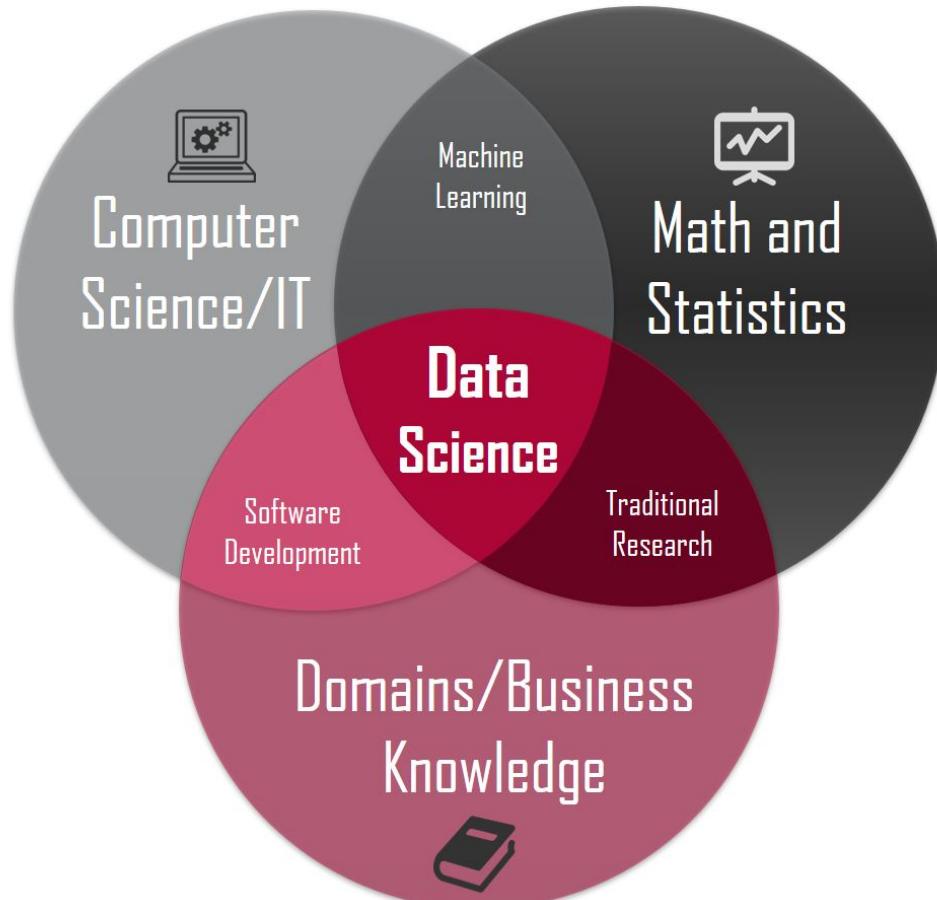

Eksploracja danych

Po co?

poprawność

charakter danych

rozkłady

zależności

historia

Jak?

dowolnie

graficznie

intuicyjnie

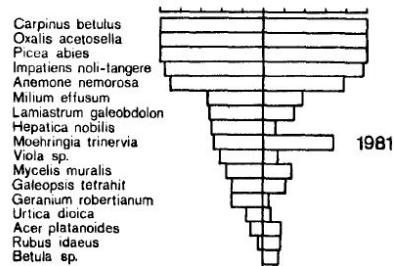

Fig. 3. Species composition of seedlings in the herb layer of a *Tilio-Carpinetum typicum* community. C – control data, E – experimental data (after uprooting of mature plants). After E. Piroznikov (mscr.).

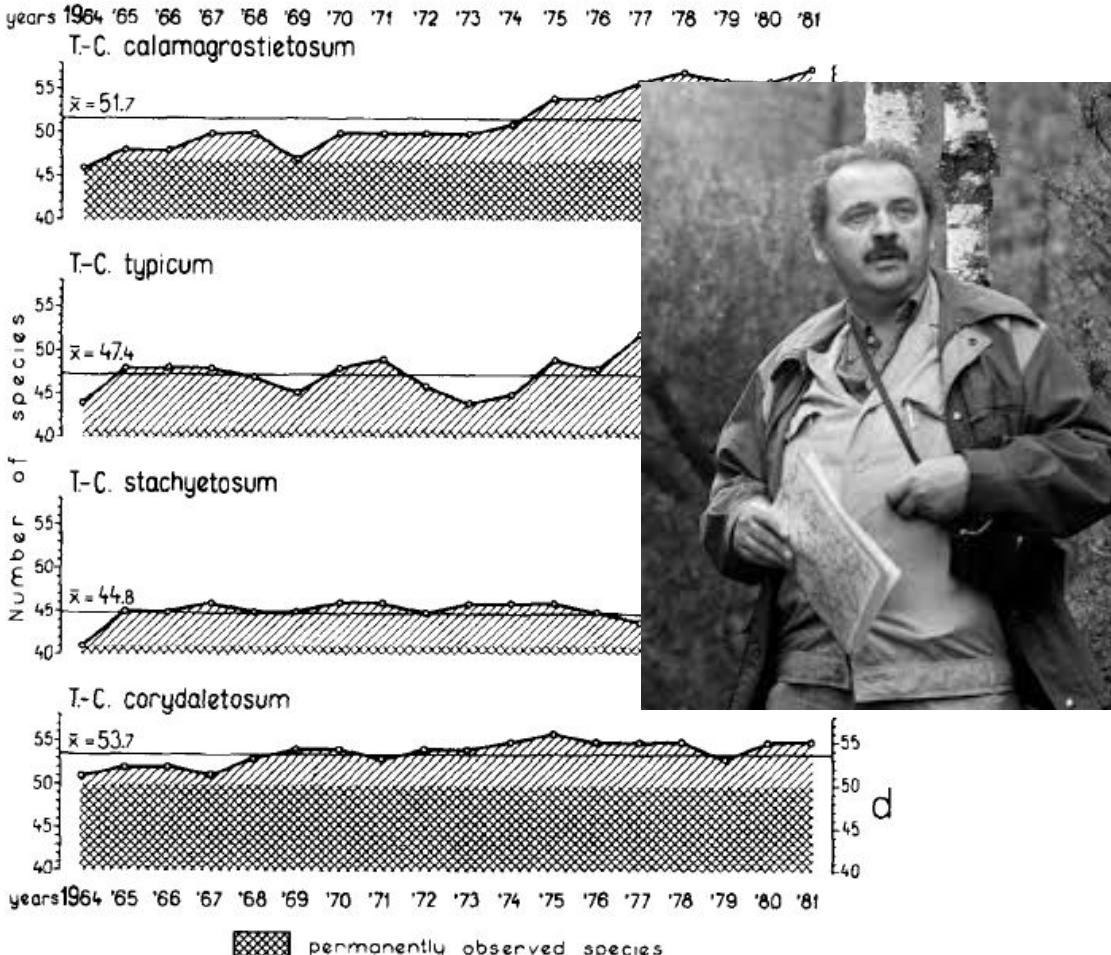
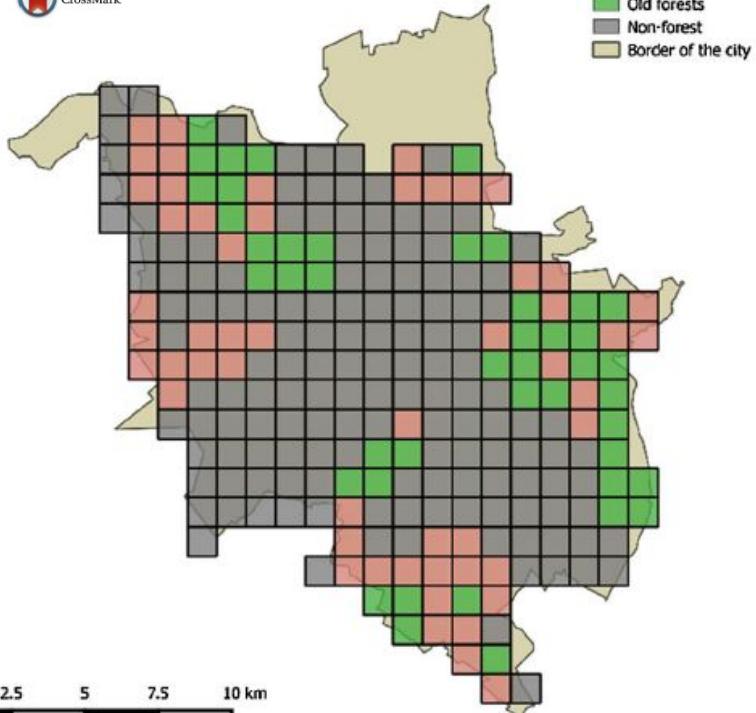
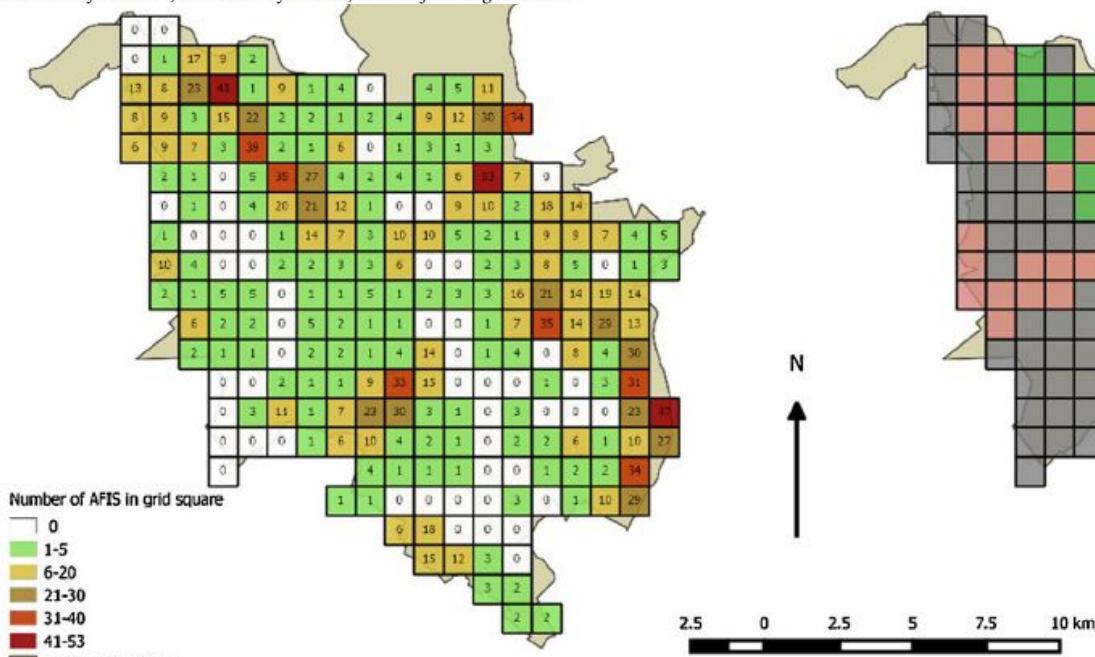

Fig. 4. Changes in the total number of herb layer species in the main subassociations of the *Tilio-Carpinetum* in the course of 18 years. a – community in regeneration, b-d – stable communities under fluctuation. (After Faliński 1986a).

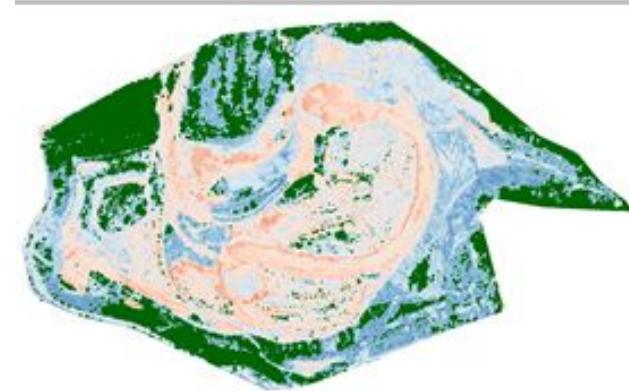

Original article

The utility of ancient forest indicator species in urban environments: A case study from Poznań, Poland

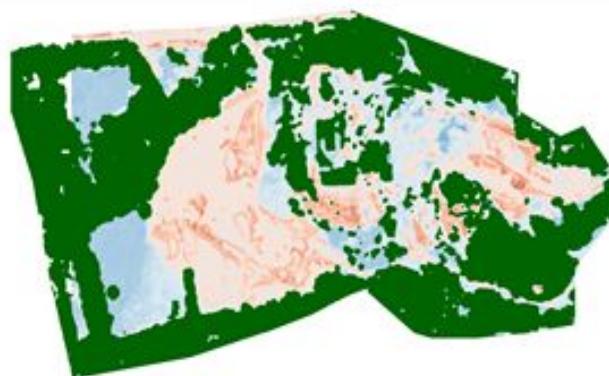
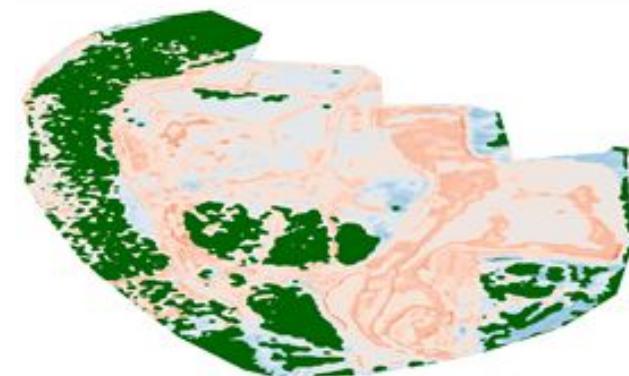

 Marcin K. Dyderski^{a,b}, Jarosław Tyborski^c, Andrzej M. Jagodziński^{a,b,*}

Fig. 3. Spatial distribution of ancient forest indicator species (AFIS) richness in experimental grid squares. 1—number of AFIS per square, 2—distribution of forest categories.

M1

M2

5 6 7

Zaczynamy od zbioru danych

```
eks<-read.csv('datasety/vege_1517_traits.csv',sep=';')
```

dane o gatunkach roślin w Wielkopolskim PN

cechy funkcjonalne, wskaźniki ekologiczne

z czym mamy do czynienia?

```
class(eks)
```

```
[1] "data.frame"
```

```
colnames(eks)
```

str()

```
str(eks)
```

'data.frame': 312 obs. of 24 variables:

\$ Species : Factor w/ 312 levels "Acer campestre",...: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

...

\$ hg : Factor w/ 5 levels "ap","arch","ef",...: 1 4 4 1 1 1 1 5 1 4 ...

\$ class : Factor w/ 21 levels "0","aln","art vul",...: 14 1 1 14 14 10 3 14 3

1 ...

\$ stare.lasy : int 0 0 0 0 0 0 1 1 0 ...

\$ L : int 5 NA 5 4 4 8 8 5 5 NA ...

\$ T : int 6 NA 6 6 NA NA 7 NA 5 NA ..

int - liczby całkowite

num - liczby rzeczywiste

factor - kategorie (uporządkowane)

chr - tekst

Po co nam ta wiedza?

Jeśli wrzucimy jakąś kolumnę do funkcji obsługującej liczby (int/num) i wyskoczy error lub NA to znaczy że mamy do czynienia z innym typem zmiennej. Jest to pierwsza rzecz którą trzeba sprawdzić

summary()

summary(eks)

Species	hg	class
Acer campestre	: 1	ap :149 0 :60
Acer ginnala	: 1	arch: 12 art vul:50
Acer negundo	: 1	ef : 2 que fag:50
Acer platanoides	: 1	kn : 37 mol arr:36
Acer pseudoplatanus	: 1	sp :112 fes bro:15
Achillea millefolium	: 1	ste med:13
(Other)	:306	(Other):88

najprostszy sposób na poznanie właściwości obiektu - dla factorów lub characterów daje nam liczebność klas dla numericów - statystyki opisowe (następny slajd)

summary() to funkcja która obsługuje różne typy obiektów - będziemy z niej często korzystać

summary()

```
summary(eks)
```

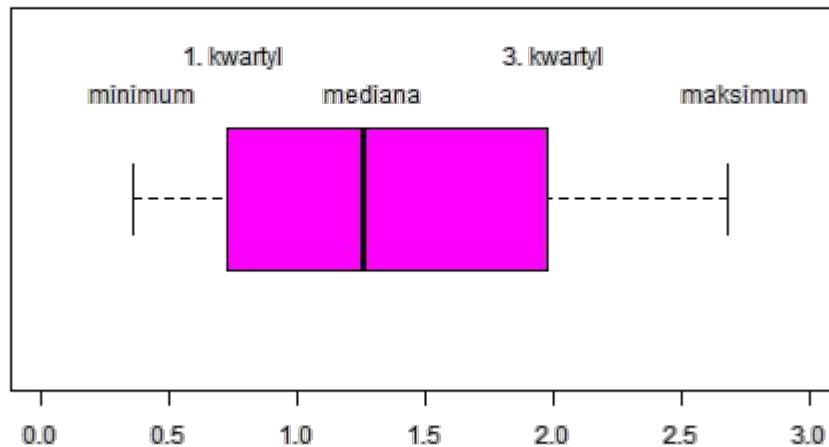
M	SR	N	wh_freq
Min. : 2.000	Min. :1.00	Min. :1.000	Min. :-2.000
1st Qu.: 4.000	1st Qu.:5.00	1st Qu.:3.000	1st Qu.:-1.859
Median : 5.000	Median :7.00	Median :5.000	Median :-1.245
Mean : 5.108	Mean :5.87	Mean :5.149	Mean :-1.193
3rd Qu.: 6.000	3rd Qu.:7.00	3rd Qu.:7.000	3rd Qu.:-0.614
Max. :11.000	Max. :9.00	Max. :9.000	Max. : 0.259
NA's :62	NA's :120	NA's :84	NA's :53

Miary dyspersji a miary położenia

dyspersji - wariancja, SD, SE, rozstęp międzykwartylowy

położenia - średnia, mediana, moda

wskaznik Shannon'a


```
summary(eks$SLA)
```

Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu. Max. NA's

4.75 18.01 23.89 25.06 29.04 144.78 54

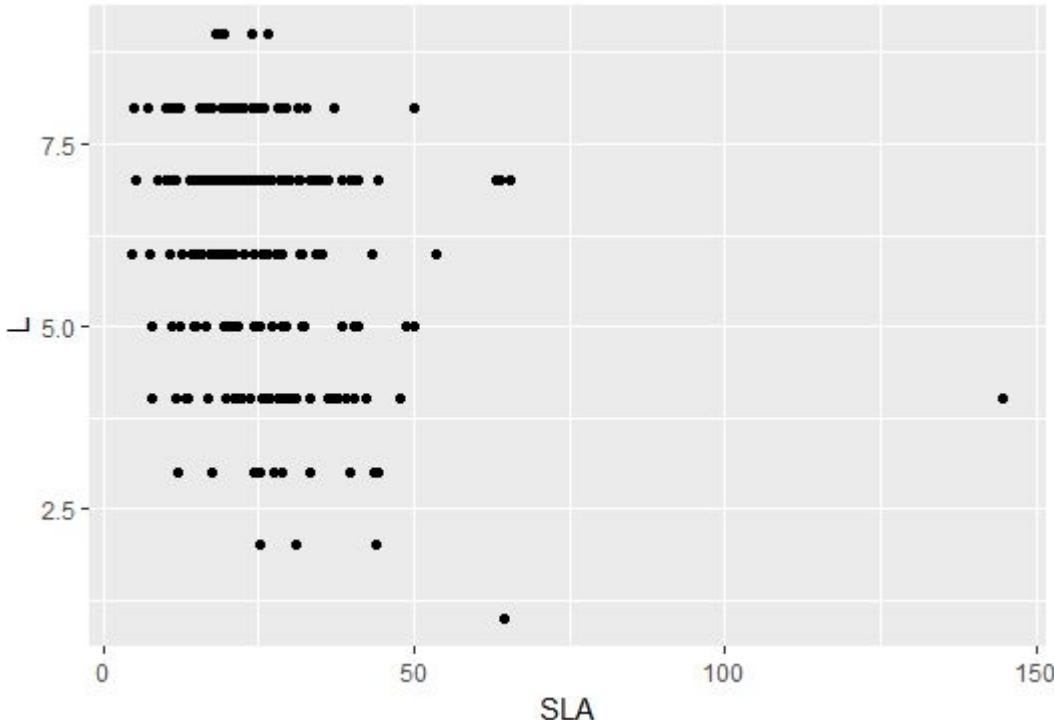
rozkład?

liczba braków danych?

średnia?

Poprawność danych

```
library(ggplot2) #lub library(tidyverse)
ggplot(eks, aes(x=SLA, y=L))+geom_point()
```

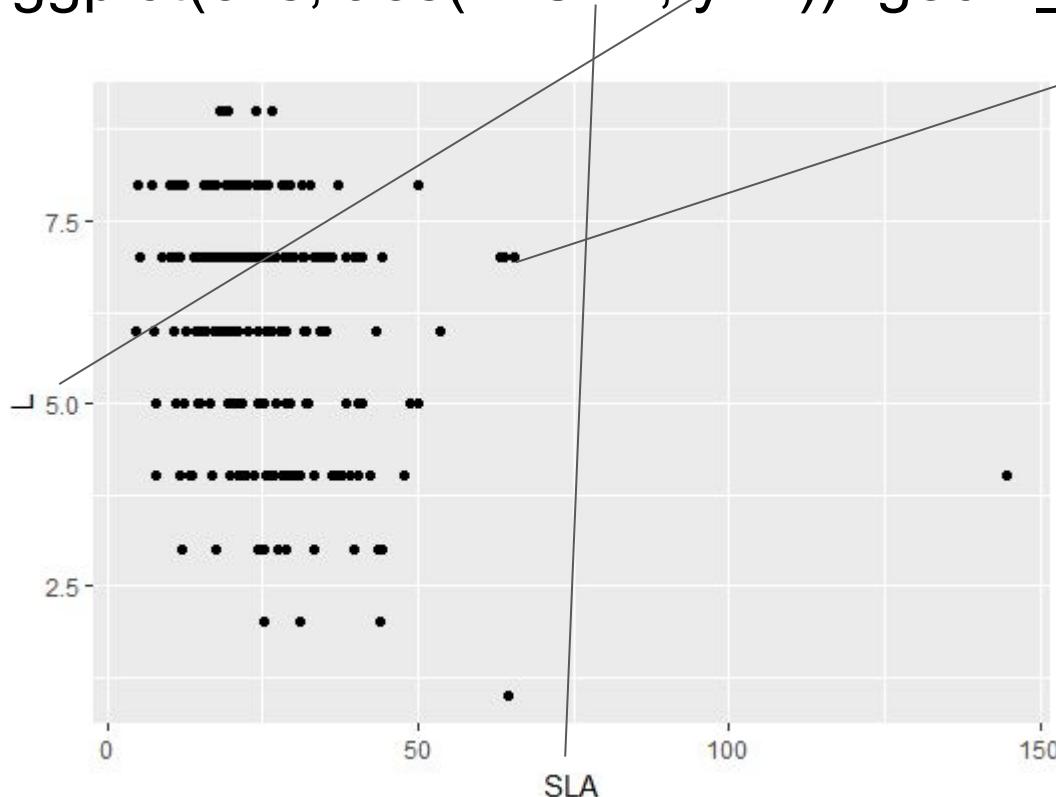

składnia:

ggplot() wywołuje wykres
pierwszy argument (eks) - to nazwa tabeli z danymi
aes() odpowiada za mapowanie -
wyświetlanie elementów w zależności od danej zmiennej

samo ggplot() da nam wykres bez elementów
wywołujemy je za pomocą +geom_*(*)
każdy typ ma swój geom_*
np. geom_point() to punkty
geom_line() to linie
geom_col() to słupki

```
ggplot(eks, aes(x=SLA, y=L))+geom_point()
```


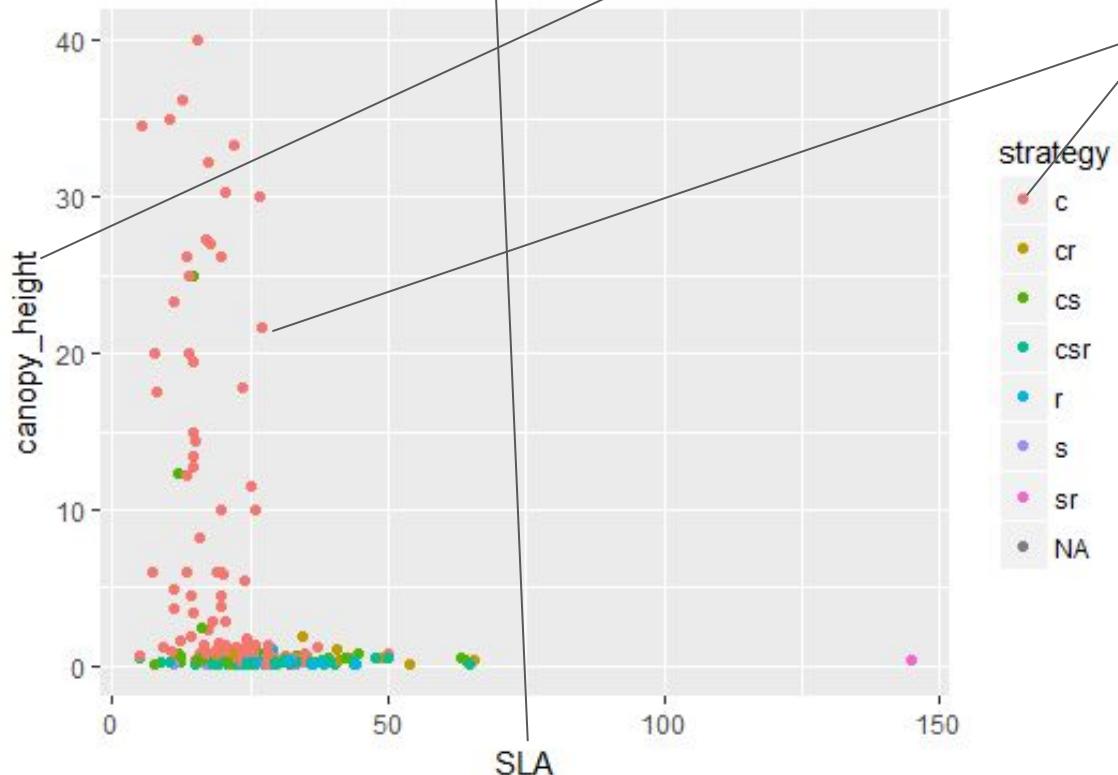
składnia:

ggplot() wywołuje wykres
pierwszy argument (eks) - to nazwa
tabeli z danymi
aes() odpowiada za mapowanie -
wyświetlanie elementów w zależności
od danej zmiennej

samo ggplot() da nam wykres bez
elementów

wywołujemy je za pomocą +geom_()
każdy typ ma swój geom_
np. geom_point() to punkty
geom_line() to linie
geom_col() to słupki

```
ggplot(eks, aes(x=SLA, y=canopy_height, col=strategy))+geom_point()
```


Filozofia ggplot

ggplot(dane, aes(zmienne))+elementy:

+geom_point() - punkty

+geom_col() - kolumny

+geom_smooth() - linie regresji

aes - aesthetics - elementy do pokazania na wykresach:

x,y - osie; col - kolor linii, fill - wypełnienie, shape - kształt, size...

Bardzo dobra dokumentacja

<http://ggplot2.tidyverse.org/index.html>

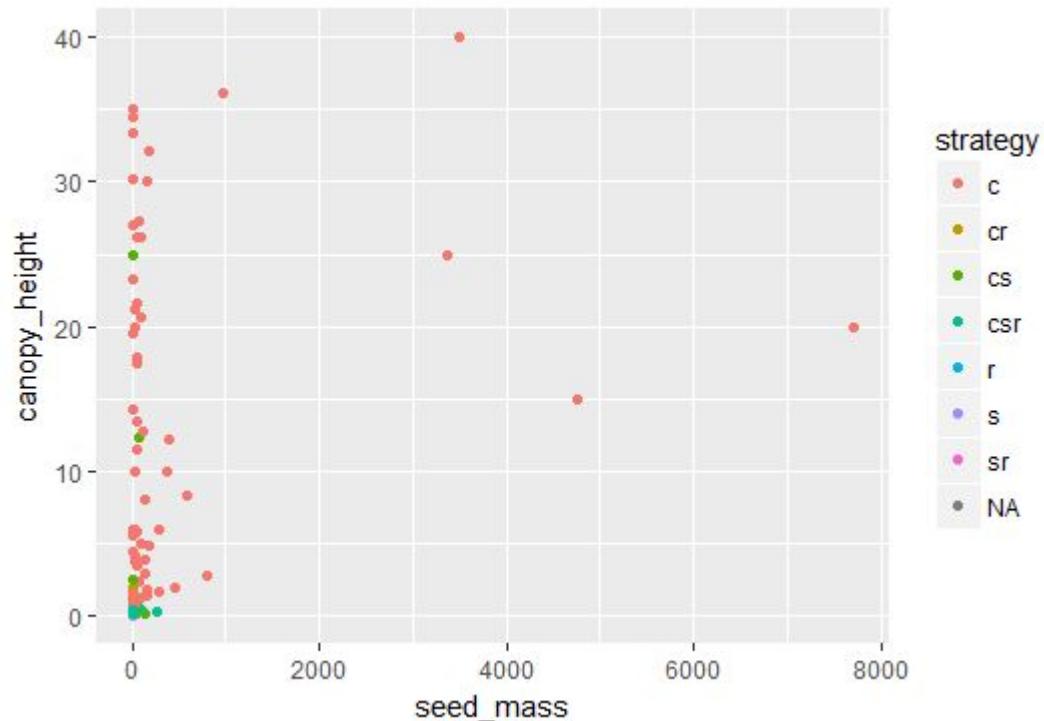
<http://r-statistics.co/ggplot2-cheatsheet.html>

<https://www.rstudio.com/wp-content/uploads/2015/03/ggplot2-cheatsheet.pdf>

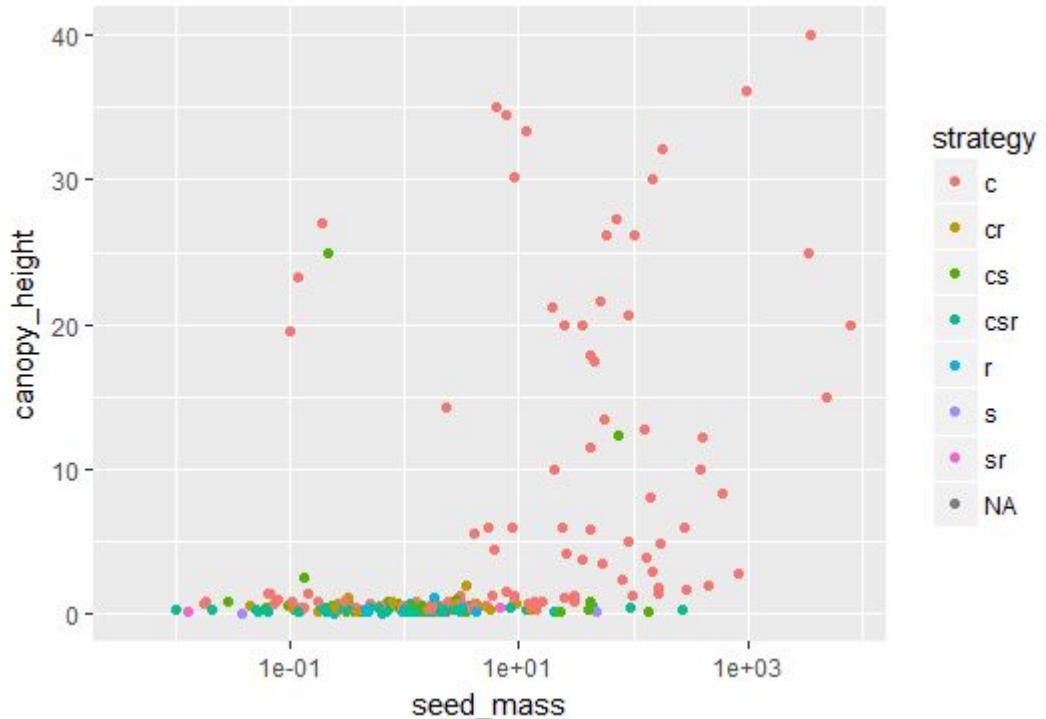
różnica między library(ggplot2) a library(tidyverse):

ggplot2 to tylko obrazki, tidyverse oprócz ggplot2 zawiera wiele innych pakietów wygodniej wczytywać tidyverse, ale czasem mogą być konflikty między pakietami

```
ggplot(eks, aes(x=seed_mass, y=canopy_height, col=strategy))+geom_point()
```


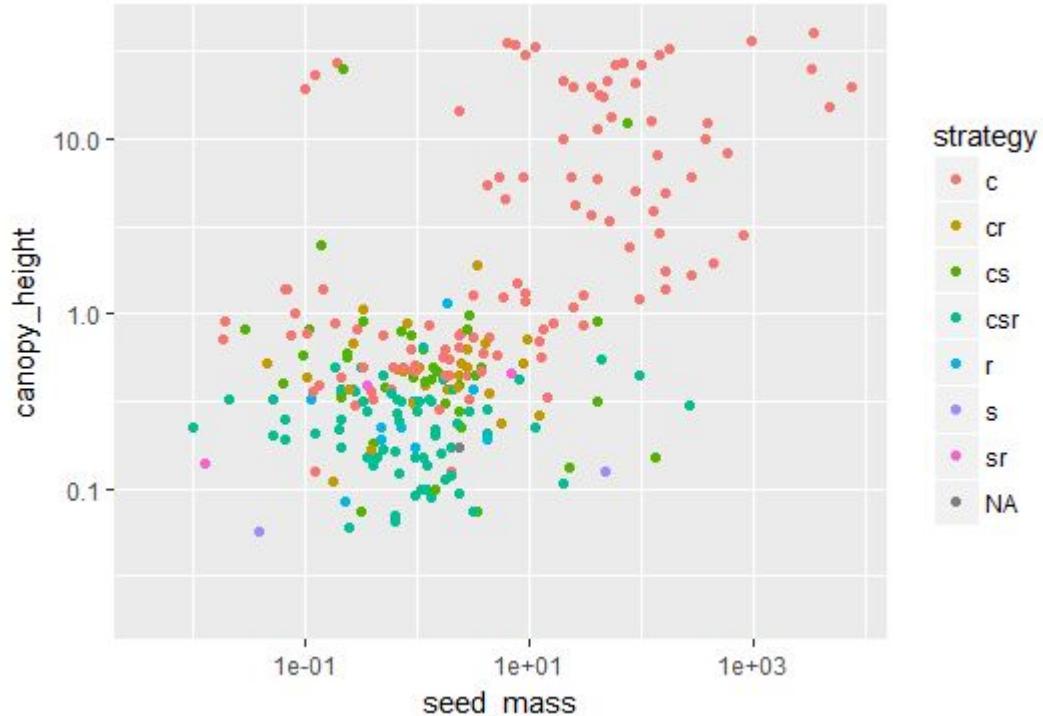
```
ggplot(eks, aes(x=seed_mass, y=canopy_height,  
col=strategy))+geom_point() +scale_x_log10()
```


strategy

- c
- cr
- cs
- csr
- r
- s
- sr
- NA

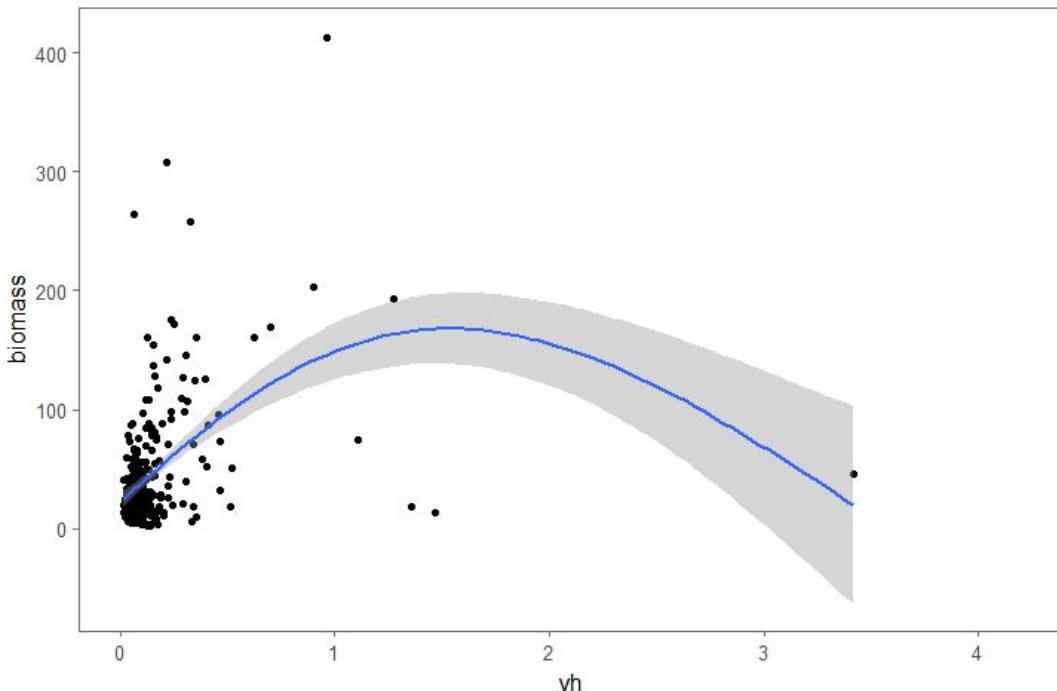
```
ggplot(eks, aes(x=seed_mass, y=canopy_height,  
col=strategy))+geom_point()+scale_x_log10()+scale_y_log10()
```


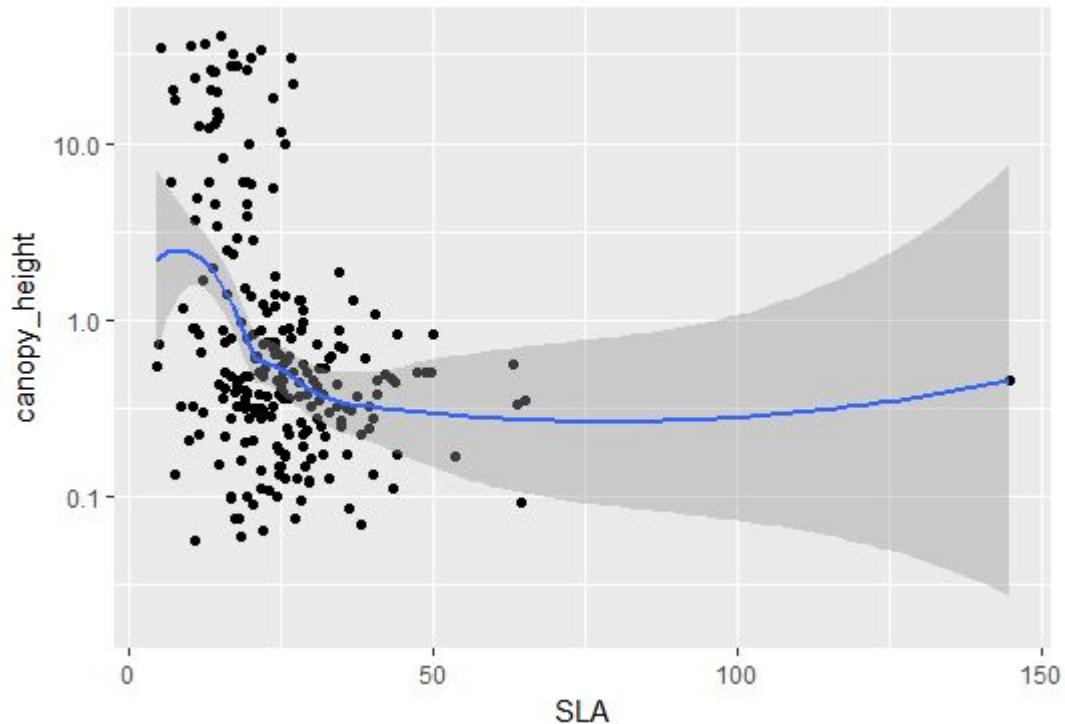
Poprawność danych

sprawdzamy

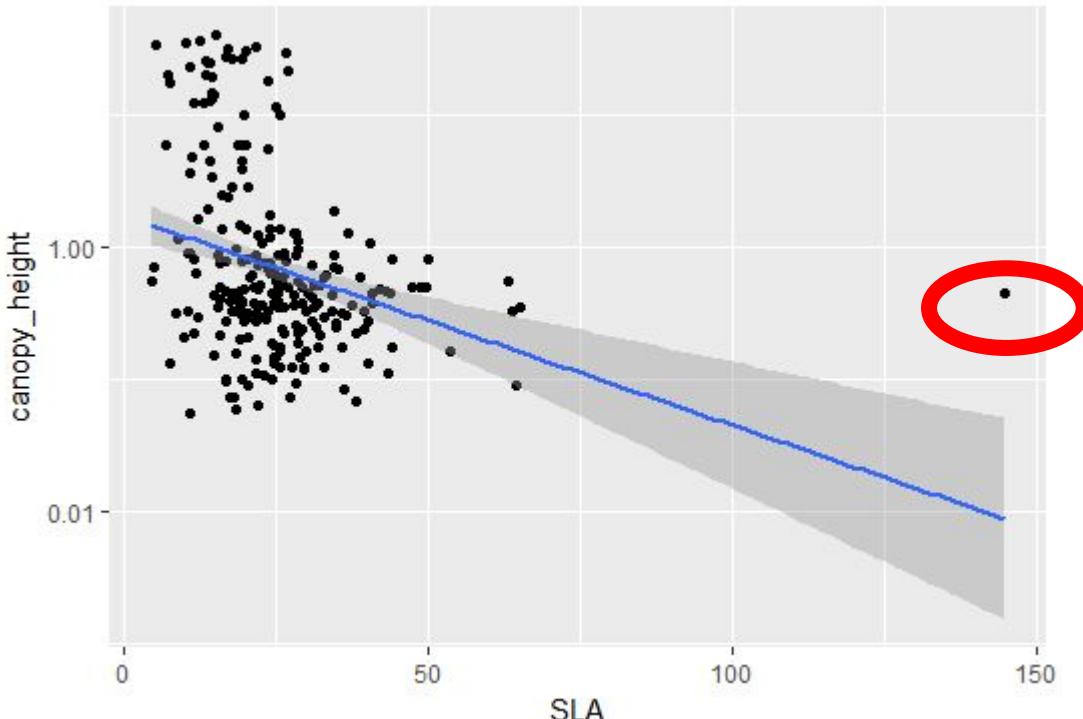
```
ggplot(dane, aes(x=vh,y=biomass)+geom_point() +geom_smooth()
```



```
ggplot(eks, aes(x=SLA, y=canopy_height))+geom_point()  
+scale_y_log10()+geom_smooth()
```



```
ggplot(eks, aes(x=SLA, y=canopy_height))+geom_point()  
+scale_y_log10()+geom_smooth(method='lm')
```


aby trend był linowy
musimy zdefiniować jaki model
ma być użyty

ggplot może dopasować
modele liniowe (lm), nieliniowe
(nls), uogólnione modele
liniowe (glm), modele
addytywne (gam), czy
przybliżenia (loess),

co to jest za obserwacja?

E/Nauka/stat_narz/R/BSS/bssR - RStudio

File Edit Code View Plots Session Build Debug Profile Tools Help

wyldady.R* eks cwiczenia.R eksploracja.Rmd

Environment History Connections

bssR

Species hg class stare.lasy L T C M SR N wh.freq wh_sev herb.freq

	Species	hg	class	stare.lasy	L	T	C	M	SR	N	wh.freq	wh_sev	herb.freq
1	Acer campestre	ap	que fag	0	5	6	4	5	7	6	-1.912	0.246	NA
2	Acer ginnala	kn	0	0	NA	NA	NA						
3	Acer negundo	kn	0	0	5	6	6	6	7	7	-1.525	0.336	NA
4	Acer platanoides	ap	que fag	0	4	6	4	NA	NA	NA	-1.963	0.231	NA
5	Acer pseudoplatanus	ap	que fag	0	4	NA	4	6	NA	7	-1.969	0.229	NA
6	Achillea millefolium	ap	mol arr	0	8	NA	NA	4	NA	5	-0.612	0.451	NA
7	Achillea nobilis	ap	art vul	0	8	7	7	4	8	1	NA	NA	NA
8	Adoxa moschatellina	sp	que fag	1	5	NA	5	6	7	8	-1.938	0.261	NA
9	Aegopodium podagraria	ap	art vul	1	5	5	3	6	7	8	-1.519	0.394	NA
10	Aesculus hippocastanum	kn	0	0	NA	NA	NA						
11	Agrimonia eupatoria	ap	tri ger	0	7	6	4	4	8	4	-0.622	0.251	NA
...	Astragalus cicer	sp	que fag	0	7	NA	2	NA	4	NA	NA	NA	NA

Showing 1 to 13 of 312 entries

Console R Markdown

E/Nauka/stat_narz/R/BSS/bssR

Warning messages:

```
1: Removed 61 rows containing non-finite values (stat_smooth).  
2: Removed 61 rows containing missing values (geom_point).  
> ggplot(eks, aes(x=SLA, y=canopy_height))+geom_point()+scale_y_log10()  
+geom_smooth(method='lm')
```

Warning messages:

```
1: Removed 61 rows containing non-finite values (stat_smooth).  
2: Removed 61 rows containing missing values (geom_point).  
> view(eks)  
>
```

Environment History Connections

bssR

Import Dataset

Global Environment

Data

eks 312 obs. of 24 variables

Species : Factor w/ 312 levels "Acer camp..."
hg : Factor w/ 5 levels "ap","arch","ef",...
class : Factor w/ 21 levels "0","aln","ar..."
stare.lasy : int 0 0 0 0 0 0 1 1 0 ...
L : int 5 NA 5 4 4 8 8 5 5 NA ...

Files Plots Packages Help Viewer

Zoom Export

canopy_height

SLA

A scatter plot showing canopy height on the y-axis (logarithmic scale from 0.01 to 1.00) versus SLA on the x-axis (linear scale from 0 to 150). A blue regression line shows a negative correlation, indicating that as SLA increases, canopy height tends to decrease.

10:44 13.04.2018

co to jest za obserwacja?

	Species	hg	class	stare.lasy	L	T	C	M	SR	N	wh_freq	wh_sev	herb_fra
1	Acer campestre	ap	que fag	0	5	6	4	5	7	6	-1.912	0.246	
2	Acer ginnala	kn	0	0	NA	NA							
3	Acer negundo	kn	0	0	5	6	6	6	7	7	-1.525	0.336	
4	Acer platanoides	ap	que fag	0	4	6	4	NA	NA	NA	-1.963	0.231	
5	Acer pseudoplatanus	ap	que fag	0	4	NA	4	6	NA	7	-1.969	0.229	
6	Achillea millefolium	ap	mol arr	0	8	NA	NA	4	NA	5	-0.612	0.451	
7	Achillea nobilis	ap	art vul	0	8	7	7	4	8	1	NA	NA	
8	Adoxa moschatellina	sp	que fag	1	5	NA	5	6	7	8	-1.938	0.261	
9	Aegopodium podagraria	ap	art vul	1	5	5	3	6	7	8	-1.519	0.394	
10	Aesculus hippocastanum	kn	0	0	NA	NA							
11	Agrimonia eupatoria	ap	tri ger	0	7	6	4	4	8	4	-0.622	0.251	
12	Agrostis capillaris	sp	caluli	0	7	NA	2	NA	4	4	0.000	0.251	

Showing 1 to 13 of 312 entries

Console R Markdown E:/Nauka/stat_narz/R/BSS/bssR/ ↵

	leaf_mass	leaf_size	SLA	growth_form	seed_mass	seed_number_per_shoot	reprod_B	strategy
	33.0250000	4675.00000	144.77500	Therophyte	6.8926667	2.030317e+03	s (by seed/by spore)	sr
	8.3400000	NA	65.36000	Therophyte	4.4090000	7.027778e+04	s (by seed/by spore)	cr
	7.6890571	806.00000	64.63000	Hemicryptophyte	0.9610000	7.655378e+02	sv (by seed and vegetatively)	csr
	19.7466667	1048.00000	63.94000	Hemicryptophyte	0.2039500	6.923568e+05	sv (by seed and vegetatively)	cs
	29.4000000	1814.75000	63.18000	Hemicryptophyte	0.2331636	9.385806e+03	sv (by seed and vegetatively)	cs
	8.7462351	488.00000	53.68108	Therophyte	0.3852000	7.782644e+03	s (by seed/by spore)	cr
	NA	NA	50.00000	Hemicryptophyte	13.5575000	1.625833e+04	s (by seed/by spore)	c
	8.8386437	536.50000	49.90000	Hemicryptophyte	0.1817455	9.484508e+03	sv (by seed and vegetatively)	csr
	98.9792285	4966.00000	48.73250	Hemicryptophyte	1.0212000	1.955248e+04	s (by seed/by spore)	cr
	NA	NA	47.59239	Hemicryptophyte	0.3163200	7.208058e+03	s (by seed/by spore)	csr
	20.4262209	3886.54545	44.35000	Hemicryptophyte	2.7852545	1.653929e+03	sv (by seed and vegetatively)	cs
	10.2725000	280.27440	44.09500	Therophyte	0.0460000	1.226250e+02	s (by seed/by spore)	-

Showing 1 to 13 of 312 entries

wykłady.R* eks cwiczenia.R eksploracja.Rmd

Filter

Search

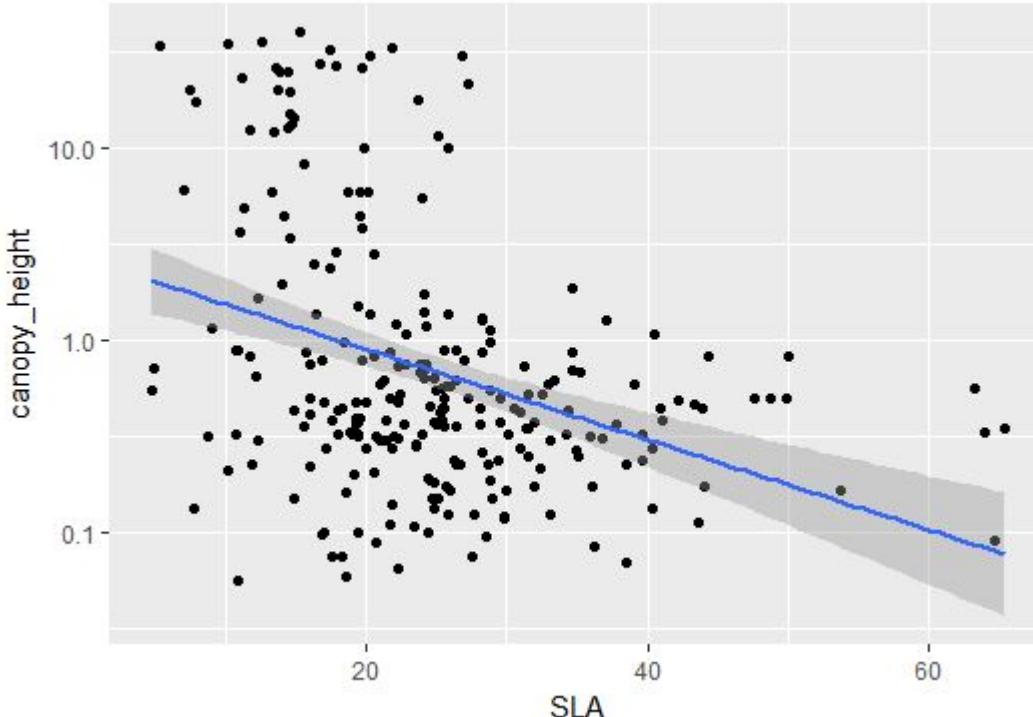
	Species	hg	class	stare.lasy	L	T	C	M	SR	N	wh_freq	wh_sev	herb_f
147	Impatiens parviflora	kn	art vul	0	4	6	5	5	NA	6	-1.700	0.347	
122	Galeopsis pubescens	ap	art vul	0	7	5	4	5	NA	6	-1.697	0.451	
189	Oxalis acetosella	sp	0	1	1	NA	3	5	4	6	-1.914	0.275	
186	Myosoton aquaticum	ap	art vul	0	7	5	3	8	7	8	-1.001	0.474	
168	Lycopus europaeus	ap	aln	0	7	6	5	9	7	7	-0.971	0.249	
278	Stellaria media	ap	ste med	0	6	NA	NA	NA	7	8	-0.877	0.858	
24	Arctium tomentosum	ap	art vul	0	8	5	7	5	8	9	-0.576	0.655	
210	Poa nemoralis	ap	que fag	1	5	NA	5	5	5	4	-1.871	0.282	
156	Lapsana communis	ap	art vul	0	5	6	3	5	NA	7	-1.222	0.776	
185	Mycelis muralis	sp	art vul	1	4	6	2	5	NA	6	-1.941	0.271	
43	Brachypodium sylvaticum	sp	que fag	1	3	5	3	5	6	6	-1.864	0.290	
317	Dokonowina minus	sp	hid	0	7	6	3	0	0	0	0.000	0.217	

Showing 1 to 13 of 312 entries

Błąd czy nie błąd?

Co by było gdyby?

```
ggplot(subset(eks,SLA<100), aes(x=SLA,  
y=canopy_height)) +geom_point()+scale_y_log10()  
+geom_smooth(method='lm')
```


subset - podzbiór

funkcja subset daje nam część tabeli
która spełnia podane warunki

tutaj daje wszystkie wiersze dla których w
kolumnie SLA <100

można łączyć warunki używając
operatorów logicznych, np.:
subset(eks, SLA<100&canopy_height>2)

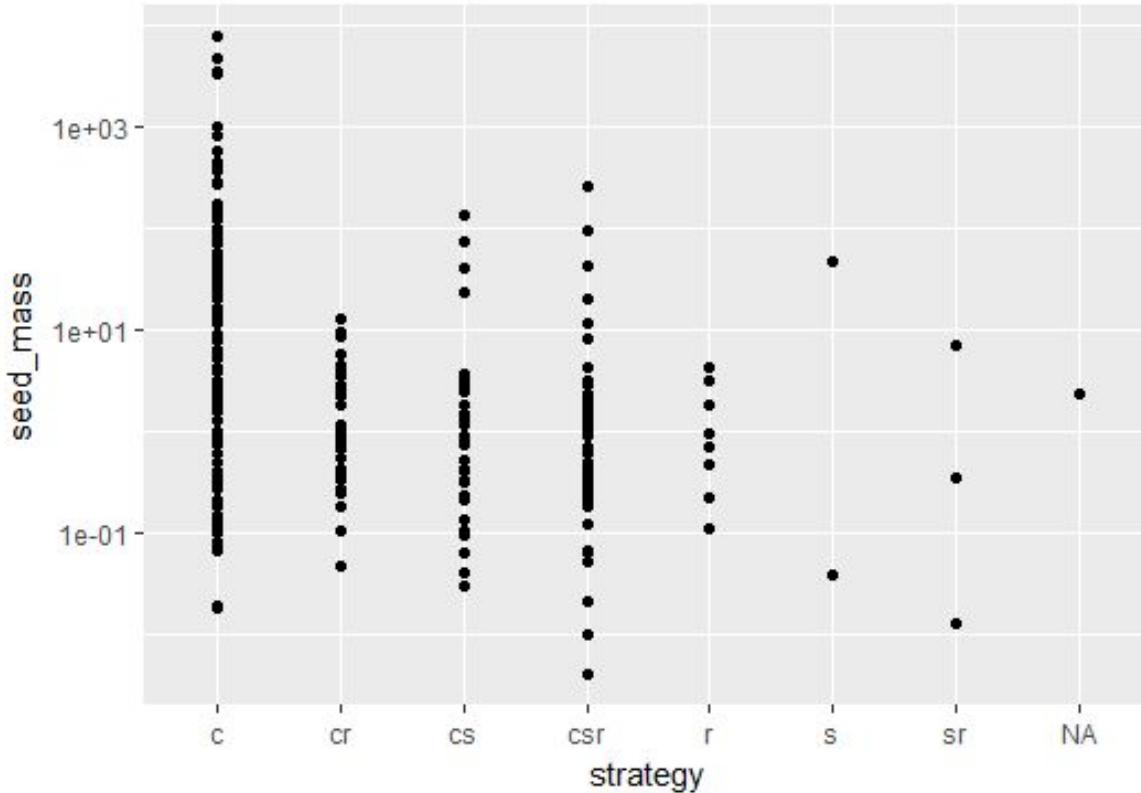
& - i

| - lub

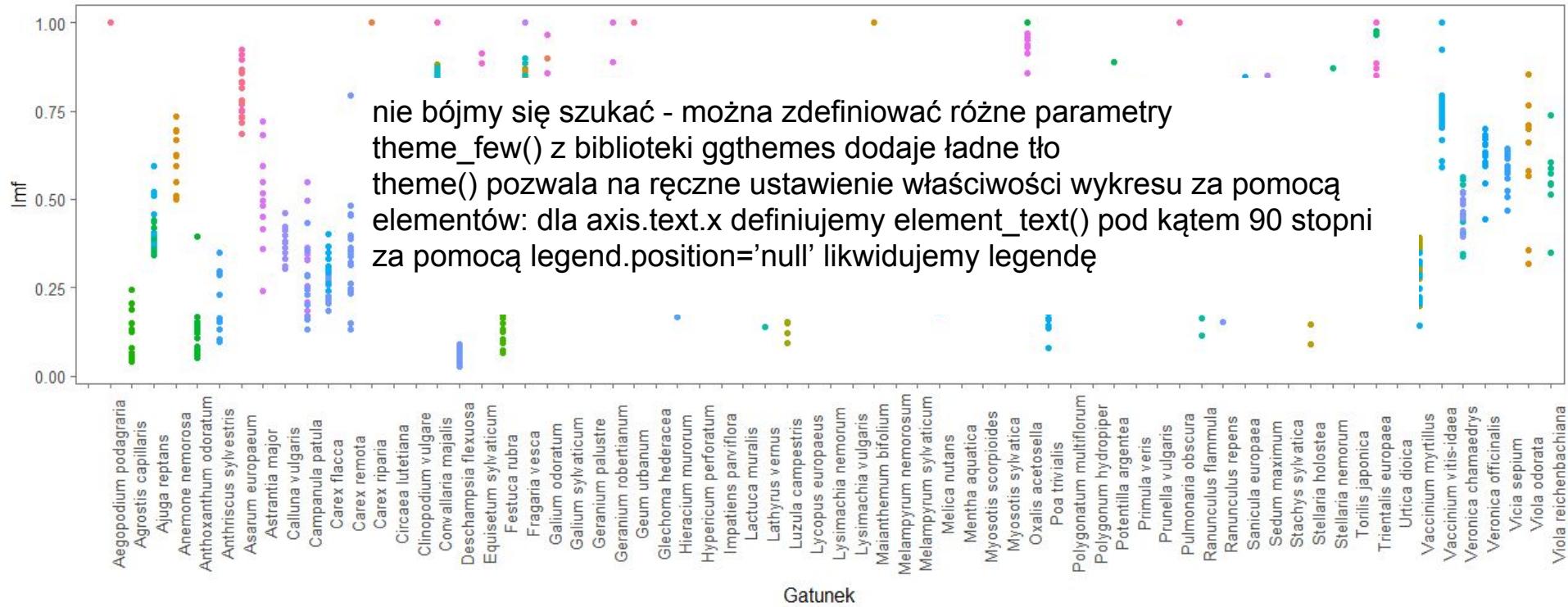
! - nie, np. strategy!=’c’ - wszystkie bez c
== - równa się, strategy==’c’ - tylko c

Grupy

```
ggplot(eks, aes(x=strategy, y=seed_mass))  
+geom_point()+scale_y_log10()
```



```
ggplot(baza, aes(x=Gatunek,col=Kod.miejsca,  
y=lmf,label=Kod))+geom_point()+theme_few()+theme(axis.text.x=element_text(angle=90),legend.position='null')
```


Rozkład

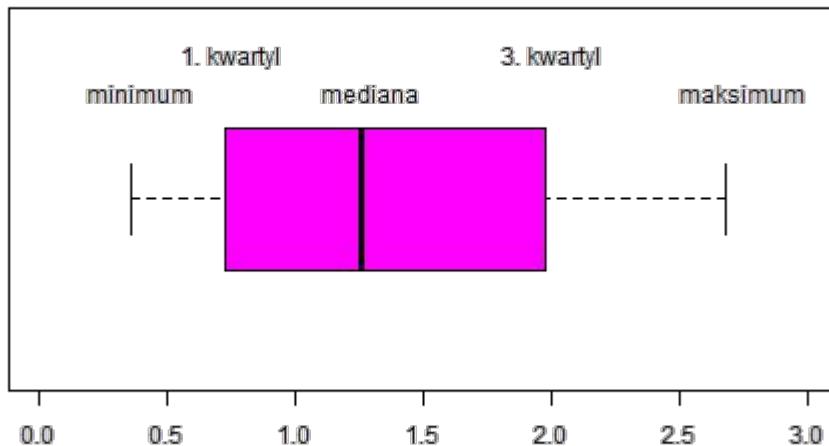
jak wyglądają dane?

jak się rozkładają gdy je ułożyć w kolejności?

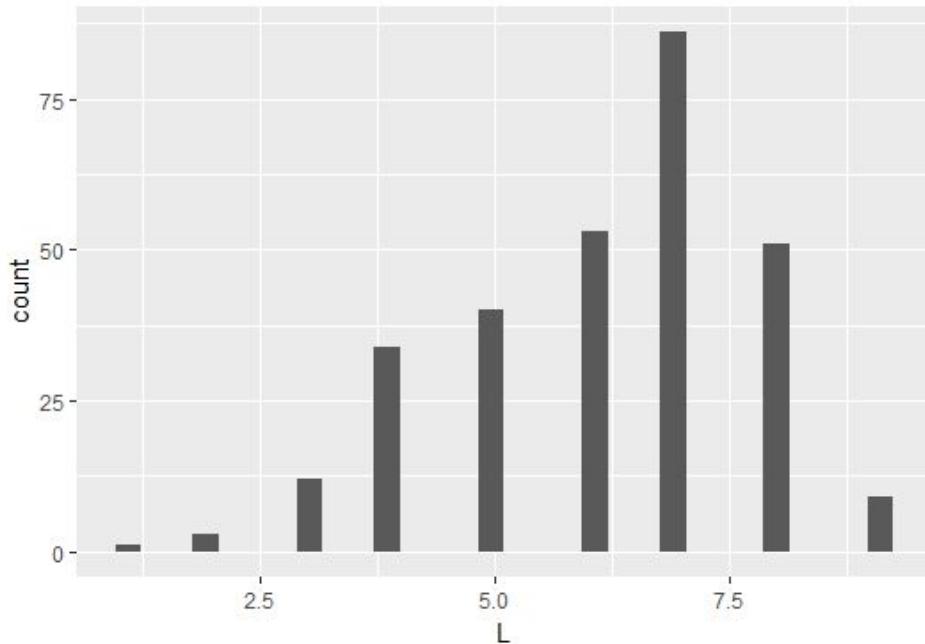
Frekwencja uporządkowanych klas wielkości

Boxplot i summary

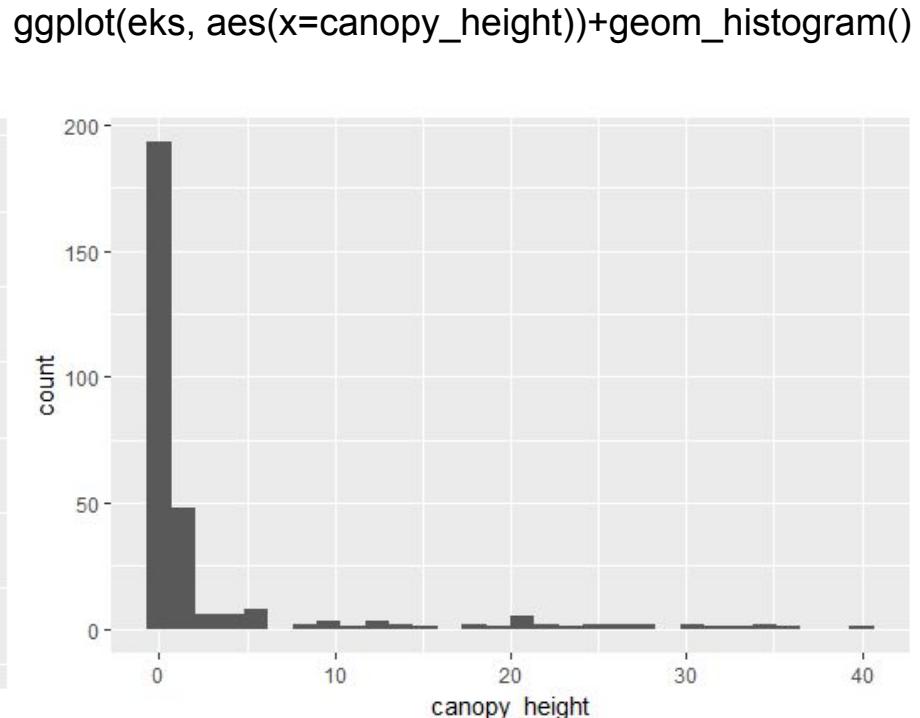
wskaznik Shannon'a

Histogram


```
ggplot(eks, aes(x=L))+geom_histogram()
```

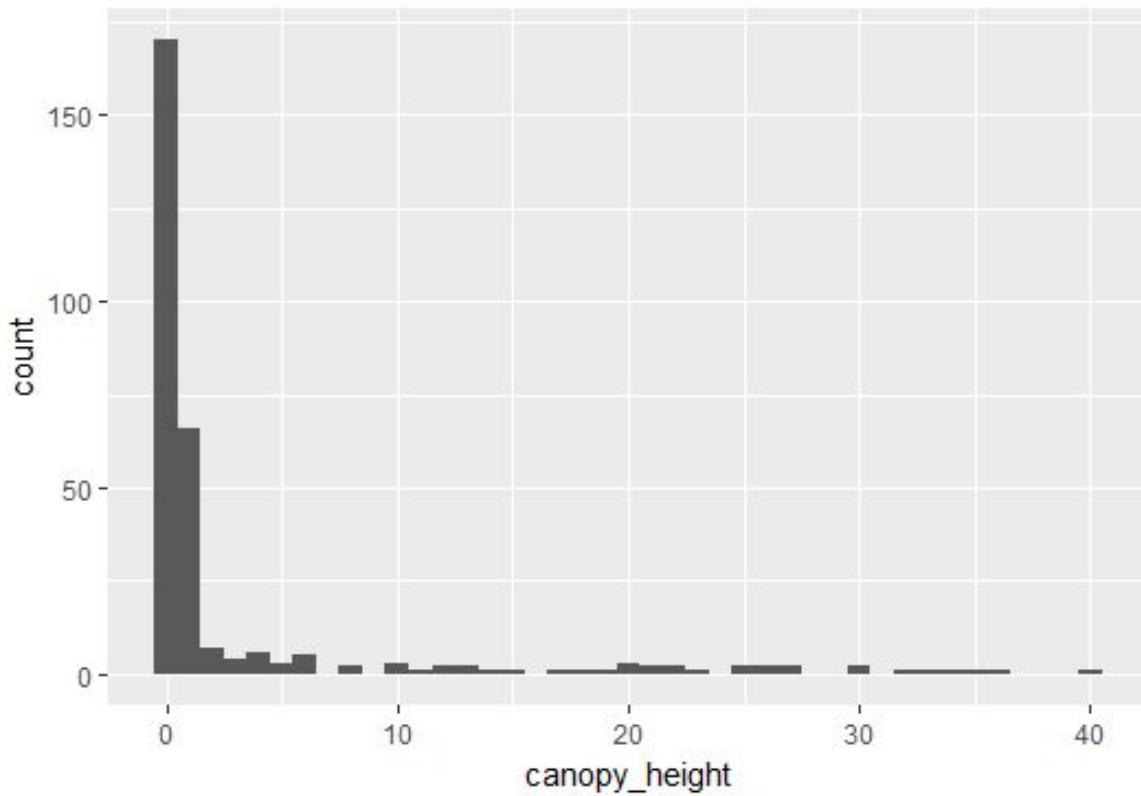


```
ggplot(eks, aes(x=canopy_height))+geom_histogram()
```

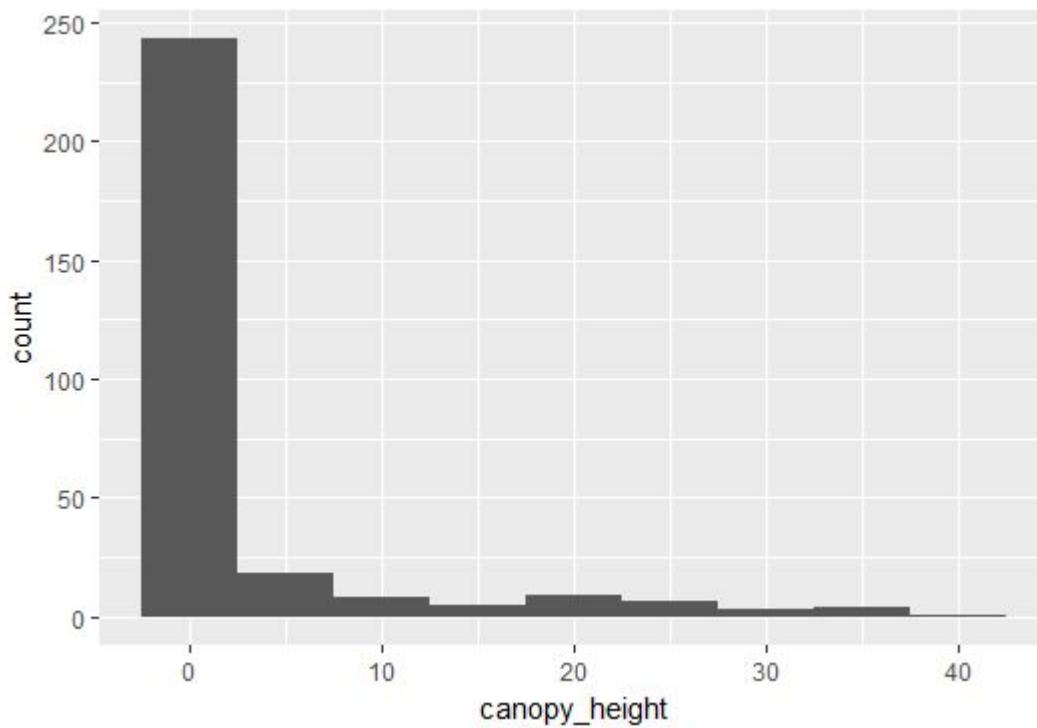
```
ggplot(eks, aes(x=M))+geom_histogram()
```

```
geom_histogram(binwidth=...)
```

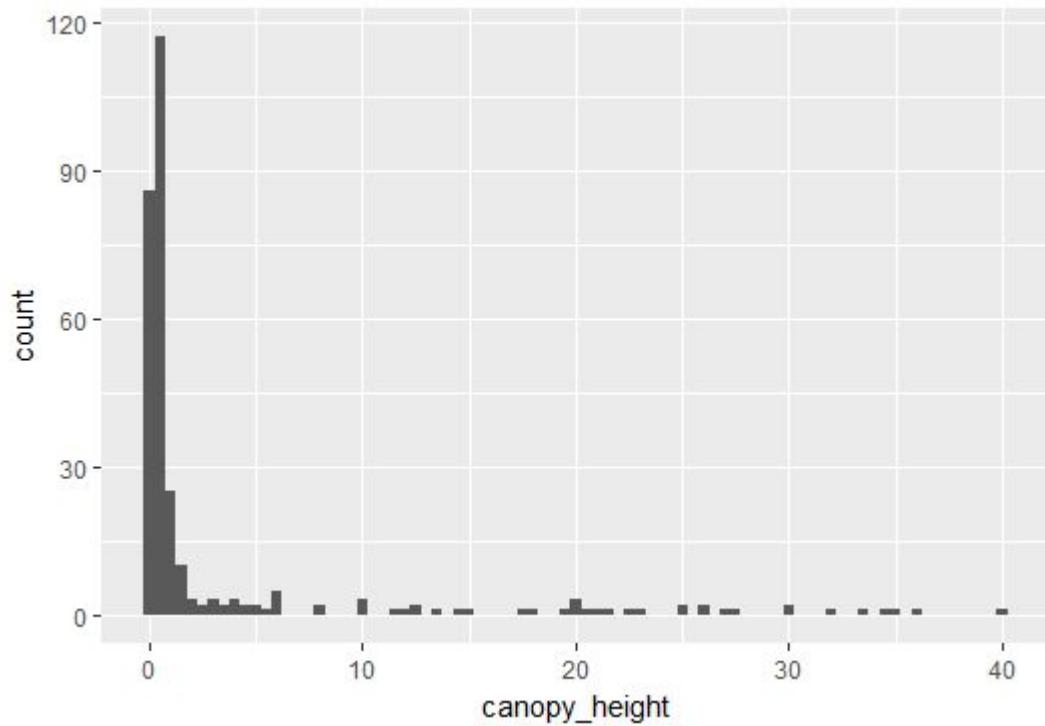
```
ggplot(eks, aes(x=canopy_height))+geom_histogram(binwidth = 1)
```


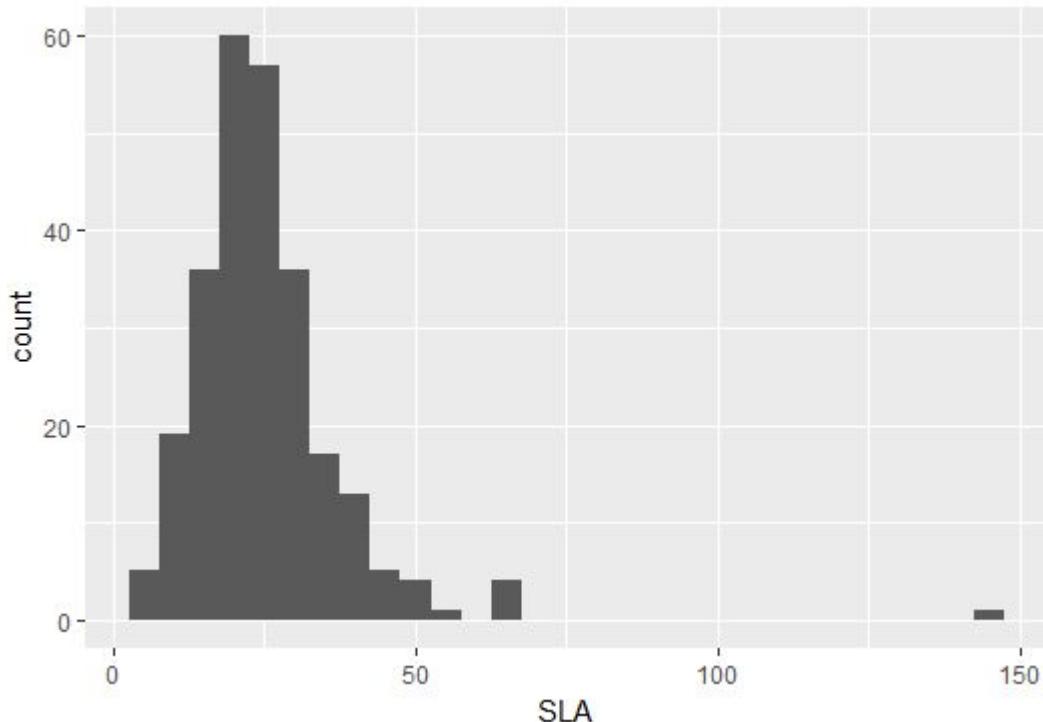
```
ggplot(eks, aes(x=canopy_height))+geom_histogram(binwidth = 5)
```


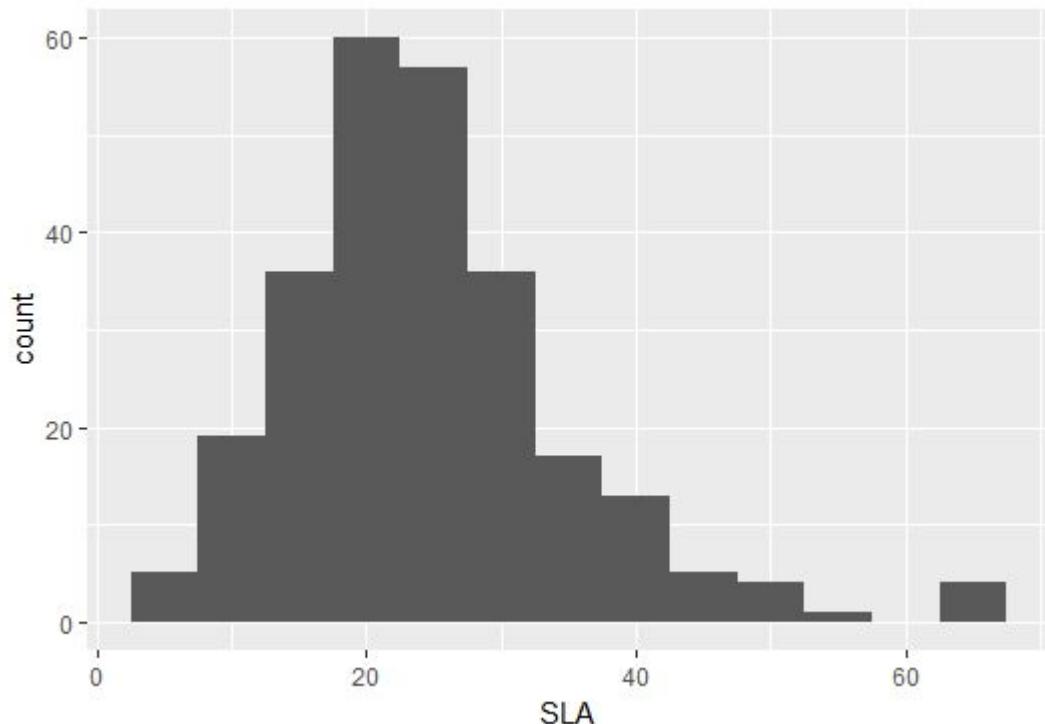
```
ggplot(eks, aes(x=canopy_height))+geom_histogram(binwidth = .5)
```



```
ggplot(eks, aes(x=SLA))+geom_histogram(binwidth = 5)
```



```
ggplot(subset(eks,SLA<100), aes(x=SLA))+geom_histogram(binwidth = 5)
```


Typy rozkładów

-jest ich wiele

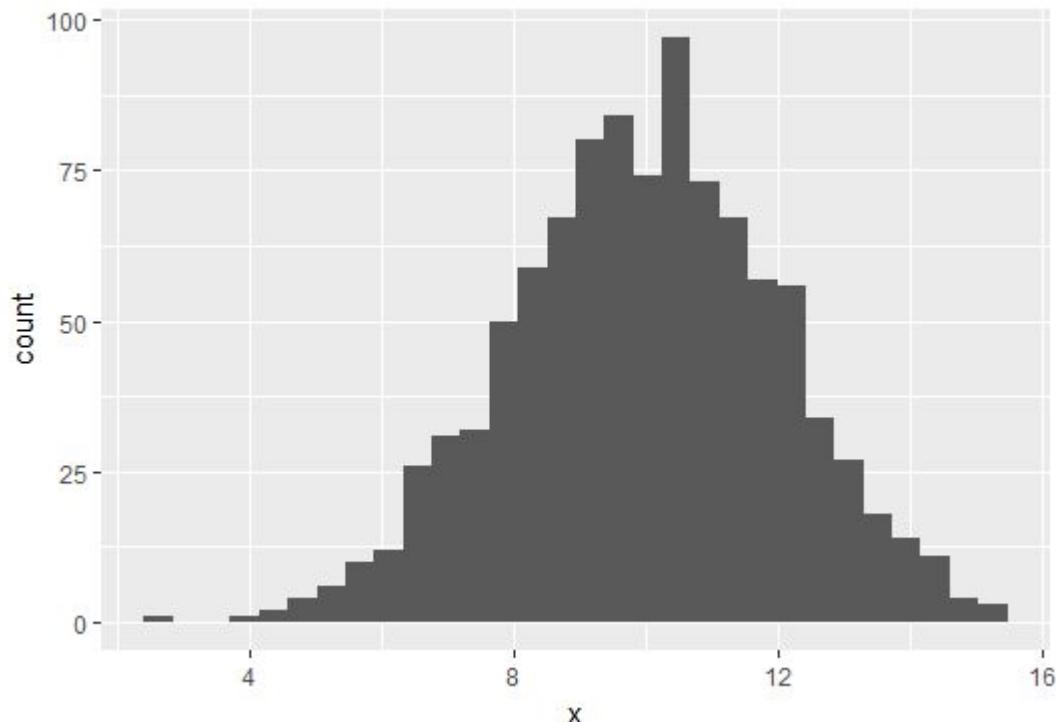
-nie wszystkie trzeba znać, ale...

dobrze znać rozkłady w “swojej” dzia³ce

-trzeba wiedzieć po co?

Rozkład normalny

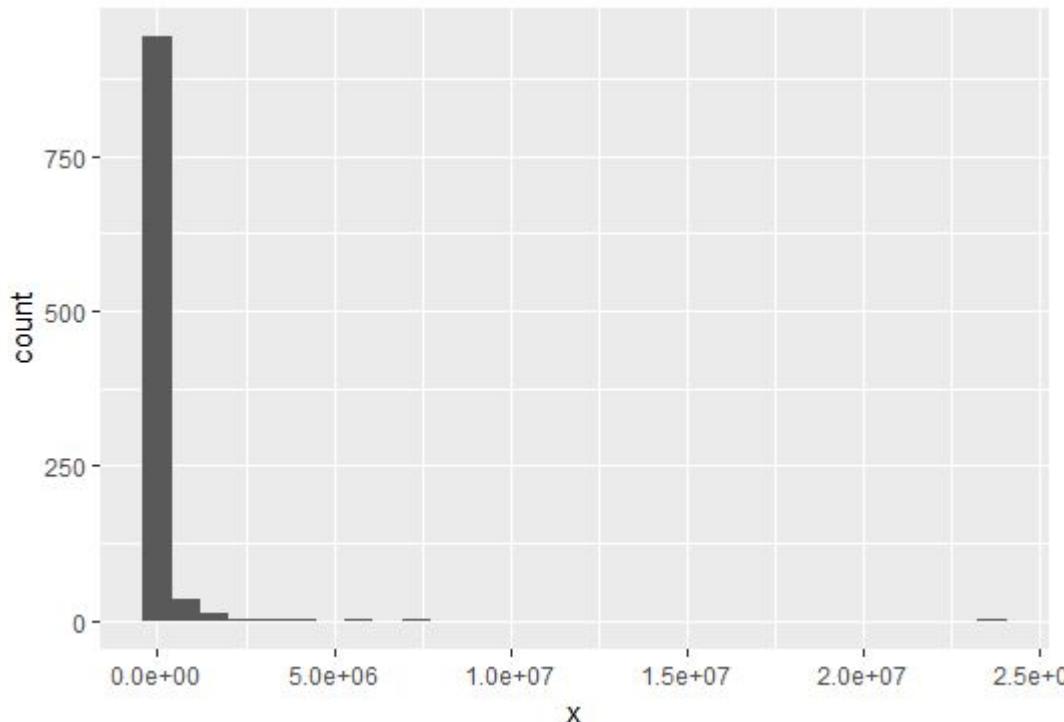
```
rozklad<-data.frame(x=rnorm(1000,10,2))  
ggplot(rozklad, aes(x=x))+geom_histogram()
```


rnorm() to funkcja generująca liczby pseudolosowe z rozkładu normalnego o określonych parametrach:
składnia
rnorm(n, mean, sd)
n - ile ma wylosować
mean - średnia
sd - odchylenie standardowe

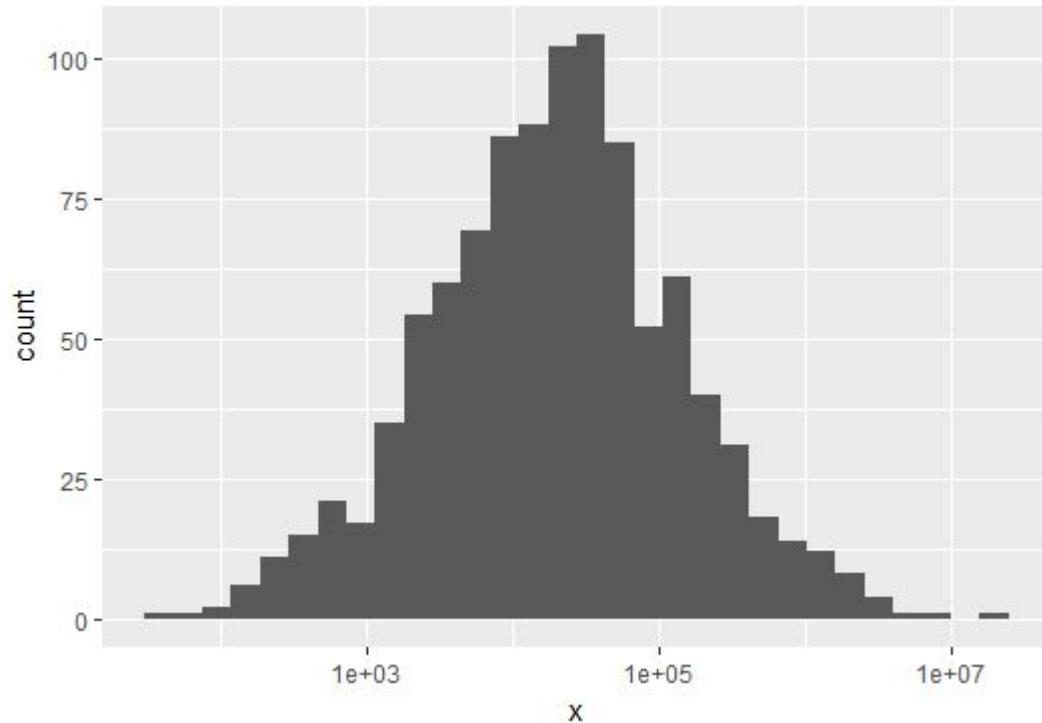
Rozkład log-normalny

```
rozklad<-data.frame(x=rlnorm(1000,10,2))  
ggplot(rozklad, aes(x=x))+geom_histogram()
```


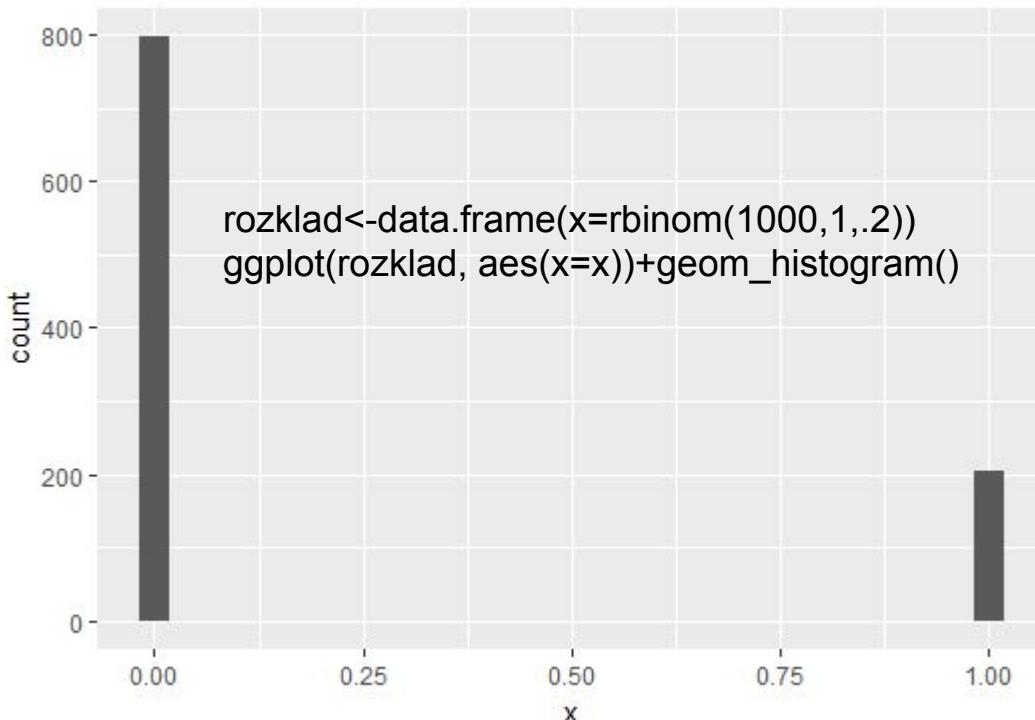
```
rozklad<-data.frame(x=rlnorm(1000,10,2))  
ggplot(rozklad, aes(x=x))+geom_histogram() +scale_x_log10()
```

Rozkład log-normalny

Po zlogarytmowaniu
rozkładu log-normalnego
mamy rozkład normalny

Rozkład dwumianowy

Dla gatunku mamy informacje w których miastach występuje lub nie

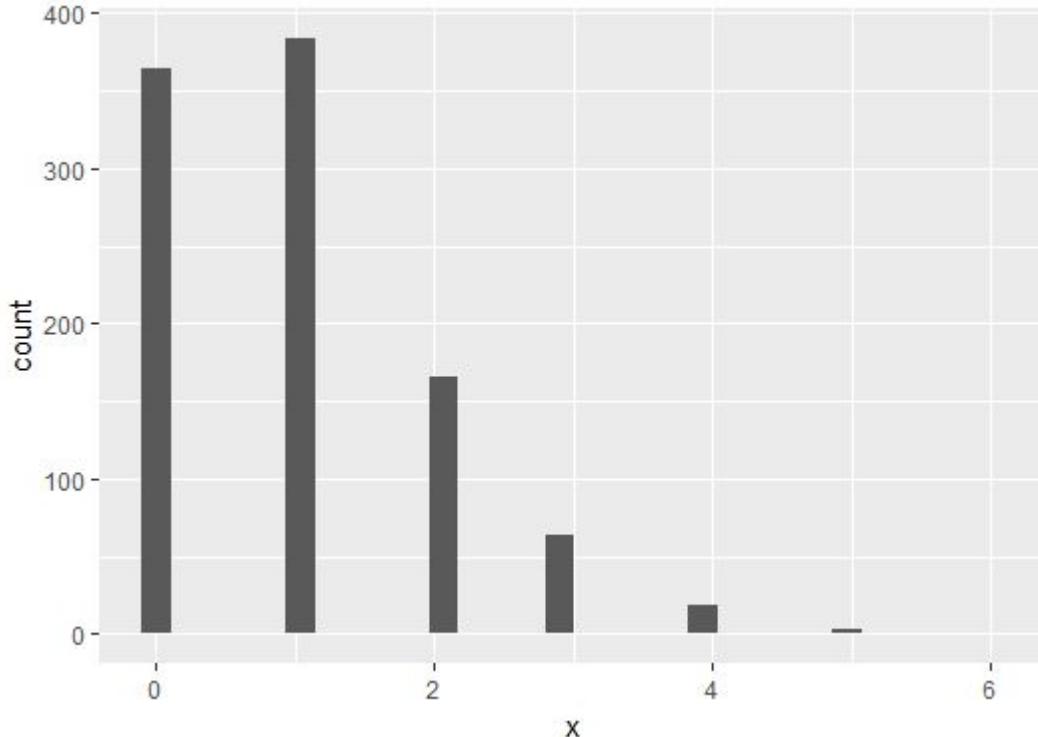
Dla znakowanych osobników - przeżył lub nie

W detekcji gatunków inwazyjnych - szukany gatunek lub nie

Przystąpił do rozrodu lub nie

Rozkład Poissona - dyskretny

```
rozklad<-data.frame(x=rpois(1000,1))  
ggplot(rozklad, aes(x=x))+geom_histogram()
```


Liczebności:

liczba gatunków

liczba osobników na poletku

liczba ofiar w trakcie żerowania

liczba jaj w budce

Uwaga - nie działa dla liczb nienaturalnych - po przeliczeniu na zagęszczenia zwraca błąd

Przy jednorodnych powierzchniach badawczych najlepiej korzystać z oryginalnych zliczeń

Konsekwencje

dobór rozkładu do modelu liniowego

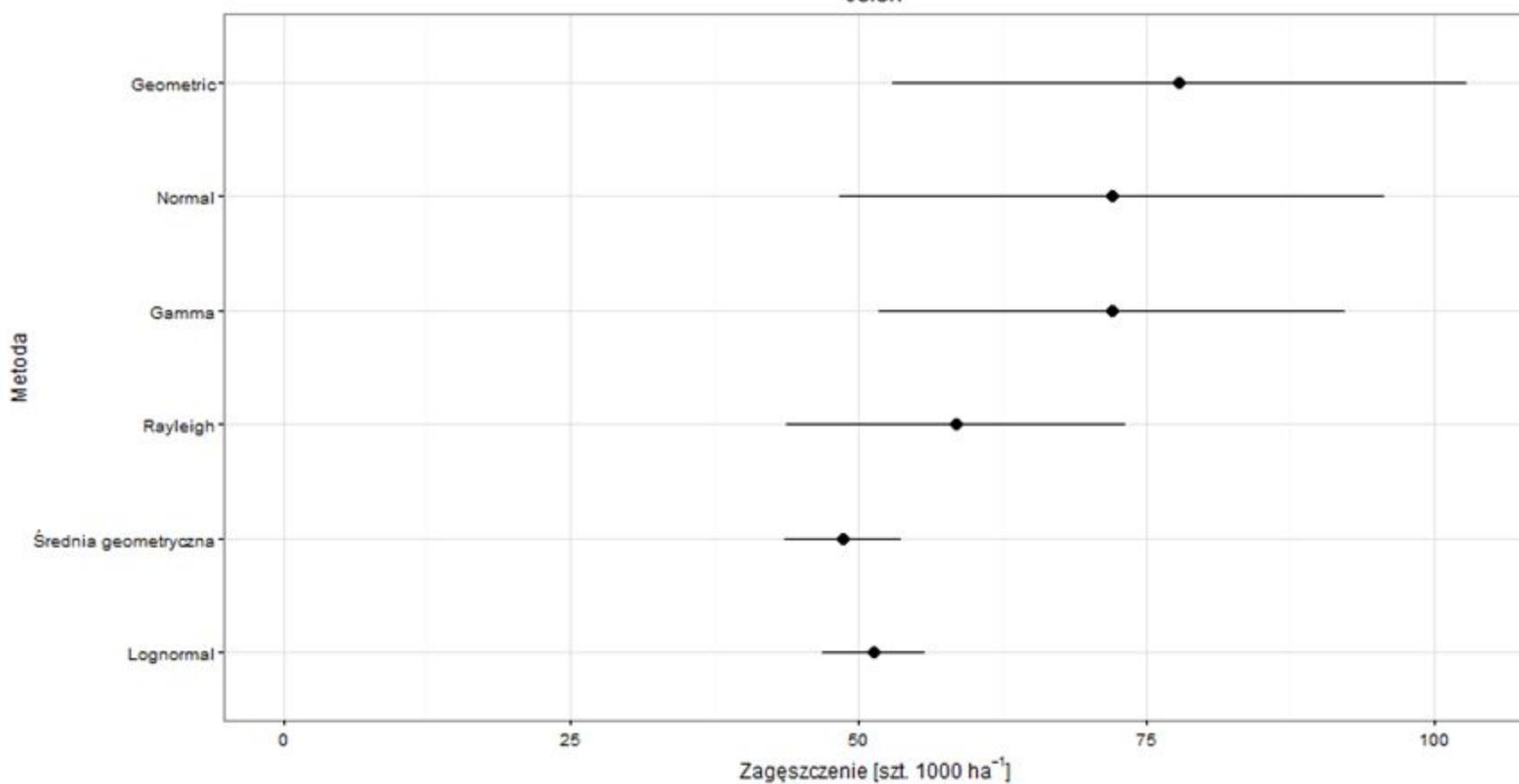
rozkład błędów - lepsze dopasowanie

inne możliwości interpretacyjne

założenia testów i procedur

pomocni bywają Recenzenci

Jeleń

Zgodność z rozkładem normalnym

można sprawdzić...

dane biologiczne, z terenu, ...

nie zawsze rozkład jest normalny, co wtedy?

testy parametryczne i nieparametryczne

moc testów?

Centralne Twierdzenie Graniczne

wraz ze wzrostem liczby prób rozkład zbliża się do rozkładu normalnego

“Im więcej, tym lepiej”... ;)

czy zawsze?

charakter danych, metoda zbioru...

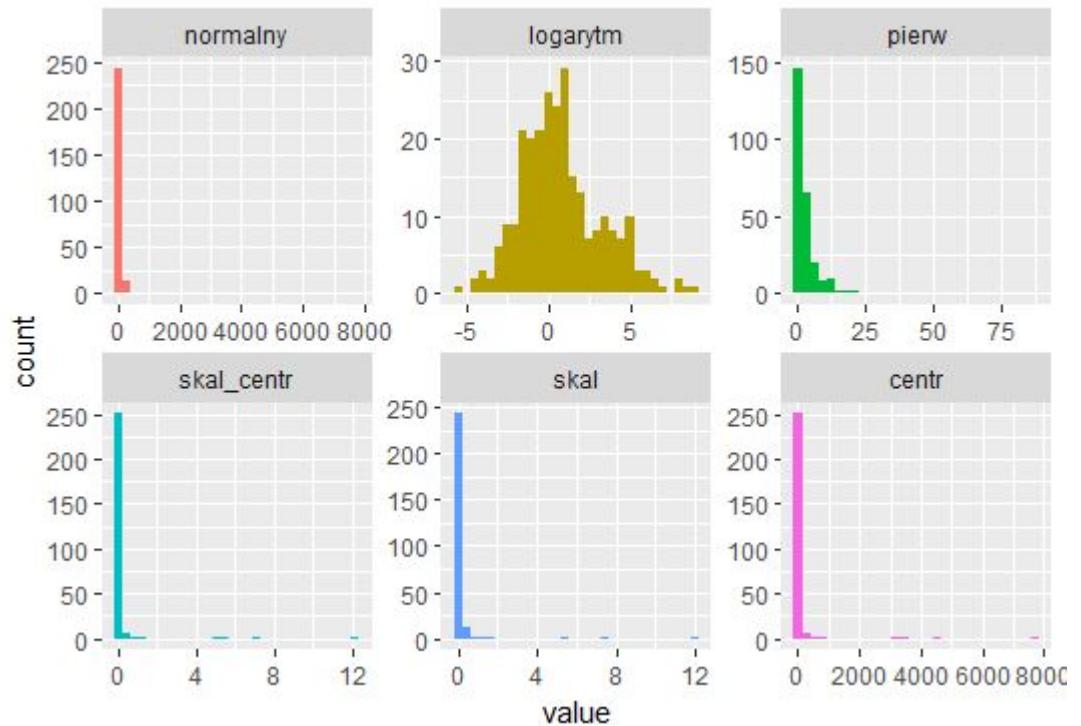
Transformacje

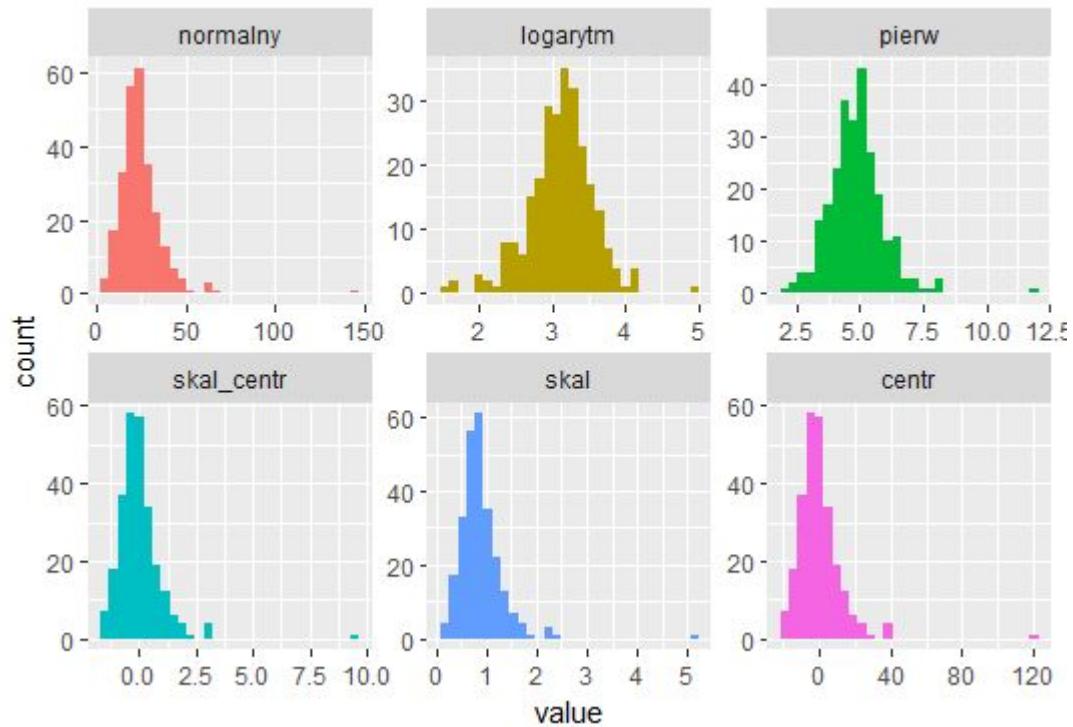
logarytm - $\log(x)$

pierwiastek - $\sqrt{x}$

skalowanie i centrowanie $\text{scale}(x)$

transformacje potęgowe (Box-Cox, Yeo-Johnson)*

Czy rozkład sam w sobie coś nam mówi?

częstość zjawiska

skala zjawiska

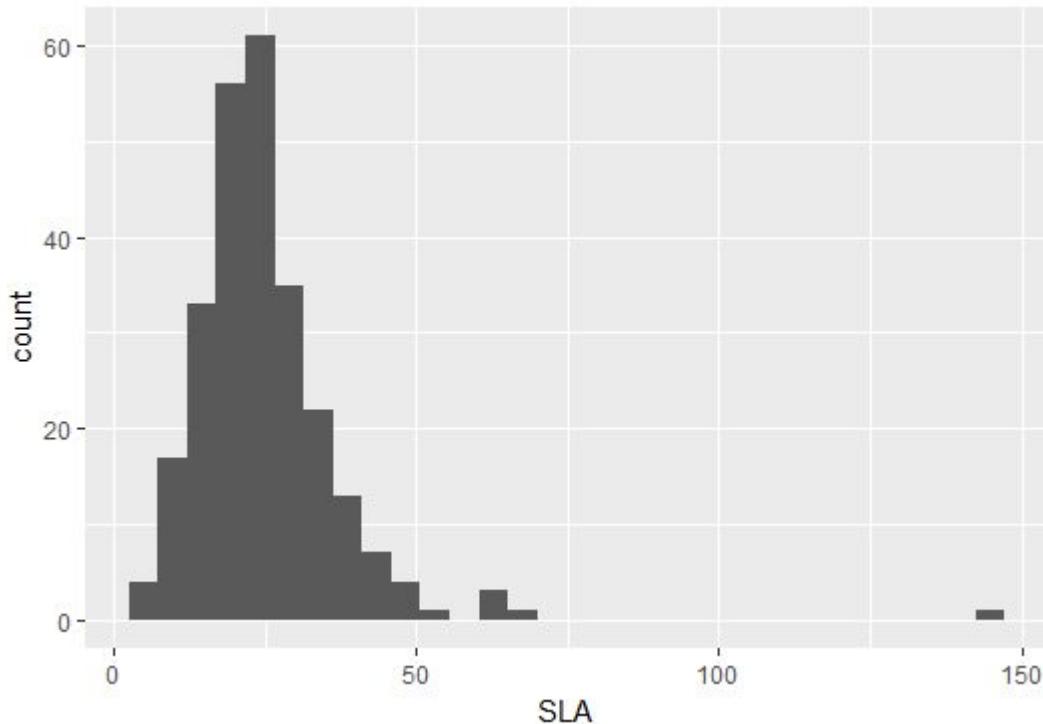
zróżnicowanie

Wizualizacja rozkładów

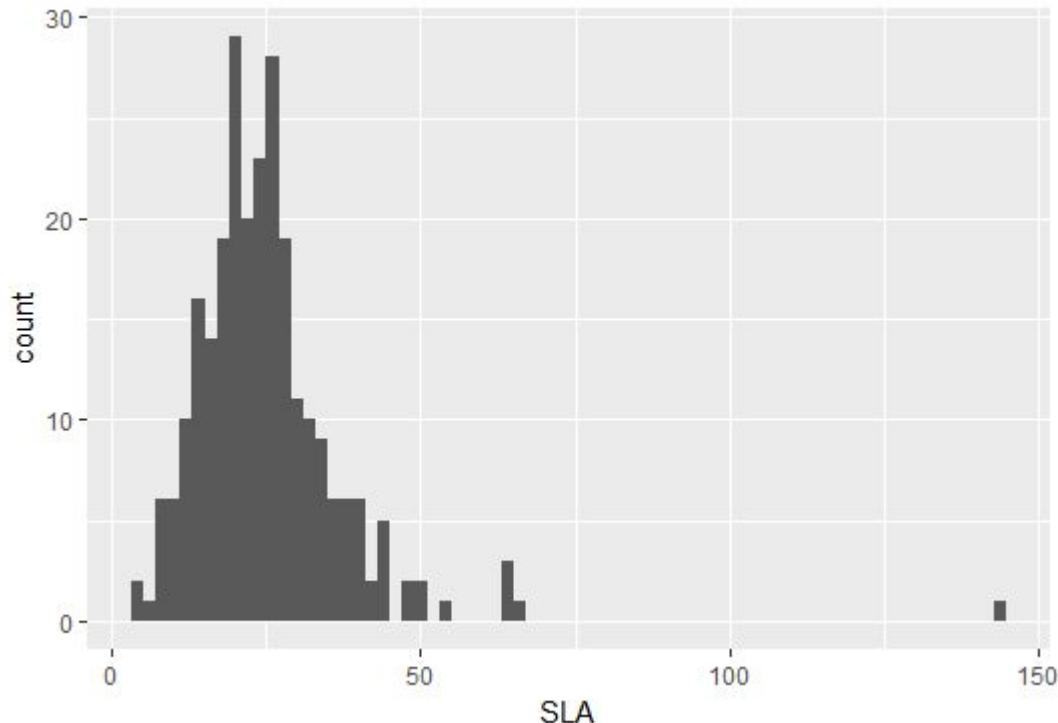
Gęstość prawdopodobieństwa

Prawdopodobieństwo, że losowo wybrany element będzie miał wartość z danego przedziału

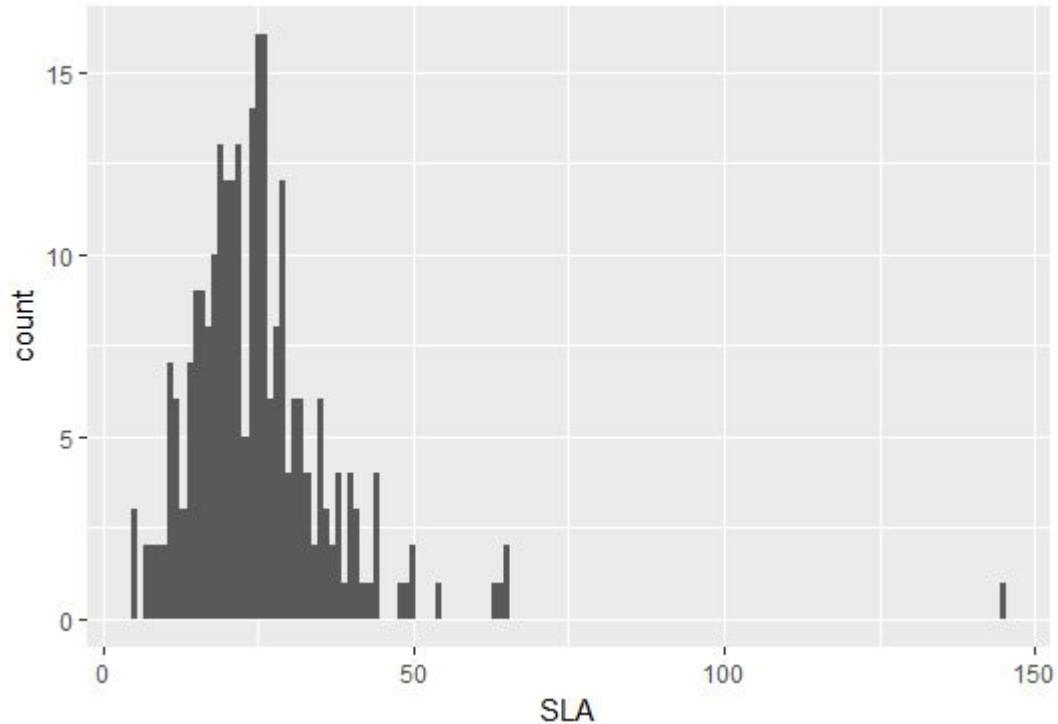
```
ggplot(eks, aes(x=SLA))+geom_histogram()
```


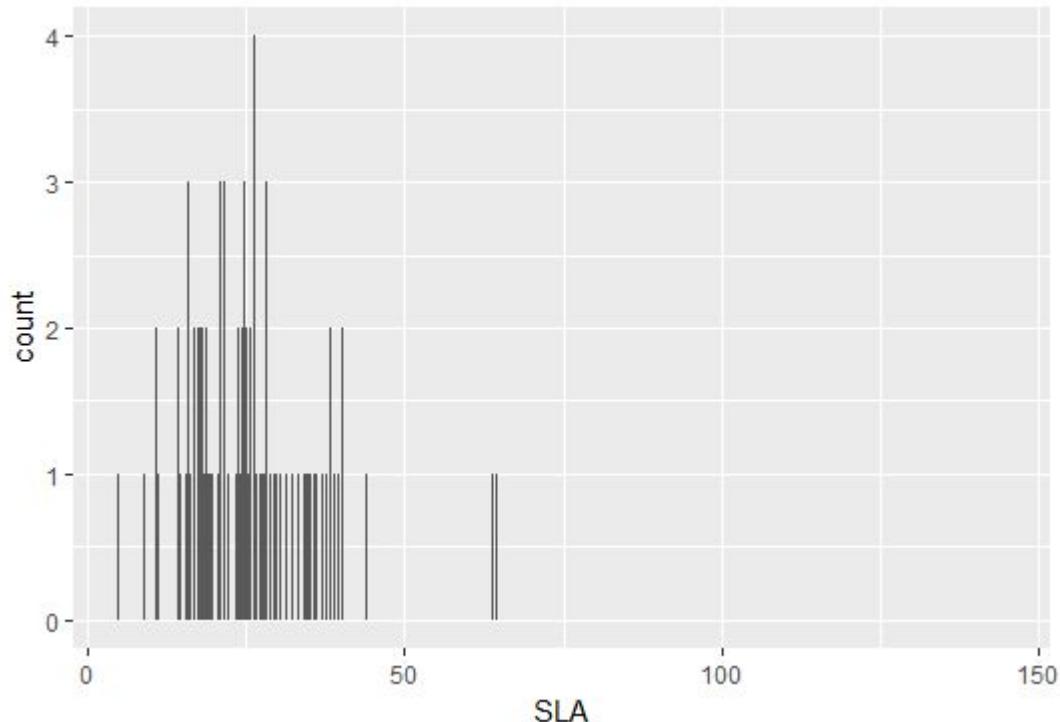
```
ggplot(eks, aes(x=SLA))+geom_histogram(binwidth=2)
```


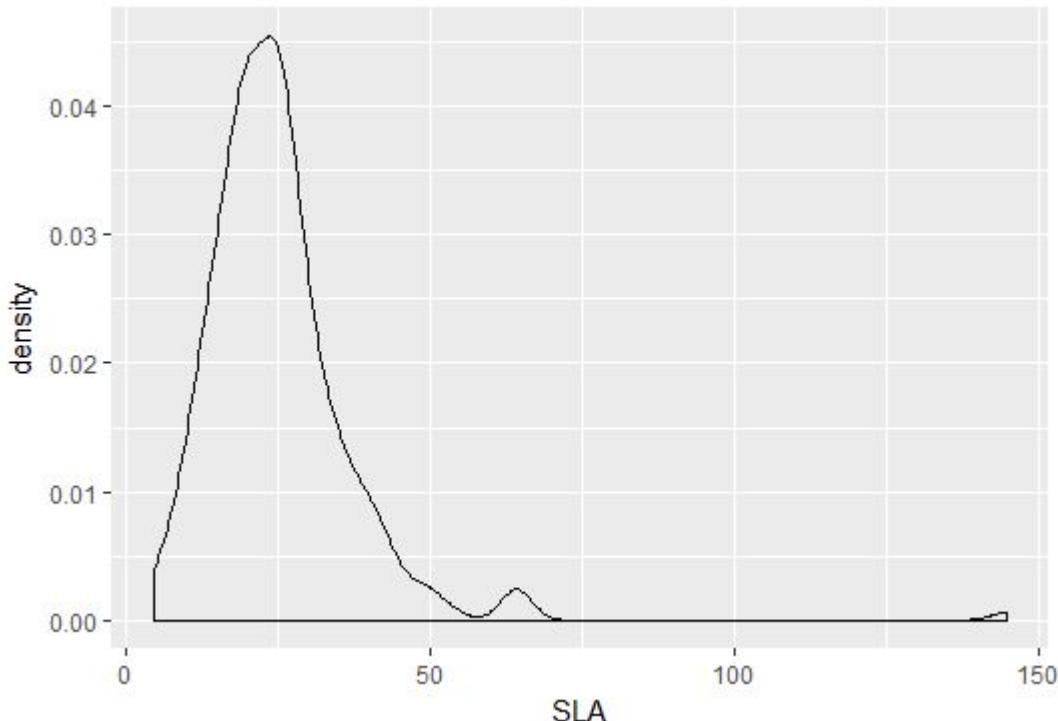
```
ggplot(eks, aes(x=SLA))+geom_histogram(binwidth=1)
```



```
ggplot(eks, aes(x=SLA))+geom_histogram(binwidth=.1)
```

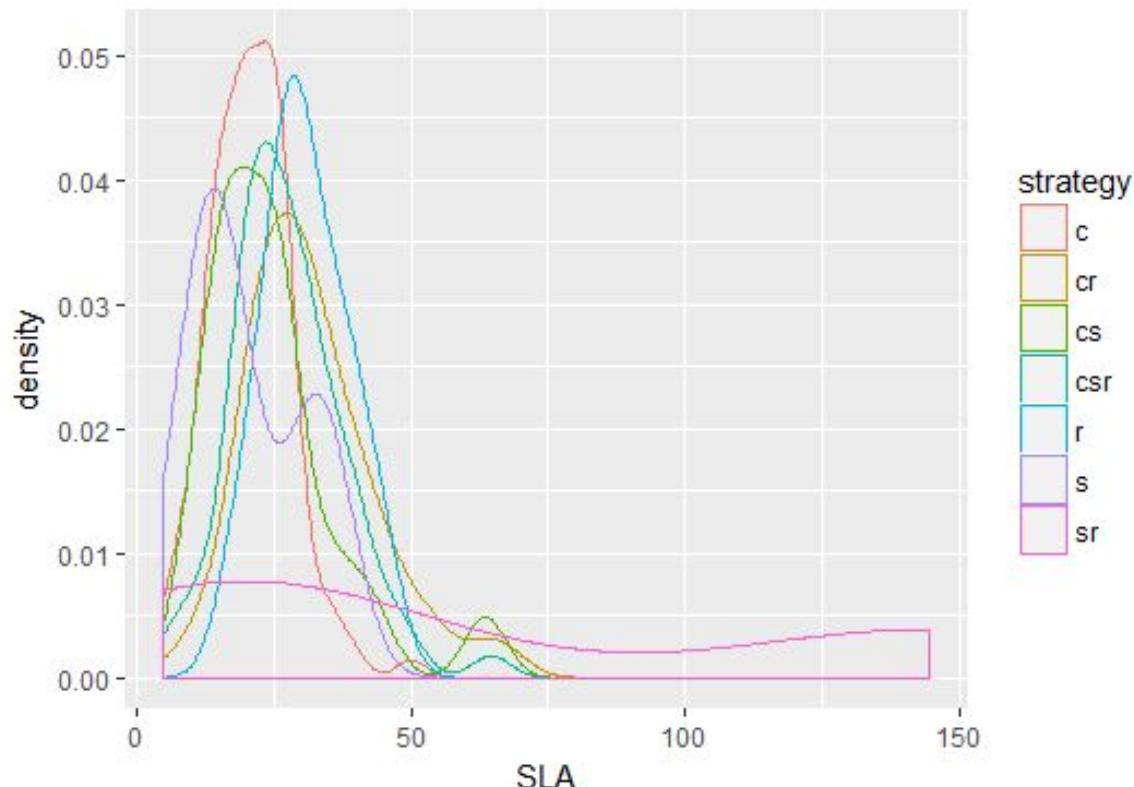

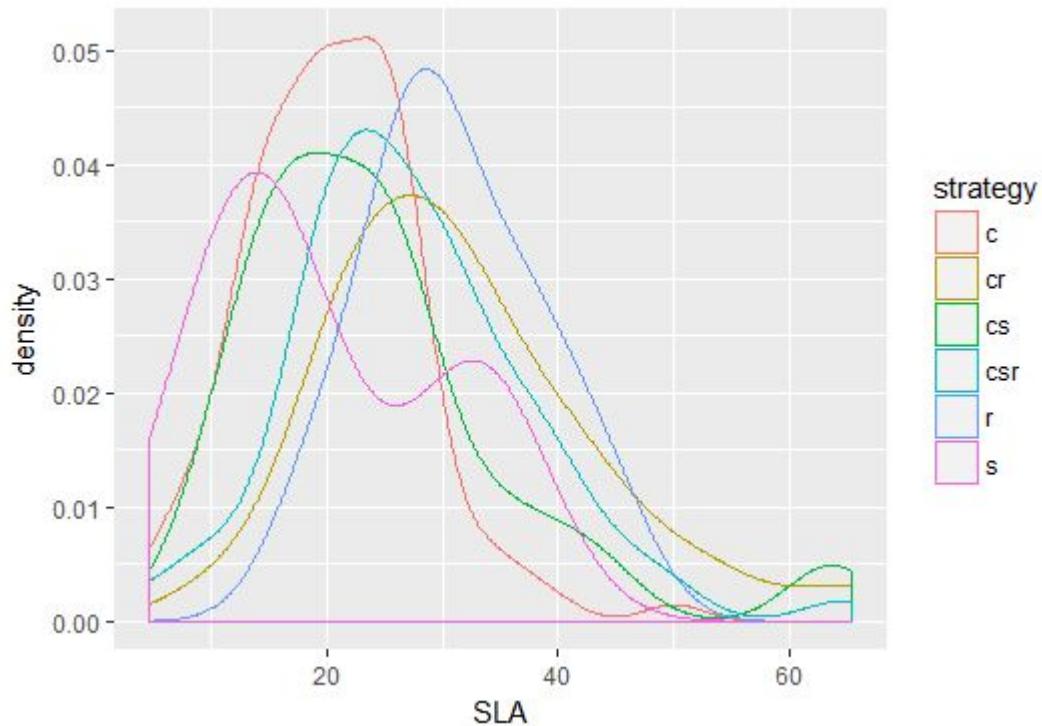
```
ggplot(eks, aes(x=SLA))+geom_density()
```


geom_density() to jądrowy estymator gęstości prawdopodobieństwa - warto poczytać o nim więcej

```
ggplot(subset(eks,!is.na(strategy)), aes(x=SLA,col=strategy))+geom_density()
```


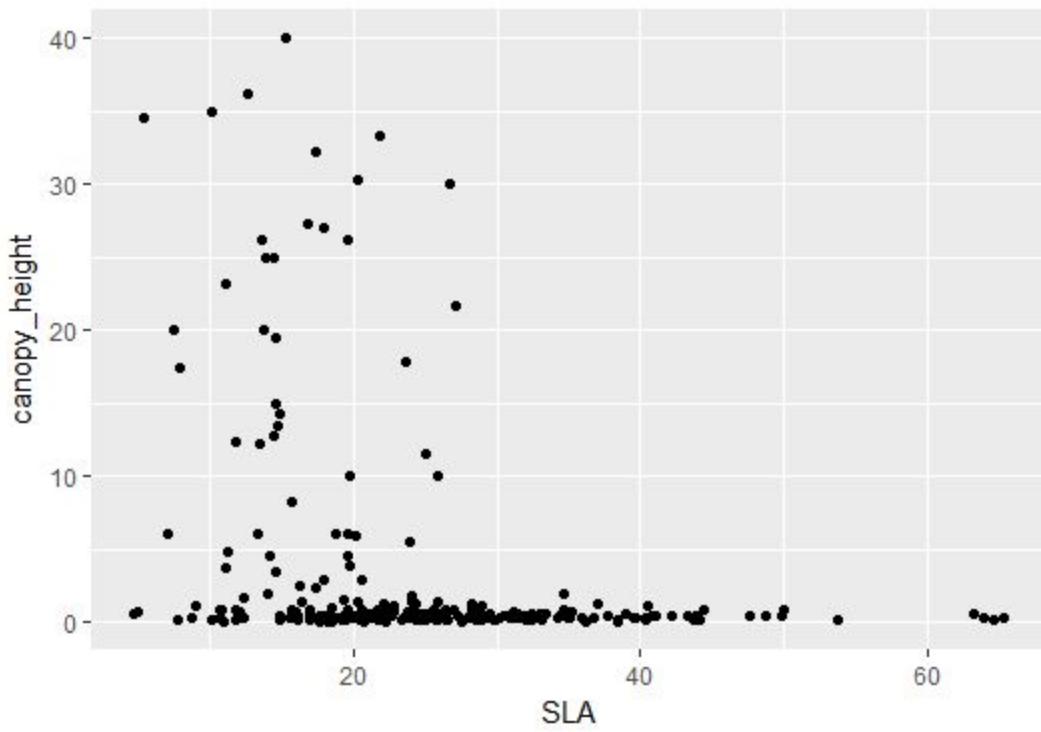

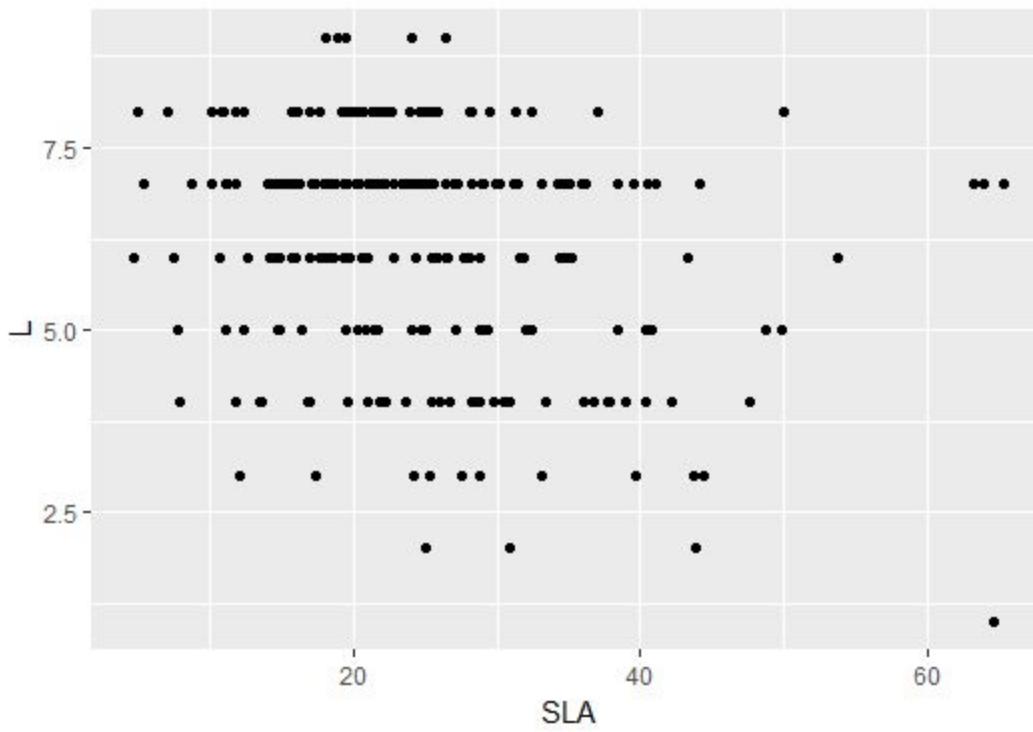
strategy

- c
- cr
- cs
- csr
- r
- s

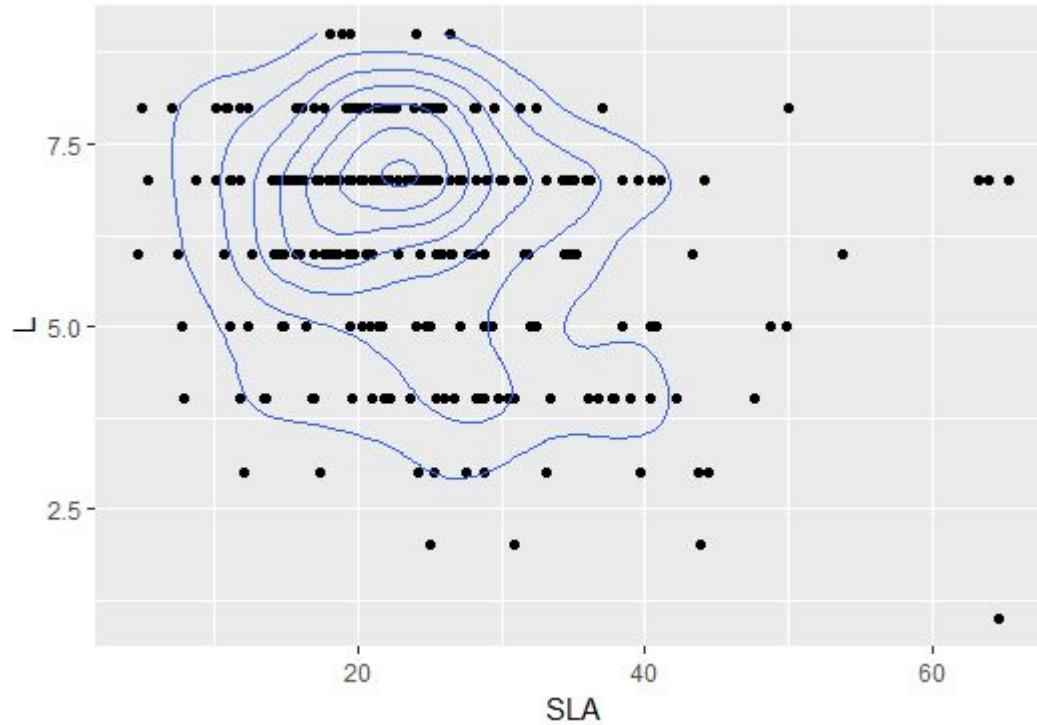
Dwuwymiarowy estymator gęstości

+geom_density_2d()


```
ggplot(subset(eks,SLA<100),  
aes(x=SLA,y=L))+geom_point()+geom_density_2d()
```


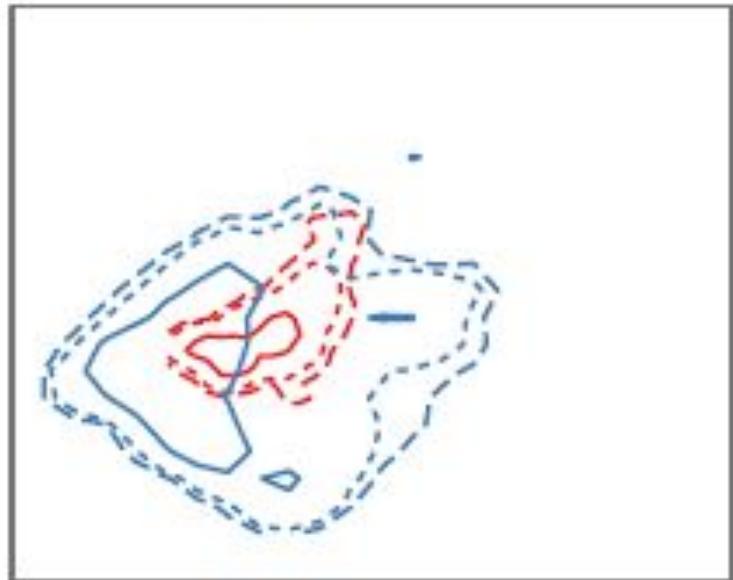
Solidago canadensis

fraction

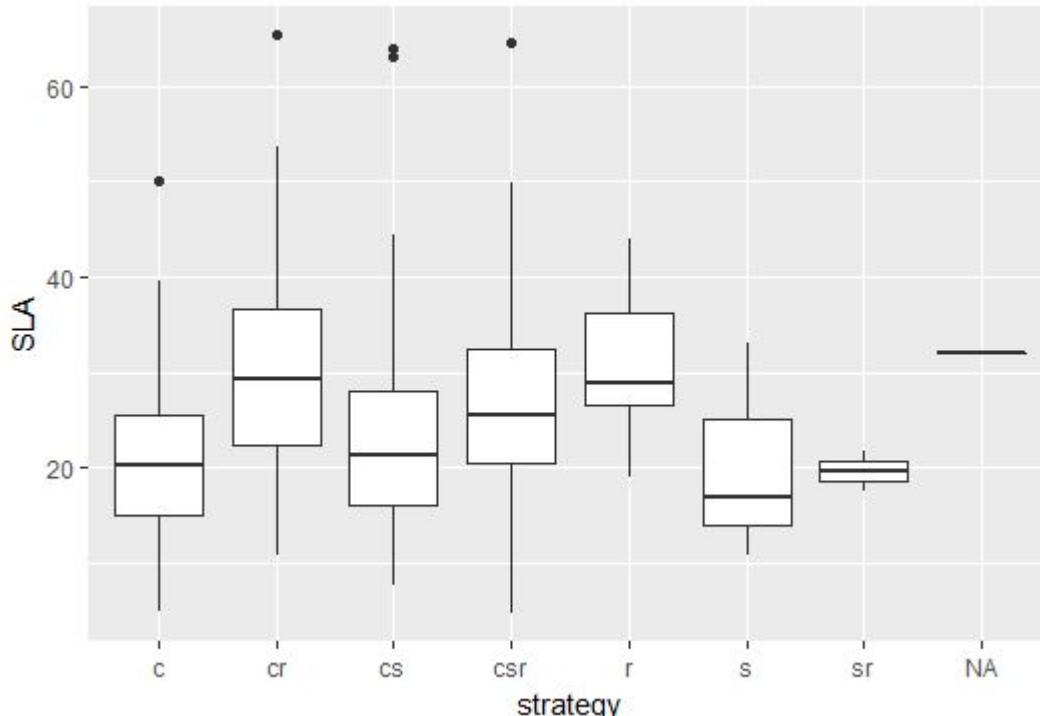
— 0.5

··· 0.9

--- 0.95

Boxploty - wykresy pudełkowe/pudełka z wąsami

wykres pudełkowy opiera się o pięć liczb Tukeya - min, 1. i 3. kwartyl, medianę i max

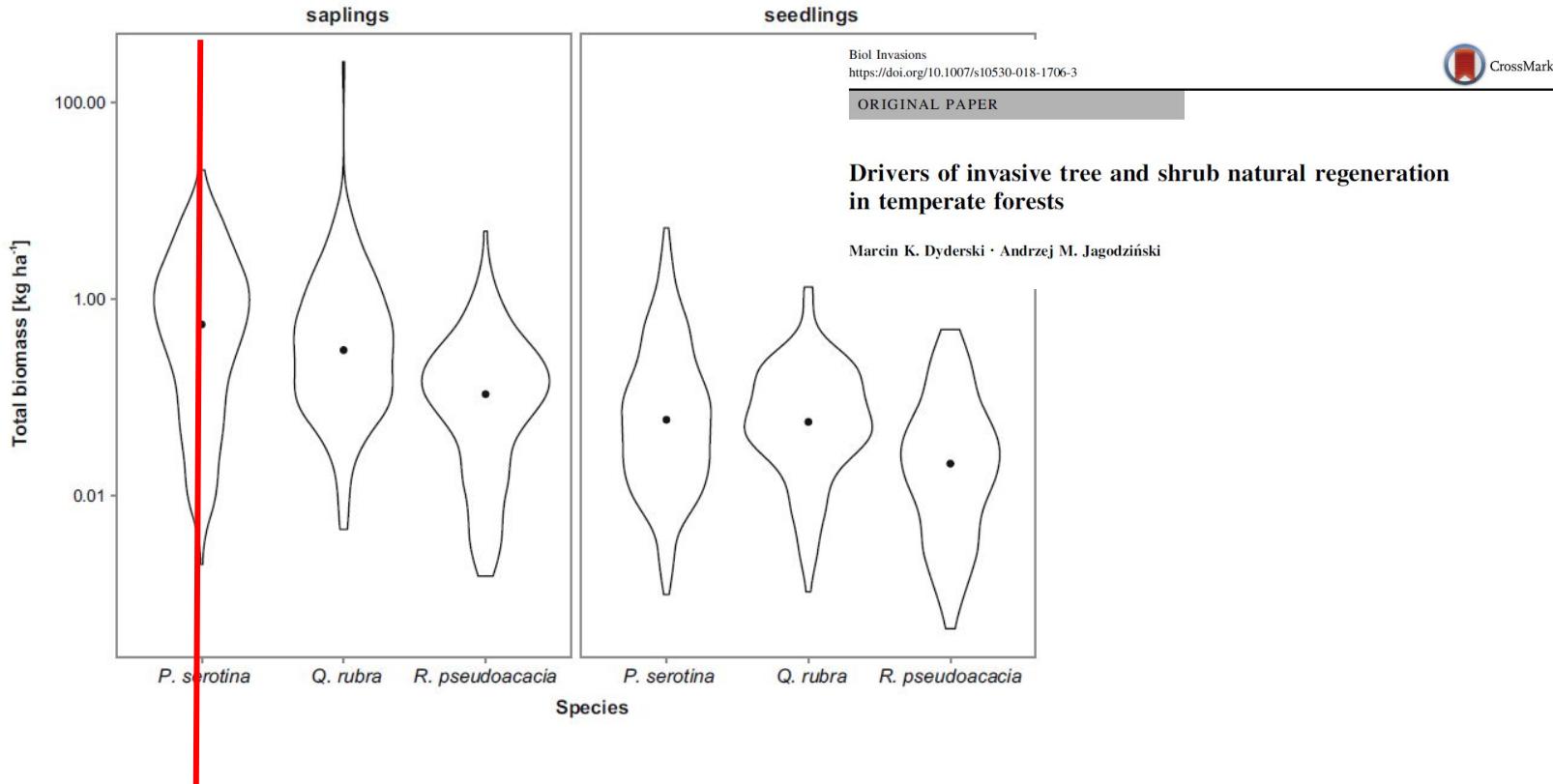
kropki to obserwacje odstające - $>1,5$ rozstępu międzykwartylowego

Ważne:

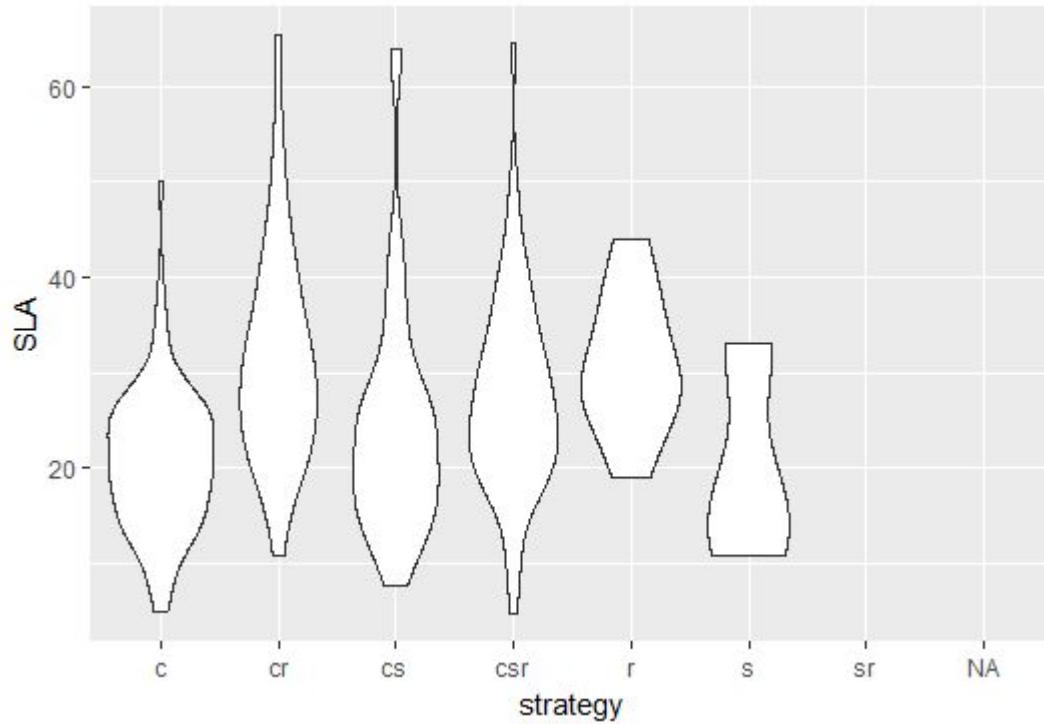
wiele osób interpretuje to jako średnią i zakres SE/SD + min/max - tak jest w niektórych programach okienowych!
trzeba zawsze napisać co jest na boxplotie, bo nie jest to oczywiste

```
ggplot(subset(eks,SLA<100), aes(x=strategy,y=SLA))+geom_boxplot()
```

Violinploty - wykresy skrzypcowe


```
ggplot(subset(eks,SLA<100), aes(x=strategy,y=SLA))+geom_violin()
```


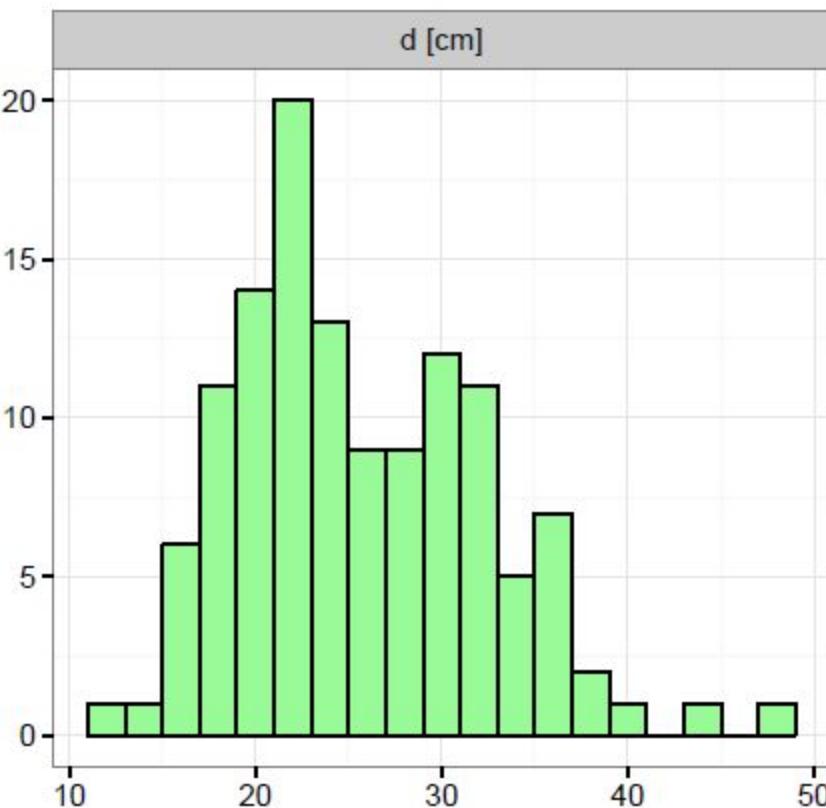
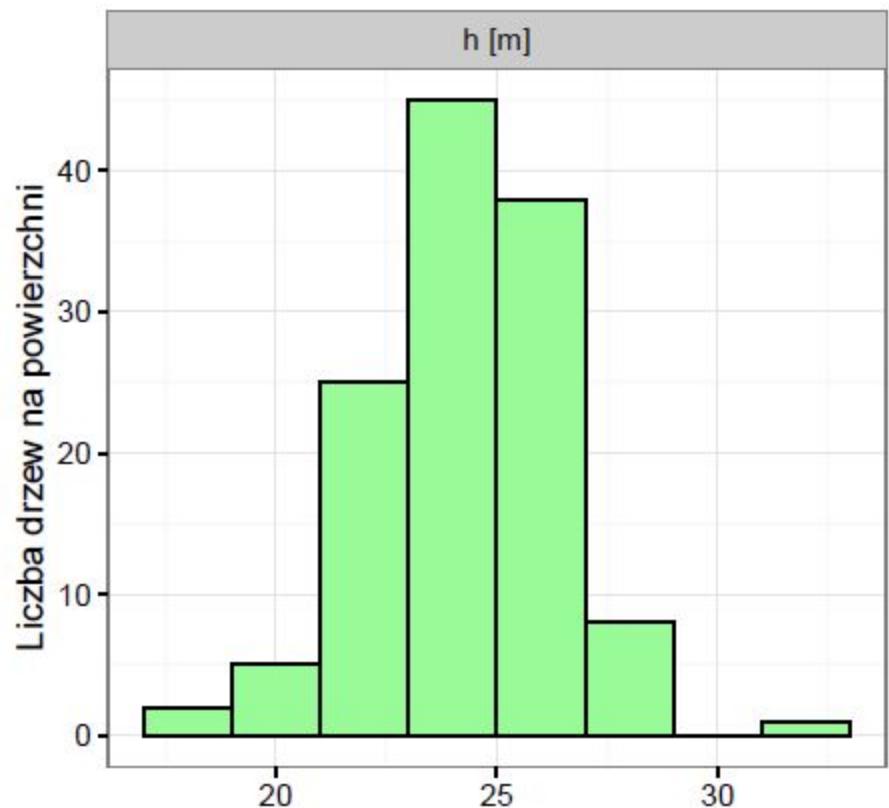
Zawsze patrz na dane!

obrazki są podstawą pracy w analizie danych

nawet jak umiesz interpretować cyfry, łatwiej jest dojrzeć historię stojącą za danymi...

nawet jak trzeba zastosować mało standardowe sposoby prezentacji danych...

Struktura grubościowa i wysokościowa gatunku głównego:

Historia pewnych badań

DOI: 10.1515/frp-2017-0032

Wersja PDF: www.lesne-prace-badawcze.pl

Leśne Prace Badawcze / Forest Research Papers
Grudzień / December 2017, Vol. 78 (4): 285–296

ORYGINALNA PRACA NAUKOWA

e-ISSN 2082-8926

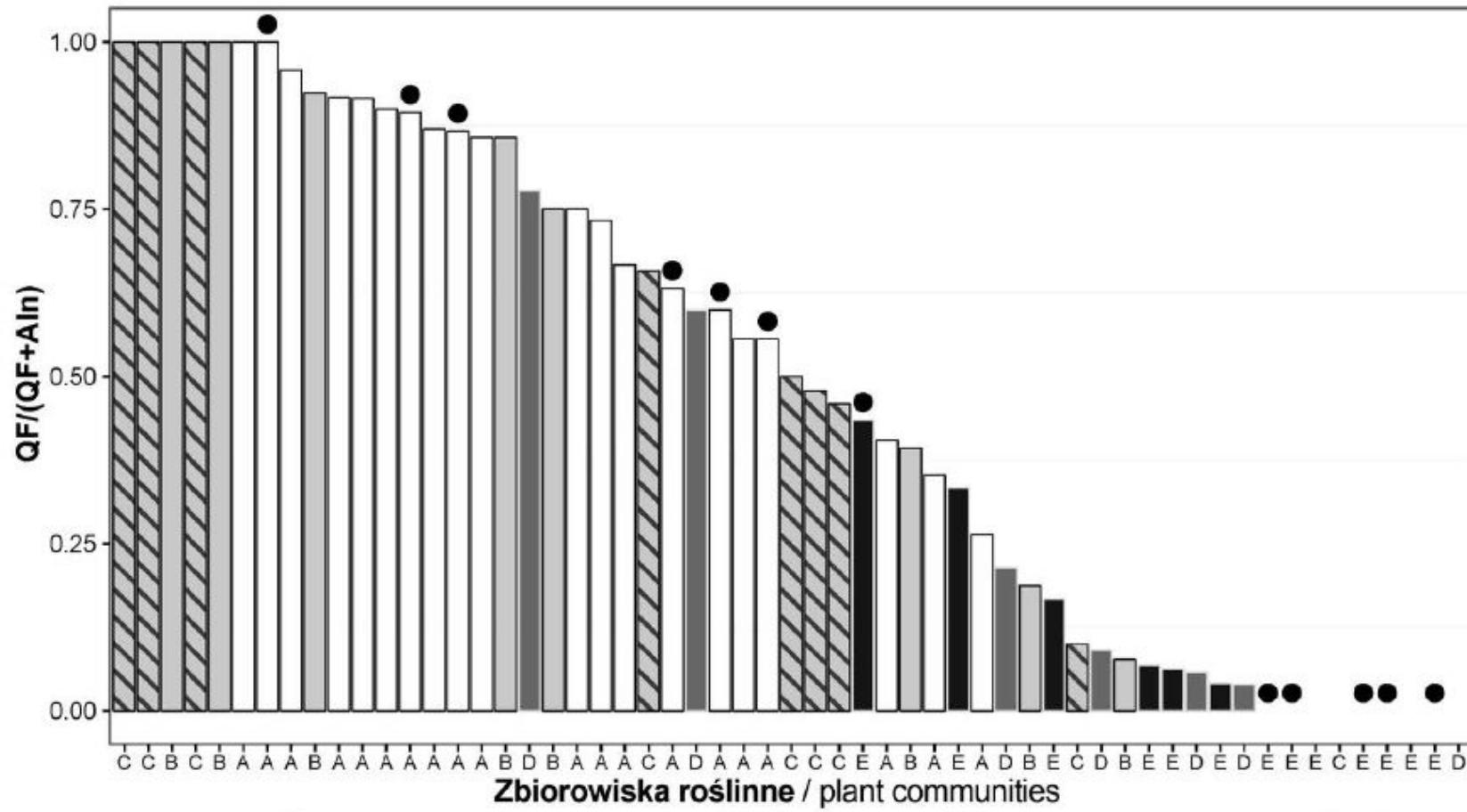
Ciągłość kompozycji florystycznej pomiędzy dwoma zbiorowiskami roślinnymi – *Carici elongatae-Alnetum* oraz *Fraxino-Alnetum*

Continuum of floristic composition between two plant communities –
Carici elongatae-Alnetum and *Fraxino-Alnetum*

Natalia Czapiewska¹, Sonia Paź¹, Marcin K. Dyderski^{2,3}, Andrzej M. Jagodziński^{2,3*}

¹Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Leśny, ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań; ²Instytut Dendrologii Polskiej Akademii Nauk, Pracownia Ekologii, ul. Parkowa 5, 62-035 Kórnik; ³Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Leśny, Katedra Łowiectwa i Ochrony Lasu, ul. Wojska Polskiego 71C, 60-625 Poznań

*Tel. 48 61 8170033; e-mail: amj@man.poznan.pl

A: *Fraxino-Alnetum*

B: *F-A/Ce-A*

C: **Przejściowe
transitional**

D: *Ce-A/F-A*

E: *Carici elongatae-Alnetum*

● **Typowe postaci zespołów roślinnych / typical patches of plant associations**

Historia innych badań

Climate change, tourism and historical grazing influence the distribution of *Carex lachenalii* Schkuhr – A rare arctic-alpine species in the Tatra Mts

Patryk Czortek ^{a,*}, Anna Delimat ^b, Marcin K. Dyderski ^{c,d}, Antoni Zięba ^e,
Andrzej M. Jagodziński ^{c,d}, Bogdan Jaroszewicz ^a

^a Białowieża Geobotanical Station, Faculty of Biology, University of Warsaw, Sportowa 19, 17-230 Białowieża, Poland

^b W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Lubicz 46, 31-512 Kraków, Poland

^c Institute of Dendrology, Polish Academy of Sciences, Parkowa 5, 62-035 Kórnik, Poland

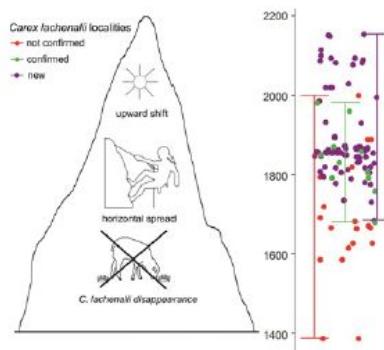
^d Department of Game Management and Forest Protection, Faculty of Forestry, Poznań University of Life Sciences, Wojska Polskiego 71c, 60-625 Poznań, Poland

^e Tatra National Park, Kuźnice 1, 34-500 Zakopane, Poland

HIGHLIGHTS

- We assessed niche shift of a model arctic-alpine species.
- Vegetation pattern shows competition – mediated retreat from lower elevations.
- Climate warming allowed colonization of higher elevations, lacking in competitors.
- Modern habitat changes both threats and promotes rare mountain plant species.

GRAPHICAL ABSTRACT

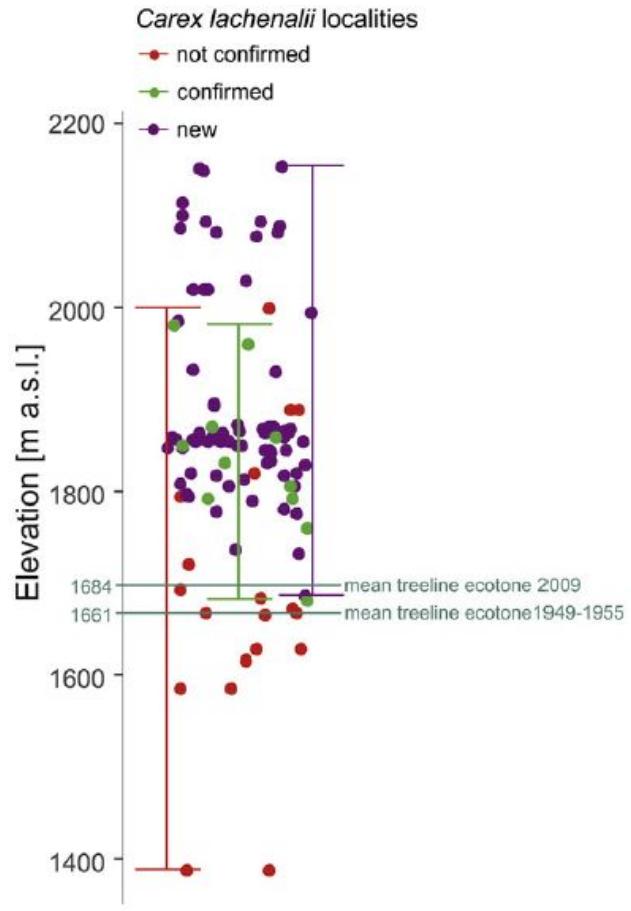
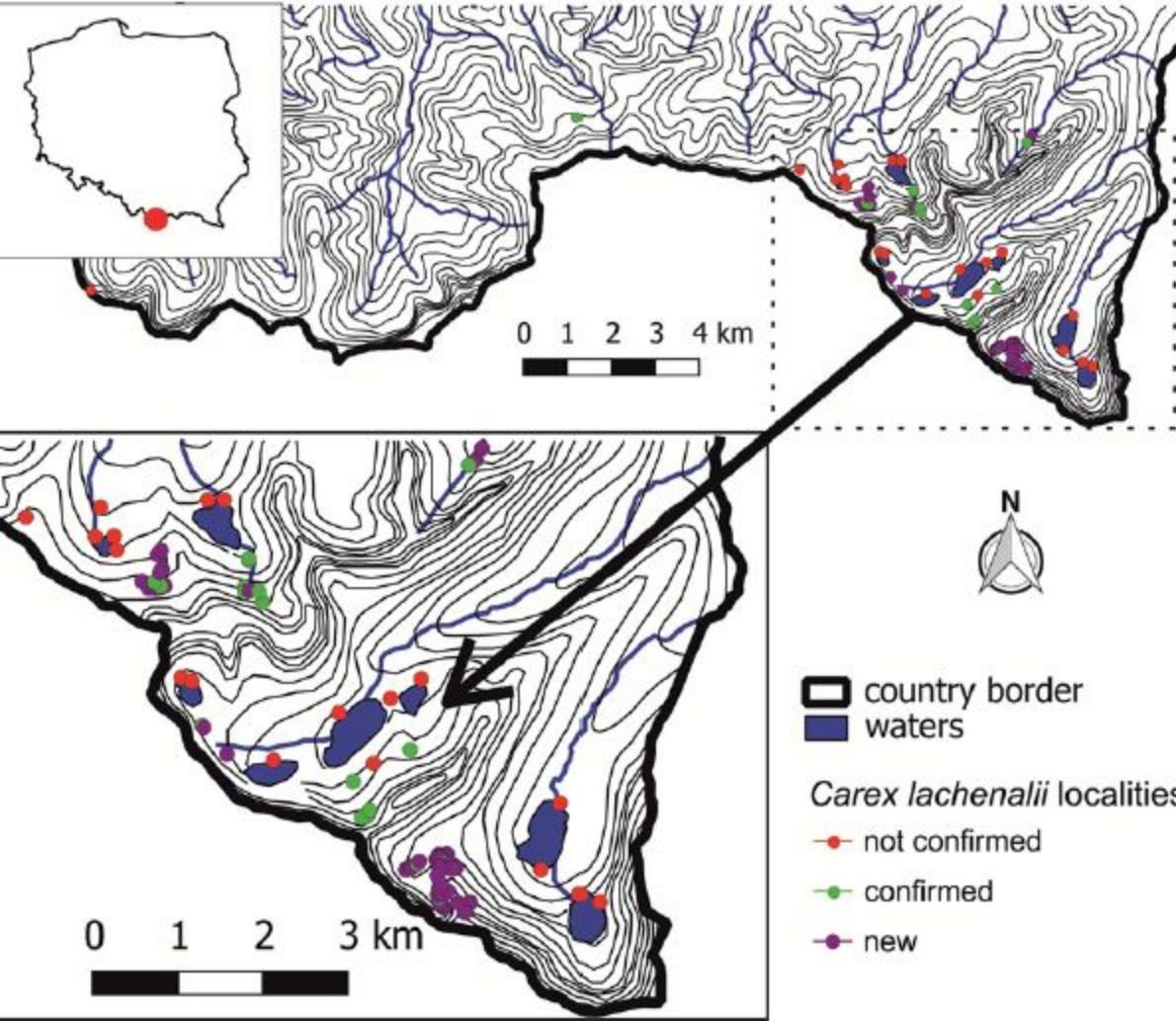
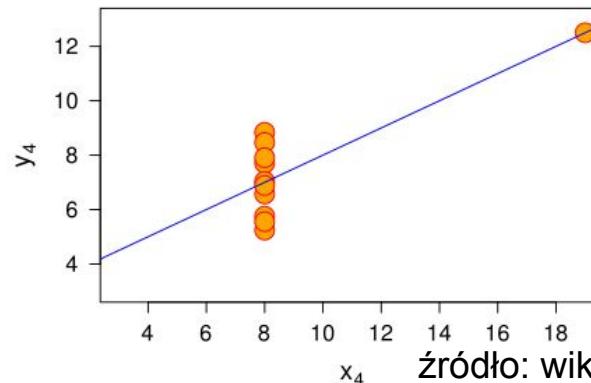
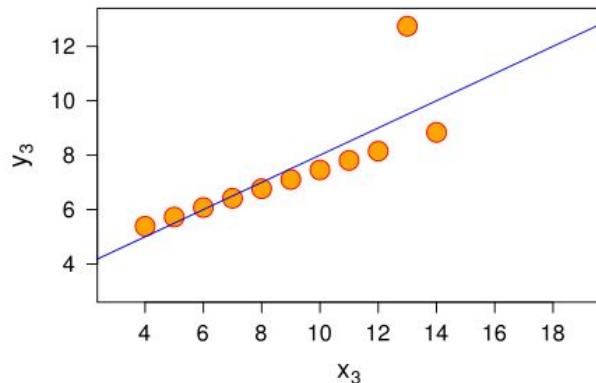
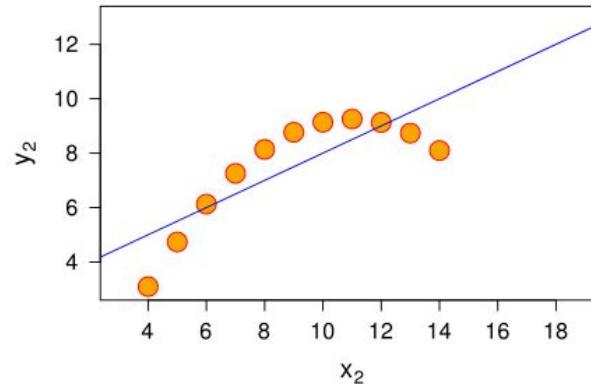
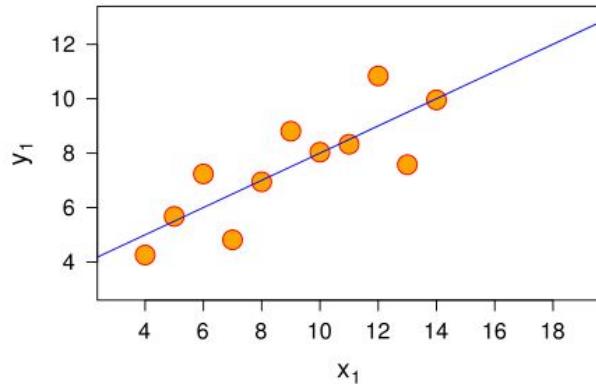

Fig. 2. Elevational upward shift of *Carex lachenalii* after 50–150 years.

Kwadrat Ascombe'a

średnia y=7,5 średnia x=9
współczynnik r2=0,816
równanie regresji:
 $y=3+0,5*x$

nie
ufaj
samym
statystykom

liczby
mogą
kłamać

Dzielenie na klasy/przedziały

cut()

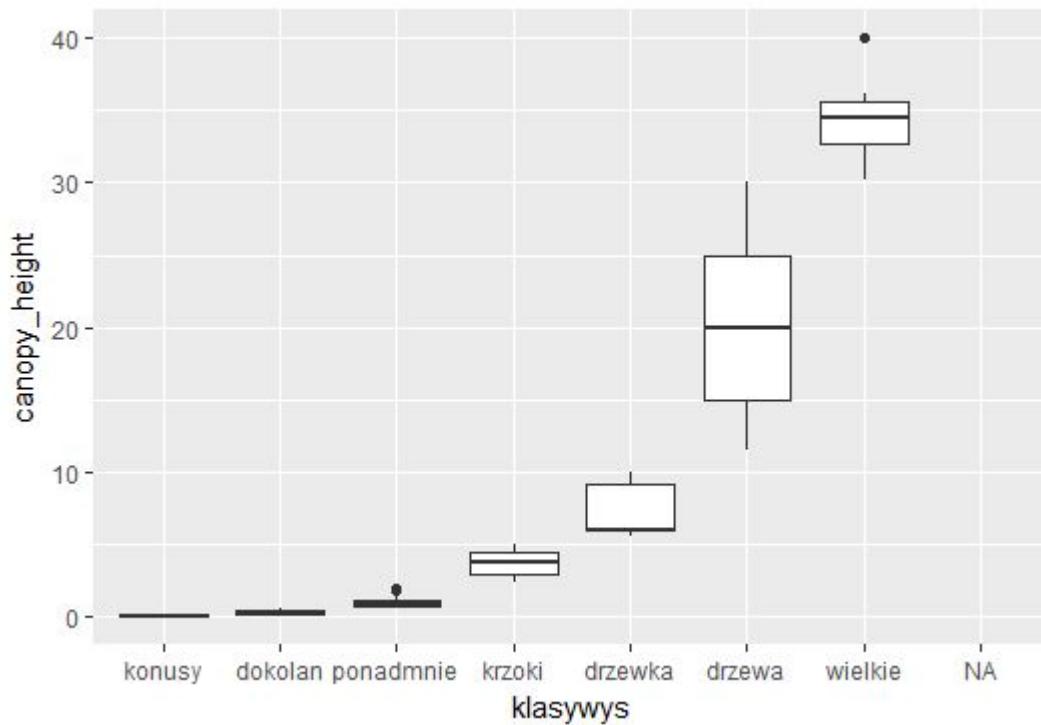
cut(zmienna, breaks, labels)

```
eks$klasywys<-cut(eks$canopy_height,breaks=c(0,.1,.5,2,5,10,30,50),labels=c('konusy','dokolan','ponadmnie','krzoki','drzewka','drzewa','wielkie'))
```

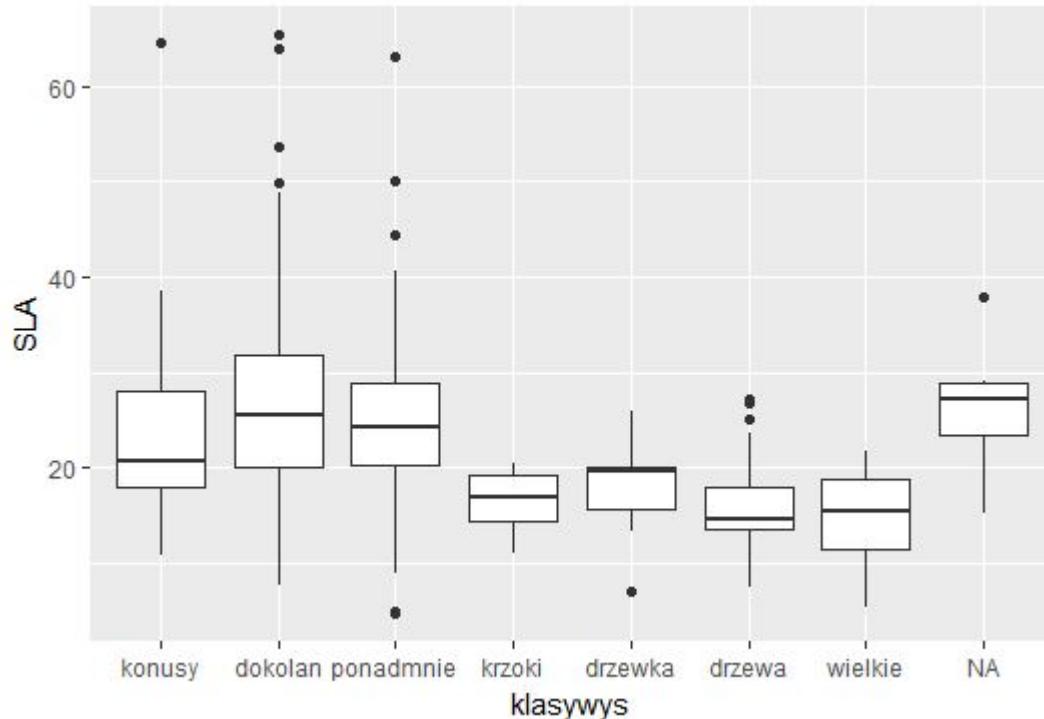
nowa zmienna

breaks musi się zaczynać czymś mniejszym niż min(zmienna) i kończyć większym niż max(zmienna)

```
ggplot(eks, aes(x=klasywys,y=canopy_height))+geom_boxplot()
```



```
ggplot(subset(eks,SLA<100), aes(x=klasywys,y=SLA))+geom_boxplot()
```


dwuwymiarowe tablice kontyngencji

```
> table(eks$class, eks$stare.lasy)
```

	0	1
0	53	7
aln	4	0
art vul	46	4
aspl	1	0
bid	4	0
cal uli	10	1
epi	4	0
fes bro	15	0
koe cor	11	0
mol arr	36	0
mon car	1	0
phr	3	0
pol poe	1	0
que fag	19	31
que rob-pet	11	1
rha pru	12	0
sal	1	0
sch car	2	0
ste med	13	0
tri ger	8	1
vac pic	8	4

```
>
```

Łączanie grup

```
> ggplot(subset(eks, eks$class == "aln"), aes(x = klad, y = eks$grouped_exp))  
> table(eks$class)
```

0	aln	art	vul	aspl	bid
60		4	50	1	4
cal	uli	epi	fes	bro	koe
11		4		15	cor
mon	car	phr	pol	poe	que
1		3		1	fag
rha	pru	sal	sch	car	que
12		1		2	rob-pet
vac	pic				50
12					12
					tri
					ger
					9

```
> |
```

łączenie grup

mam `21 length(unique(eks$class))` grup danych

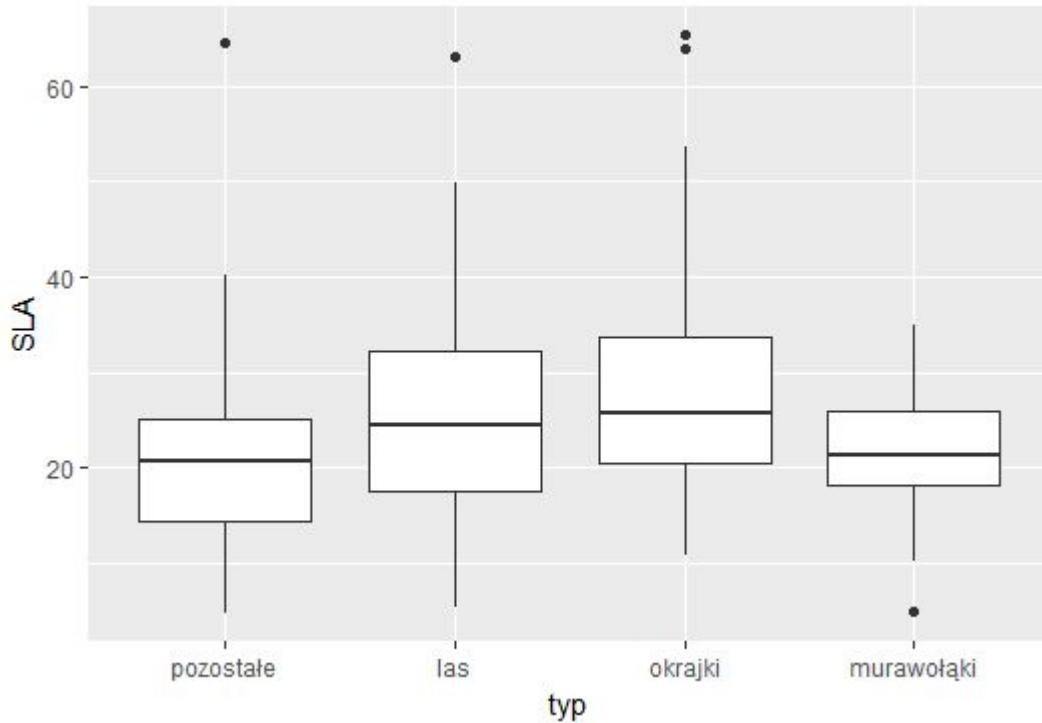
chcę mieć mniej:

- zmiana ręczna w excelu (rozważ co zajmie więcej czasu)
- `plyr::mapvalues(zmienna, from, to)`

```
eks$typ<-plyr::mapvalues(eks$class,  
unique(eks$class),  
c('las','pozostałe','murawołąki','okrajki','okrajki','murawołąki','murawołąki','las','mura  
wołąki','las','las','okrajki','okrajki','okrajki','murawołąki','okrajki','pozostałe','murawołą  
ki','pozostałe','las','pozostałe'))
```

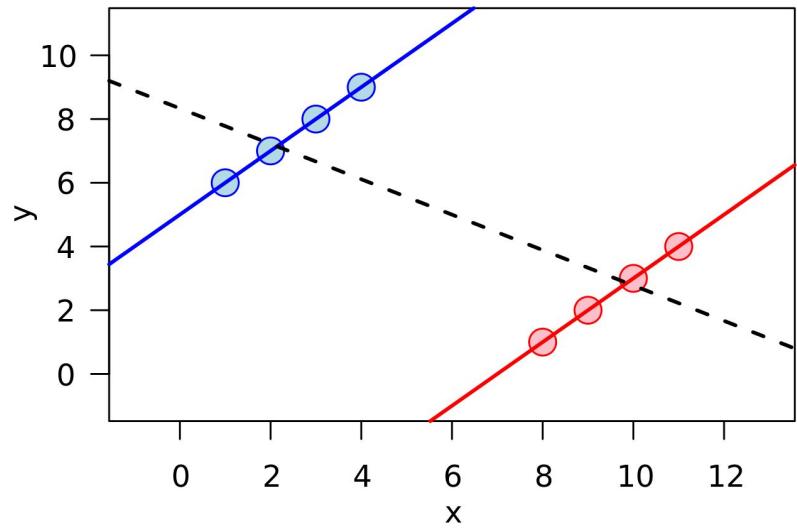
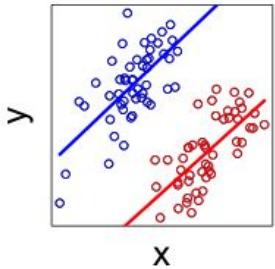
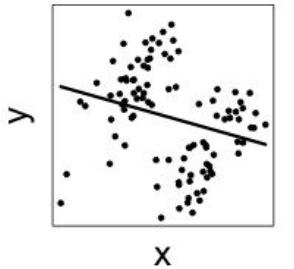
wpisane z ręki, odpowiada kolejności w unique(eks\$class)

```
ggplot(subset(eks,SLA<100), aes(x=typ,y=SLA))+geom_boxplot()
```


a co jeśli sprawdzę w ten sposób
seed_mass?

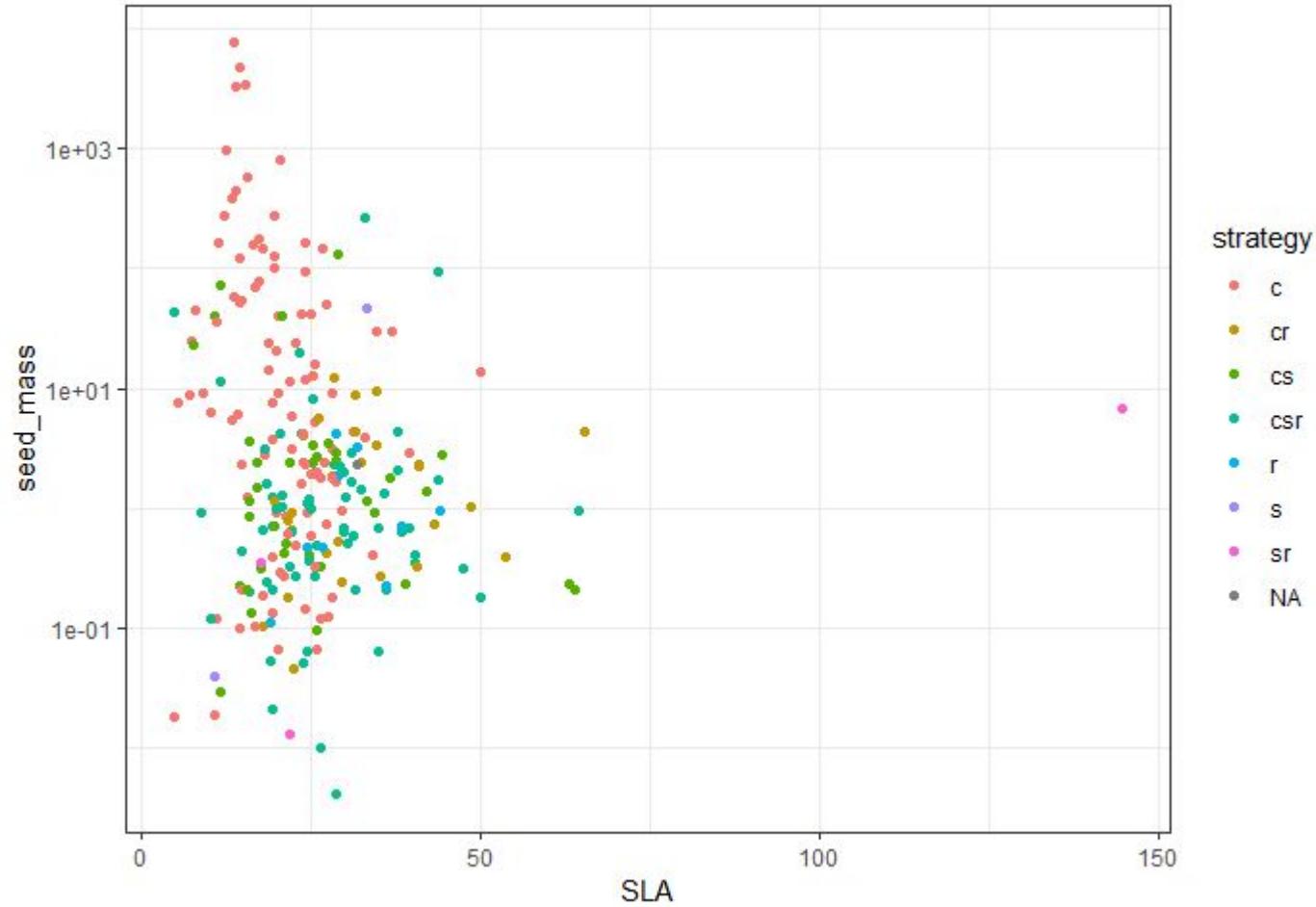
Wykresy panelowe - czy w grupach jest trend?

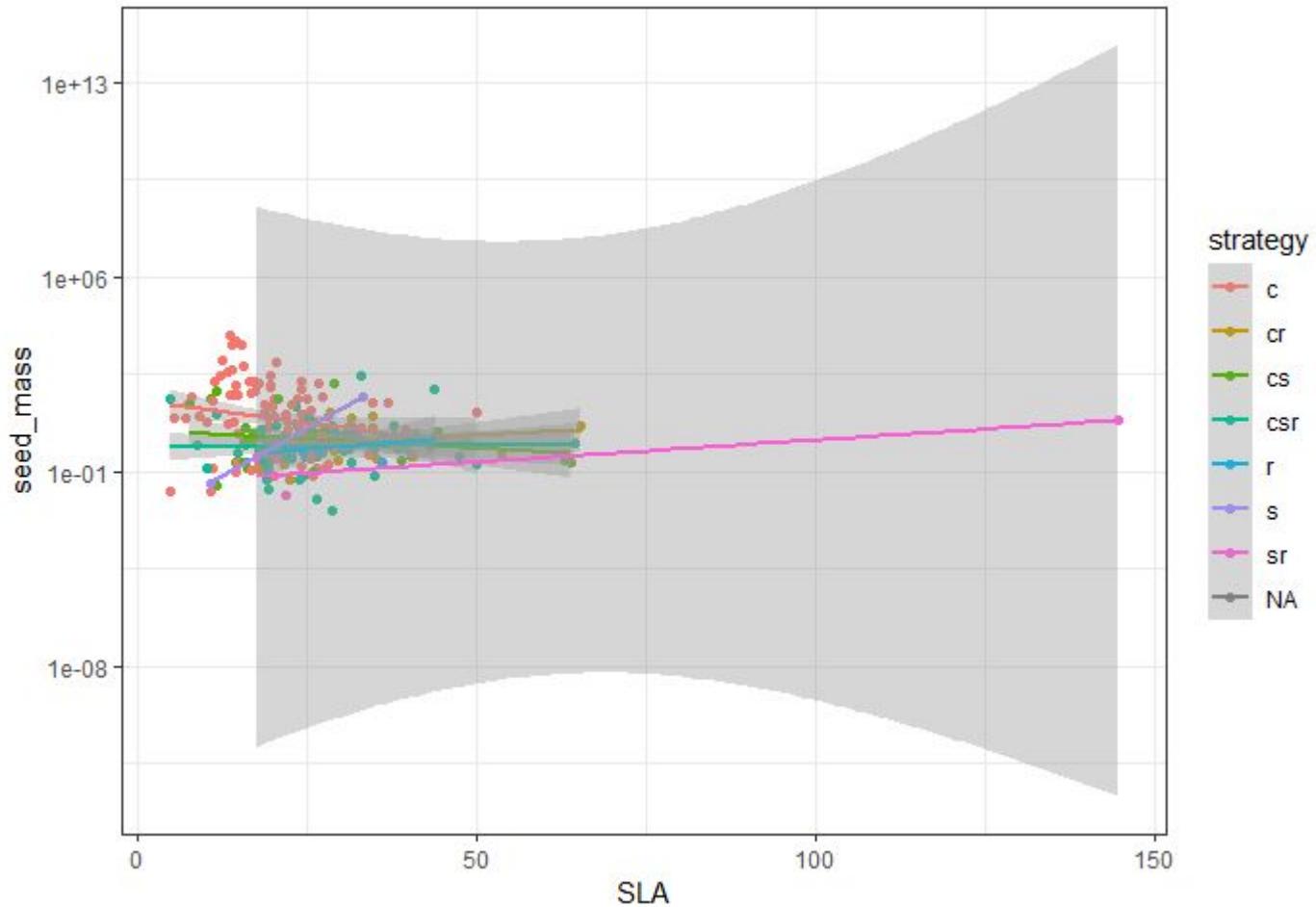
<https://normaldeviate.wordpress.com/2013/06/20/simpsons-paradox-explained/>

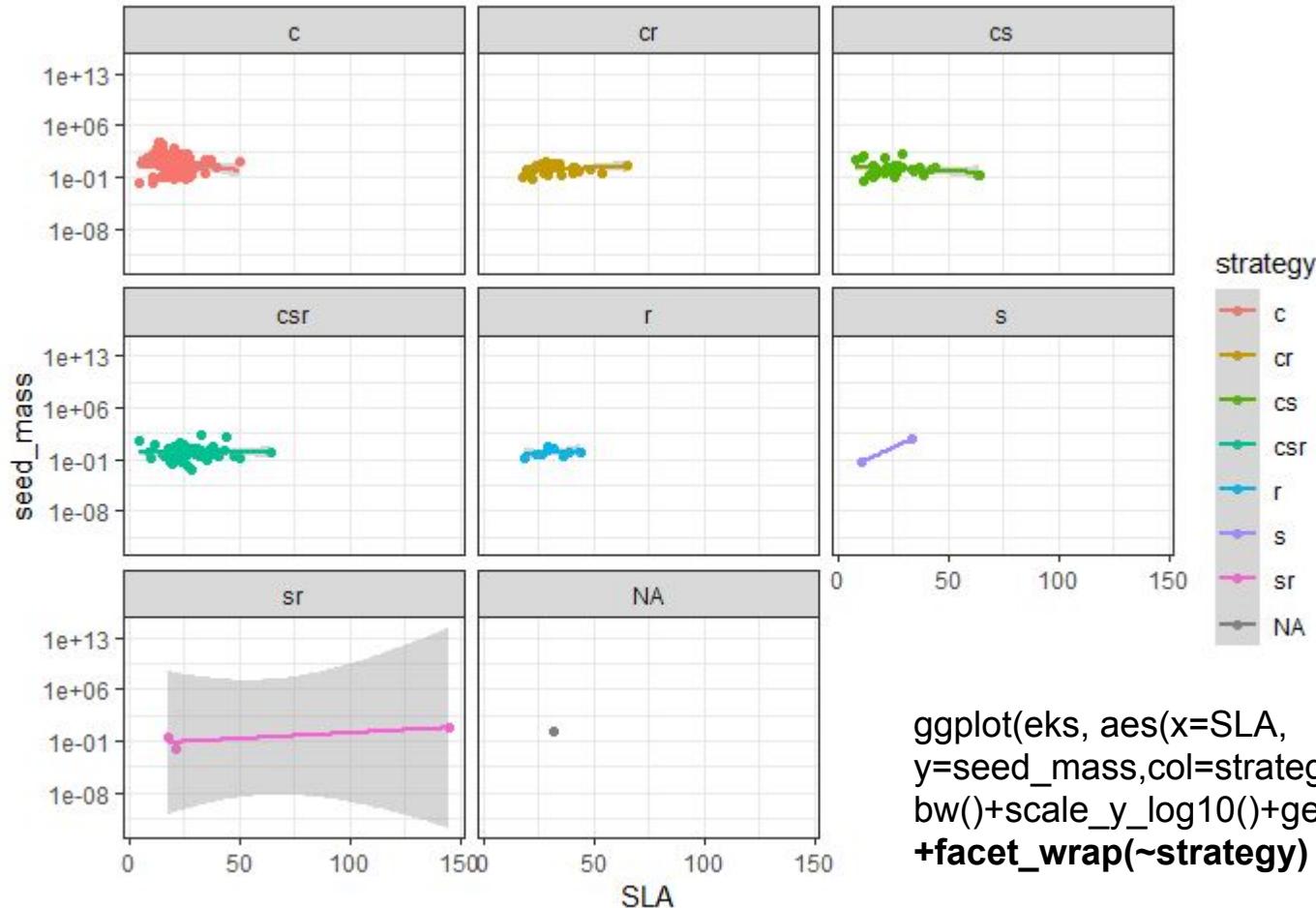
wikimedia.org

```
ggplot(eks, aes(x=SLA, y=seed_mass,col=strategy))+geom_point()+theme_bw() + scale_y_log10()
```

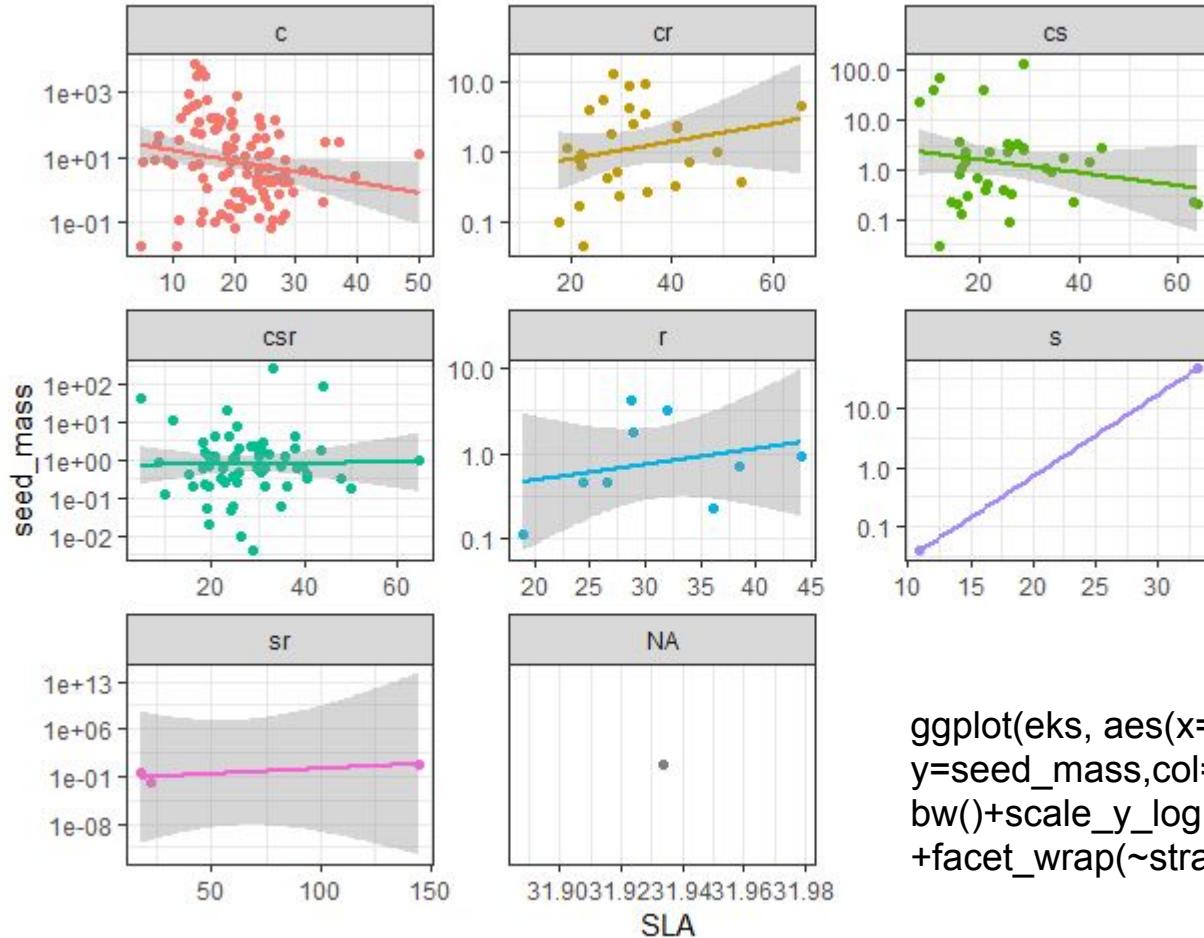

+geom_smooth(method='lm')

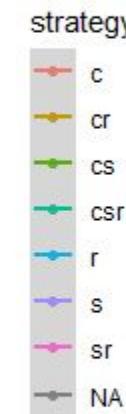


```
ggplot(eks, aes(x=SLA,  
y=seed_mass,col=strategy))+geom_point()+theme_  
bw()+scale_y_log10()+geom_smooth(method='lm')  
+facet_wrap(~strategy)
```


czasem potrzebujemy
równych skali -
scales='fixed', albo tylko
wolnej osi y -
scales='free_y'

możemy też zdefiniować
ncol=3 albo nrow=3


```
ggplot(eks, aes(x=SLA,
y=seed_mass,col=strategy))+geom_point()+theme_
bw()+scale_y_log10()+geom_smooth(method='lm')
+facet_wrap(~strategy, scales='free')
```

Obróbka danych

dplyr - pakiet kluczowy przy przeliczeniach i konwersji tabel

było wczoraj, ale dziś może się znów przydać;)

operator %>%

składnia

```
data.frame %>% select(zmienne) %>% filter(x > 10, y < 20, co == 'to') %>%  
group_by(grupa) %>% summarise(srednia = mean(x), sd = sd(y), suma = sum(z))
```

dplyr - szukamy pomocy

cheatsheety:

https://ugoprotocol.github.io/ugo_r_doc/dplyr.pdf

<https://www.rstudio.com/wp-content/uploads/2015/02/data-wrangling-cheatsheet.pdf>

prezentacja dr. Adolfo Alvarez - przykłady zastosowania

<https://drive.google.com/open?id=0B-ZJyVIQBsqIR2dOTGxvV0gzbEk>

Pipe operator - %>%

```
baza1<-eks
```

```
baza1<-susbet(baza1, stare.lasy==1)
```

```
baza1<-mean(baza1$SLA)
```

```
baza2<-susbet(baza1, stare.lasy!=1)
```

```
baza2<-mean(baza2$SLA)
```

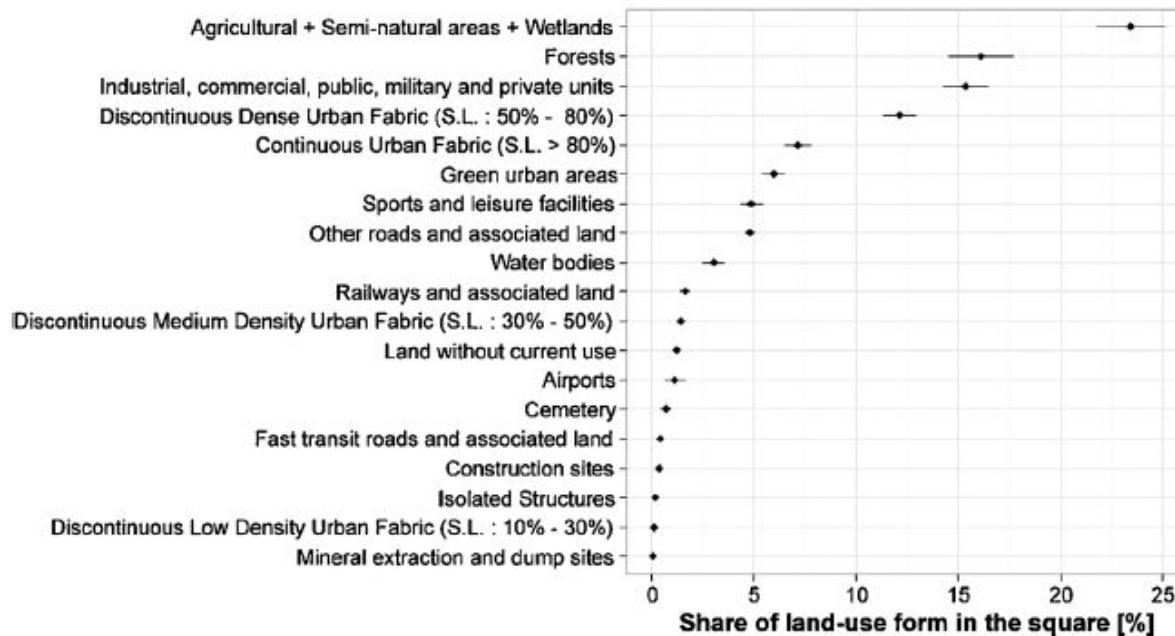
```
data.frame(lasy=c('stare','nowe'),srednia=c(baza1,baza2))
```

lub

```
eks%>%group_by(stare.lasy)%>%summarise(srednia=mean(SLA))
```

jak doprowadzić dane do takiej formy?

M.K. Dyderski et al.

232 kwadraty

dla kwadratu - udział typów powierzchni

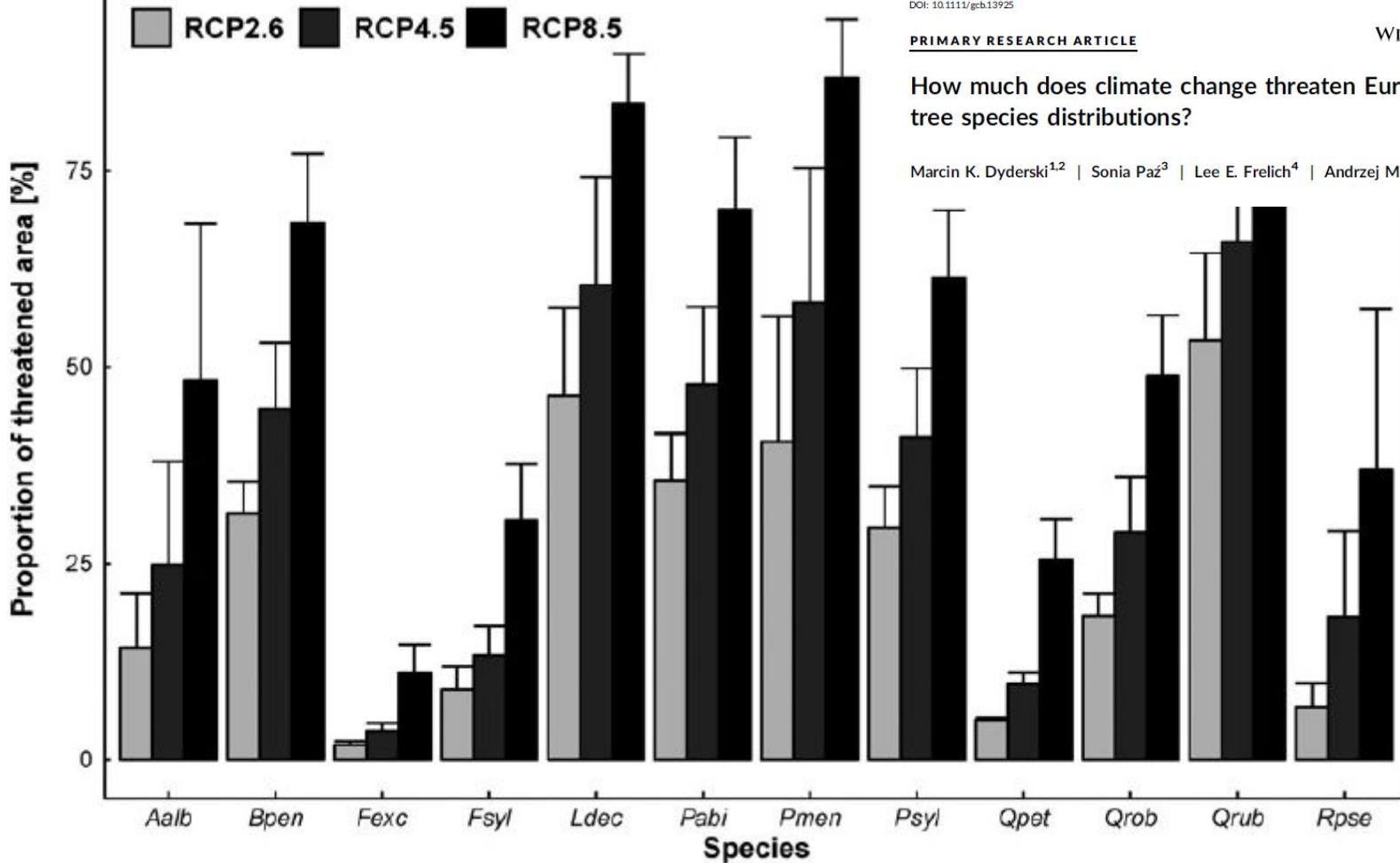
split - apply - combine

split - na typy powierzchni group_by()

apply - uśrednienie summarise()

combine - zwraca nam uśrednione wyniki

```
dane%>%group_by(typ)%>%summarise(srednia=mean(udzial),se=se(udzial))
```


How much does climate change threaten European forest tree species distributions?

Marcin K. Dyderski^{1,2} | Sonia Paź³ | Lee E. Frelich⁴ | Andrzej M. Jagodziński^{1,2}

SE a SD

SE=SD/sqrt(n)

se<-function(x) sd(x)/sqrt(length(x))

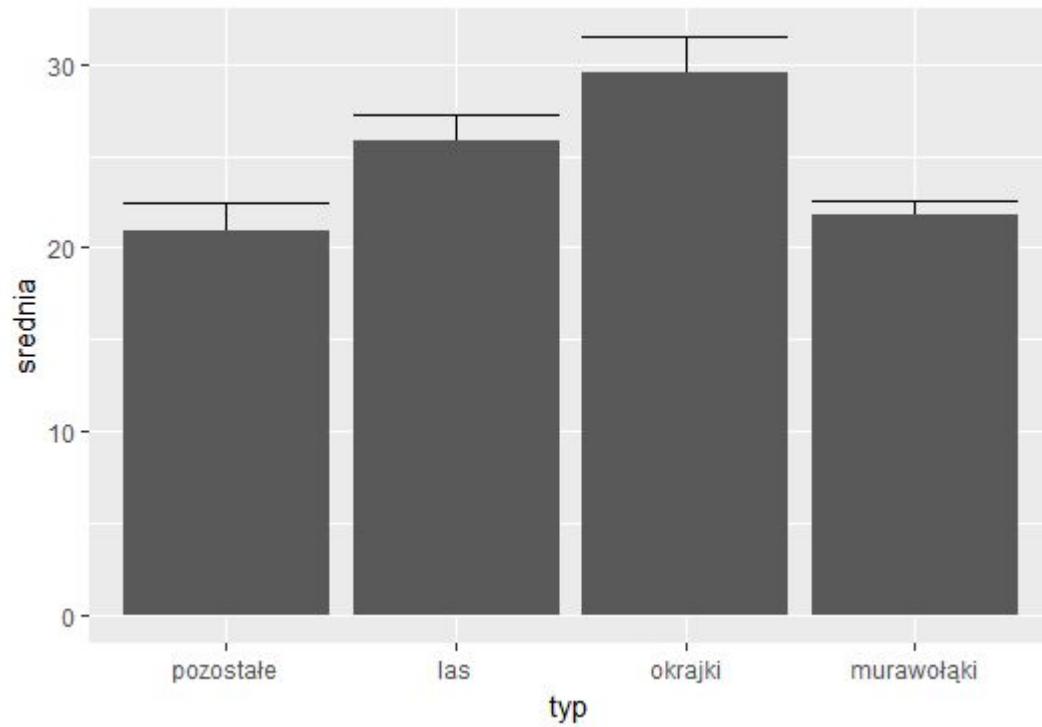
se<-function(x) sd(x,na.rm=T)/sqrt(length(x[!is.na(x)]))

dane%>%group_by(scenariusz, gatunek)%>%summarise(mean=mean(val),
se=se(val))

```
eks%>%filter(!is.na(SLA))%>%group_by(typ)%>%summarise(srednia=mean(SLA))
)
# A tibble: 4 x 2
  typ    srednia
  <fctr>   <dbl>
1 pozostałe 20.91537
2 las        25.80841
3 okrajki   29.56142
4 murawołąki 21.83004
```

```
eks%>%filter(!is.na(SLA))%>%group_by(typ)%>%summarise(srednia=mean(SLA),  
,se=se(SLA))  
# A tibble: 4 x 3  
  typ    srednia      se  
  <fctr>    <dbl>    <dbl>  
1 pozostałe 20.91537 1.5595037  
2 las       25.80841 1.4097452  
3 okrajki   29.56142 1.9128191  
4 murawołąki 21.83004 0.7576967
```

```
df<-eks%>%filter(!is.na(SLA))%>%group_by(typ)%>%summarise(srednia=mean(SLA),  
,se=se(SLA))  
ggplot(df, aes(x=typ,y=srednia)) +  
geom_errorbar(aes(ymin=srednia-se,ymax=srednia+se)) + geom_col()
```


trochę szaro...

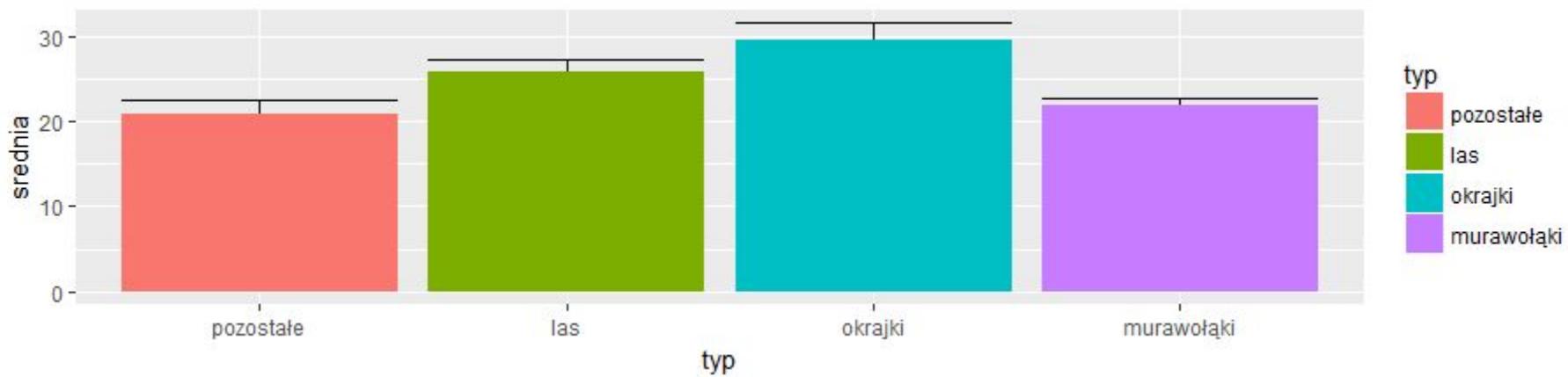
fill = kolor wypełnienia

col = kolor obramowania

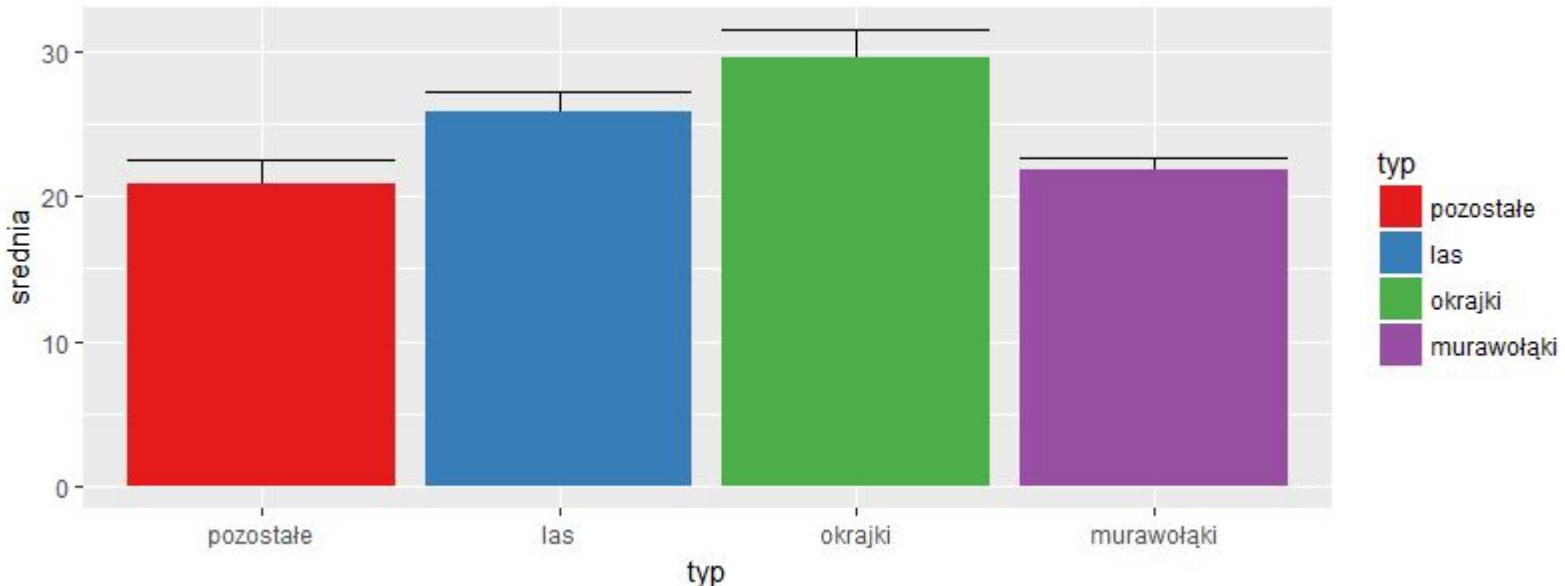
domyślnie col nie jest czarne

skale kolorów

```
ggplot(df, aes(x=typ,y=srednia,fill=typ))+geom_errorbar(aes(ymin=srednia-se,ymax=srednia+se)) +geom_col()
```



```
ggplot(df, aes(x=typ,y=srednia,fill=typ))  
+geom_errorbar(aes(ymin=srednia-se,ymax=srednia+se))  
+geom_col()+scale_fill_brewer(palette='Set1')
```

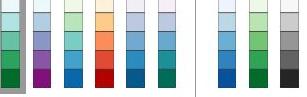
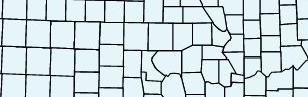

W Odebrane (3) - marcin.dly Mój dysk - Dysk Google Eksploracja danych - Pre mkdyderski/BSS: Białowie ColorBrewer: Color Advic Marcin

colorbrewer2.org/#type=sequential&scheme=BuGn&n=3

Number of data classes: 3

Nature of your data:
 sequential diverging
qualitative

Pick a color scheme:
Multi-hue:

Single hue:

Only show:
 colorblind safe
 print friendly
 photocopy safe

Context:
 roads
 cities
 borders

Background:
 solid color
 terrain

color transparency

how to use | updates | downloads | credits

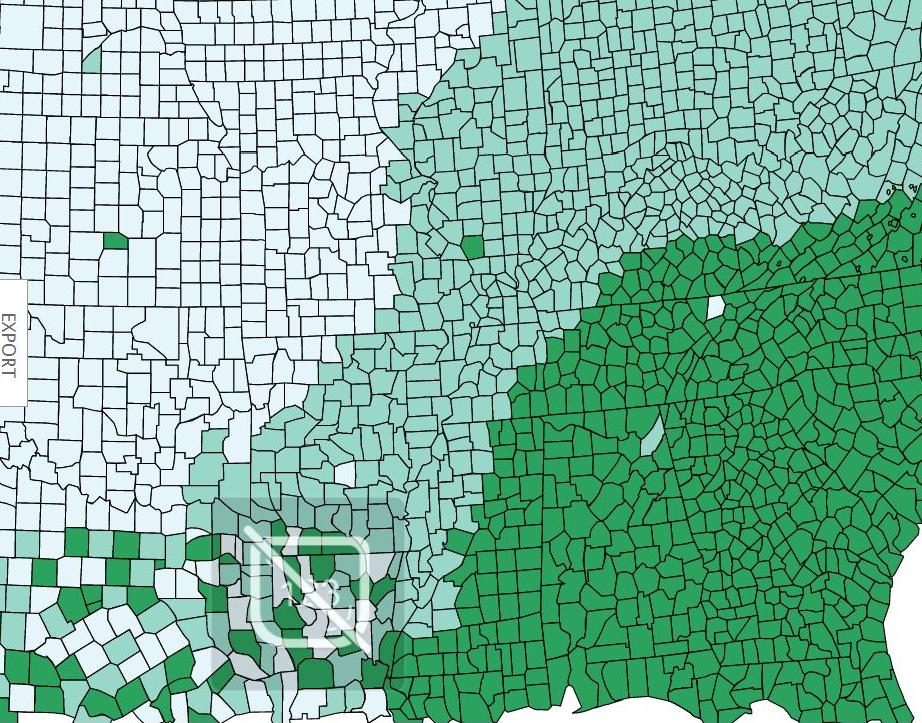
COLORBREWER 2.0

color advice for cartography

3-class BuGn

EXPORT

#e5f5f9
#99d8c9
#2ca25f

tidyverse_1.2.1.tar.gz BSS skurwione po ...zip Pokaż wszystkie

10:56 16.04.2018

W Odebrane (3) - marcin.dy Mój dysk - Dysk Google Eksploracja danych - Pre mkdyderski/BSS: Białowie ColorBrewer: Color Advic Marcin

colorbrewer2.org/#type=diverging&scheme=RdBu&n=5

Nauka Czasopisma R Scholar Biblioteka SM_POL WD RG bazy When are traits funct Long-term changes i Invasive alien species Boom-bust dynamics

Number of data classes: 5 how to use updates downloads credits

Nature of your data: sequential diverging qualitative

Pick a color scheme:

Only show: 5-class RdBu

- colorblind safe
- print friendly
- photocopy safe

Context:

- roads
- cities
- borders

Background:

- solid color
- terrain

color transparency

EXPORT HEX

#ca0020
#f4a582
#ff7f7f
#92c5de
#0571b0

tidyverse_1.2.1.tar.gz BSS skurwione po ...zip Pokaż wszystkie

16.04.2018 10:56

COLORBREWER 2.0
color advice for cartography

Odebrane (3) - marcin.dl Mój dysk - Dysk Google Eksploracja danych - Pre mkdyderski/BSS: Białowie ColorBrewer: Color Advic Marcin

colorbrewer2.org/#type=qualitative&scheme=Set1&n=5

Nature of your data:
sequential diverging qualitative

Pick a color scheme:

Only show:
colorblind safe print friendly photocopy safe

Context:
roads cities borders

Background:
solid color terrain

color transparency

5-class Set1

EXPORT

HEX

#e41a1c
#377eb8
#4daf4a
#984ea3
#ff7f00

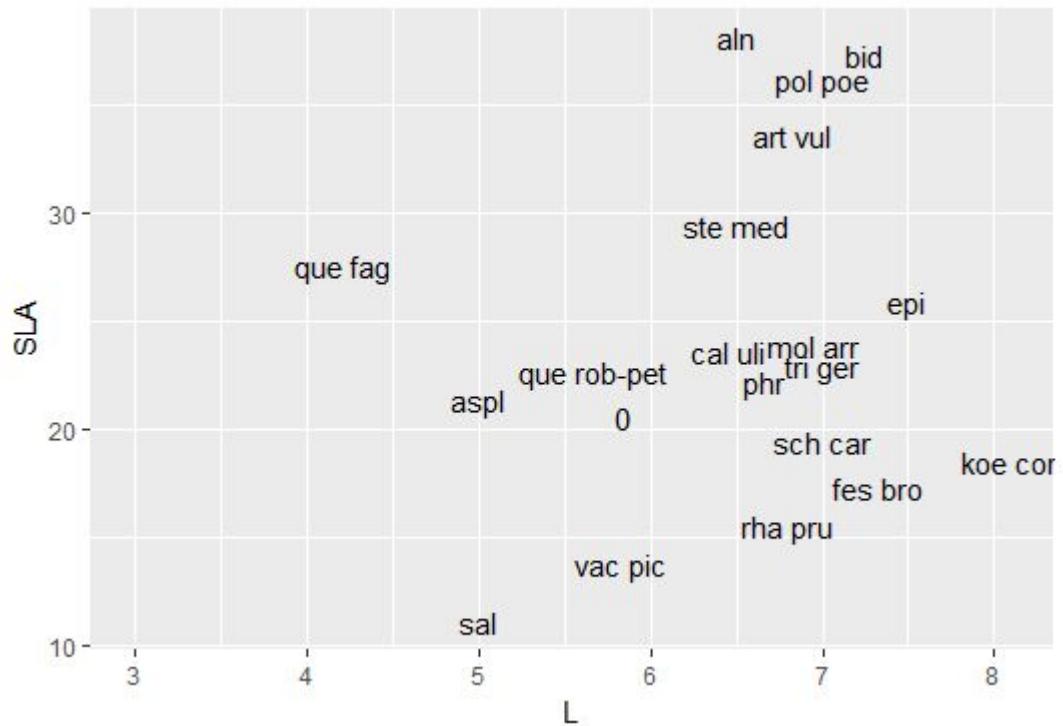
tidyverse_1.2.1.tar.gz BSS skurwione po ...zip Pokaż wszystkie

10:56 16.04.2018

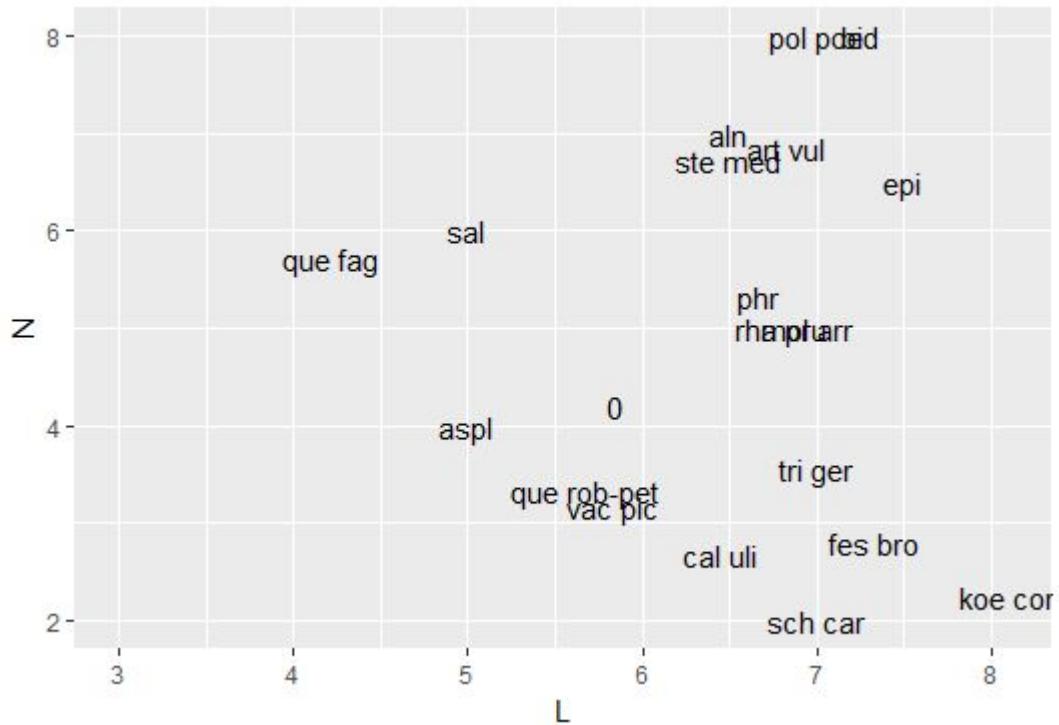
Analiza danych zagregowanych

```
eks2<-eks%>%filter(!is.na(class))%>%group_by(class)%>%summarise_all(mean,  
na.rm=T)
```

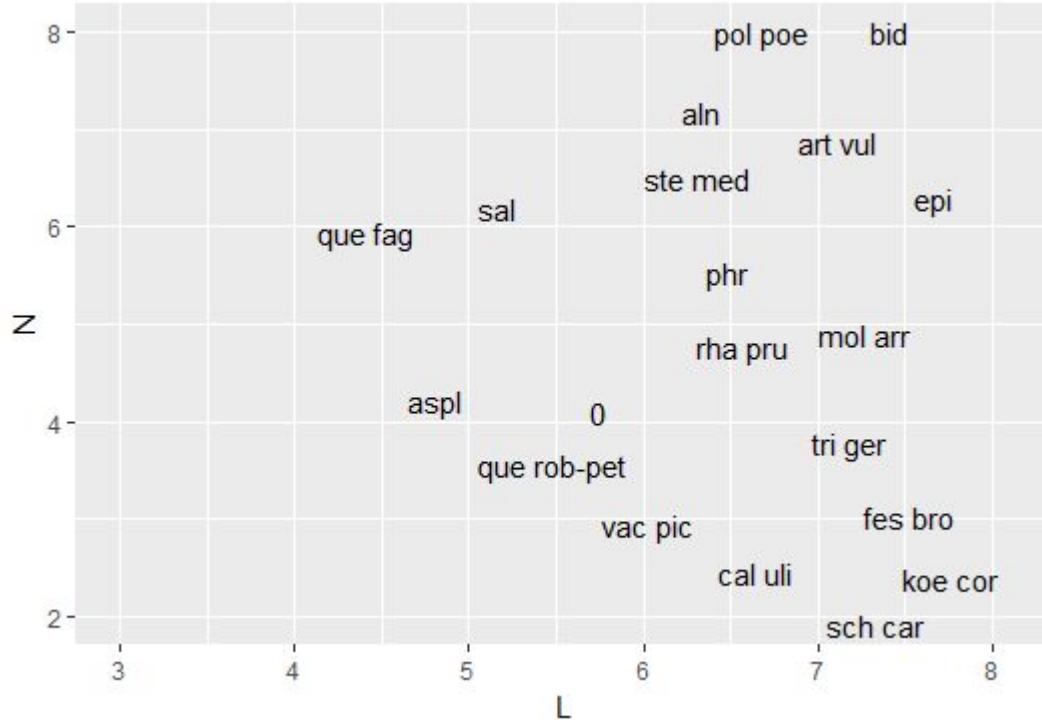
```
ggplot(eks2, aes(x=L,y=SLA))+geom_text(aes(label=class))
```


brzydkie?


```
library(ggrepel)
ggplot(eks2, aes(x=L,y=N))+geom_text_repel(aes(label=class))
```


ggrepel poprządkuje etykiety
jak jest ich za dużo to
dorabia strzałki

Zastosowania - interakcja z ggplot

```
df<-eks%>%filter(!is.na(SLA))%>%group_by(typ)%>%summarise(srednia=mean(SLA),se=se(SLA))
```

```
ggplot(df,  
aes(x=typ,y=srednia))+geom_errorbar(aes(ymin=srednia-se,ymax=srednia+se))+geom_col()
```

```
df<-eks%>%filter(!is.na(SLA))%>%group_by(typ)%>%summarise(srednia=mean(SLA),se=se(SLA))%>% ggplot(aes(x=typ,y=srednia))+geom_errorbar(aes(ymin=srednia-se,ymax=srednia+se))+geom_col()
```

Zastosowania - interakcja z ggplot

włączanie “rurek” w ggplot():

```
ggplot(subset(eks,SLA<100), aes(x=strategy,y=SLA))+geom_violin()
```

```
ggplot(eks%>%filter(SLA<100), aes(x=strategy,y=SLA))+geom_violin()
```

Poza ggplot

ggplot pracuje na data.frame

wszystko co da się przekształcić w data.frame da się pokazać ggplotem

przekształcenia są często opakowane w gotowe funkcje:

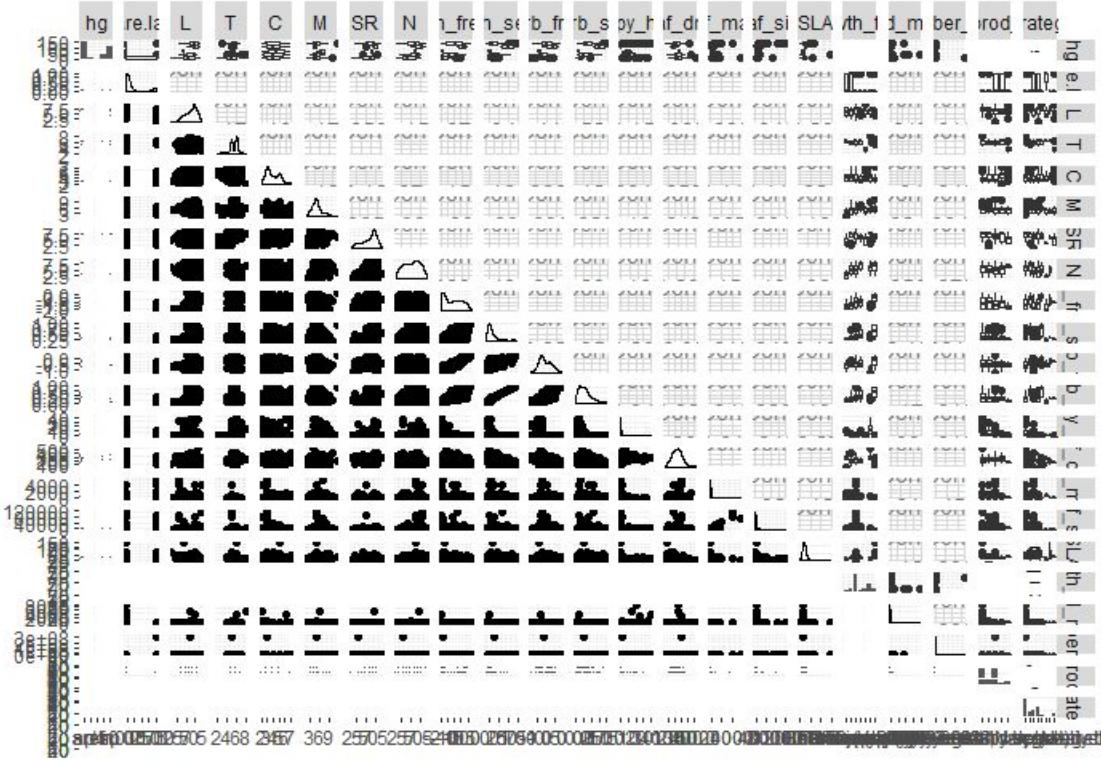
pakiet ggfortify - <https://github.com/sinhrks/ggfortify>

pakiet GGally - <https://ggobi.github.io/ggally/>

do eksploracji - ggpairs()

wymagająca obliczeniowo, istnieje też bazowa funkcja pairs()

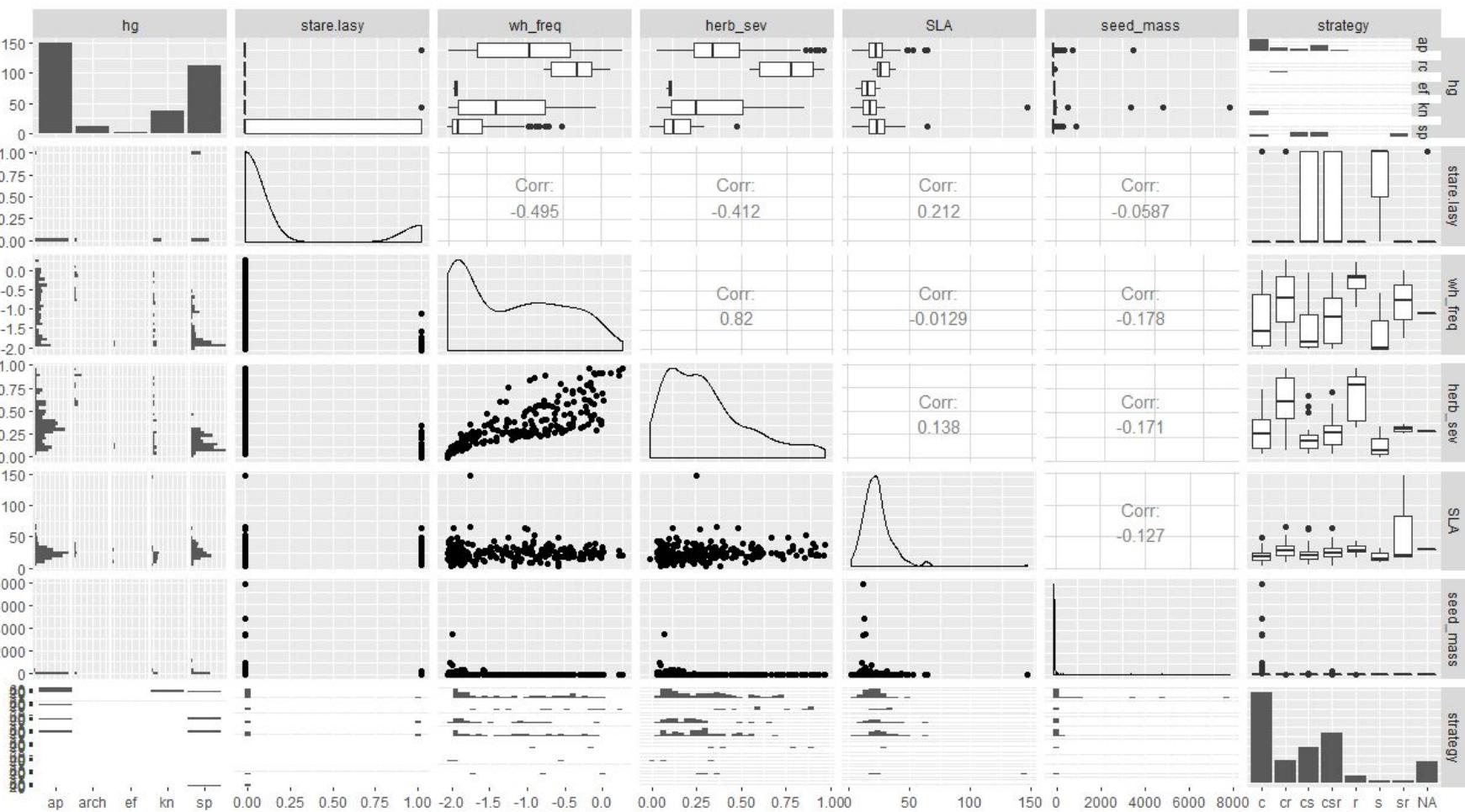
```
library(GGally)  
ggpairs(eks[,c(2,4:24)])
```

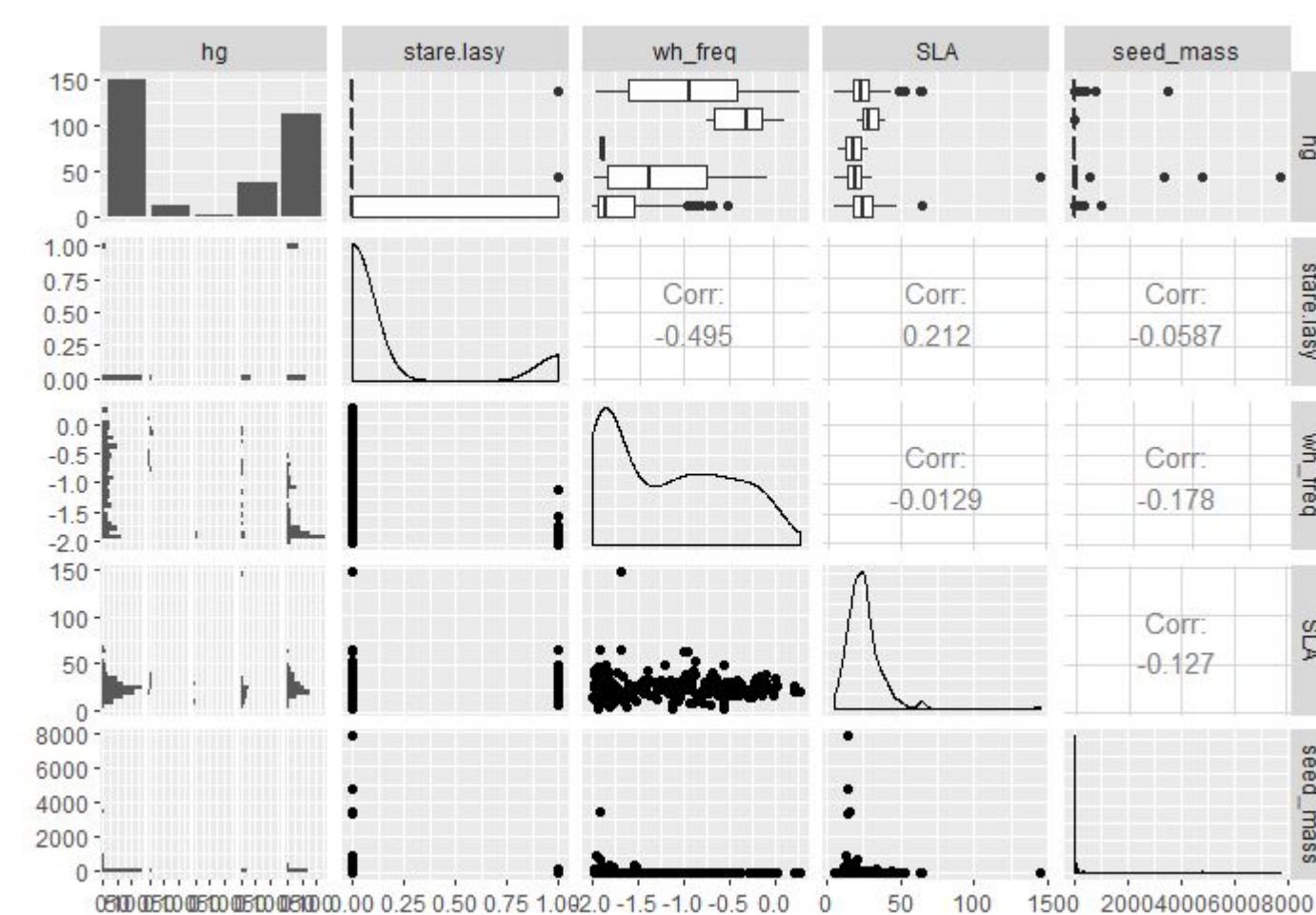

widac niewiele
liczy sie dugo

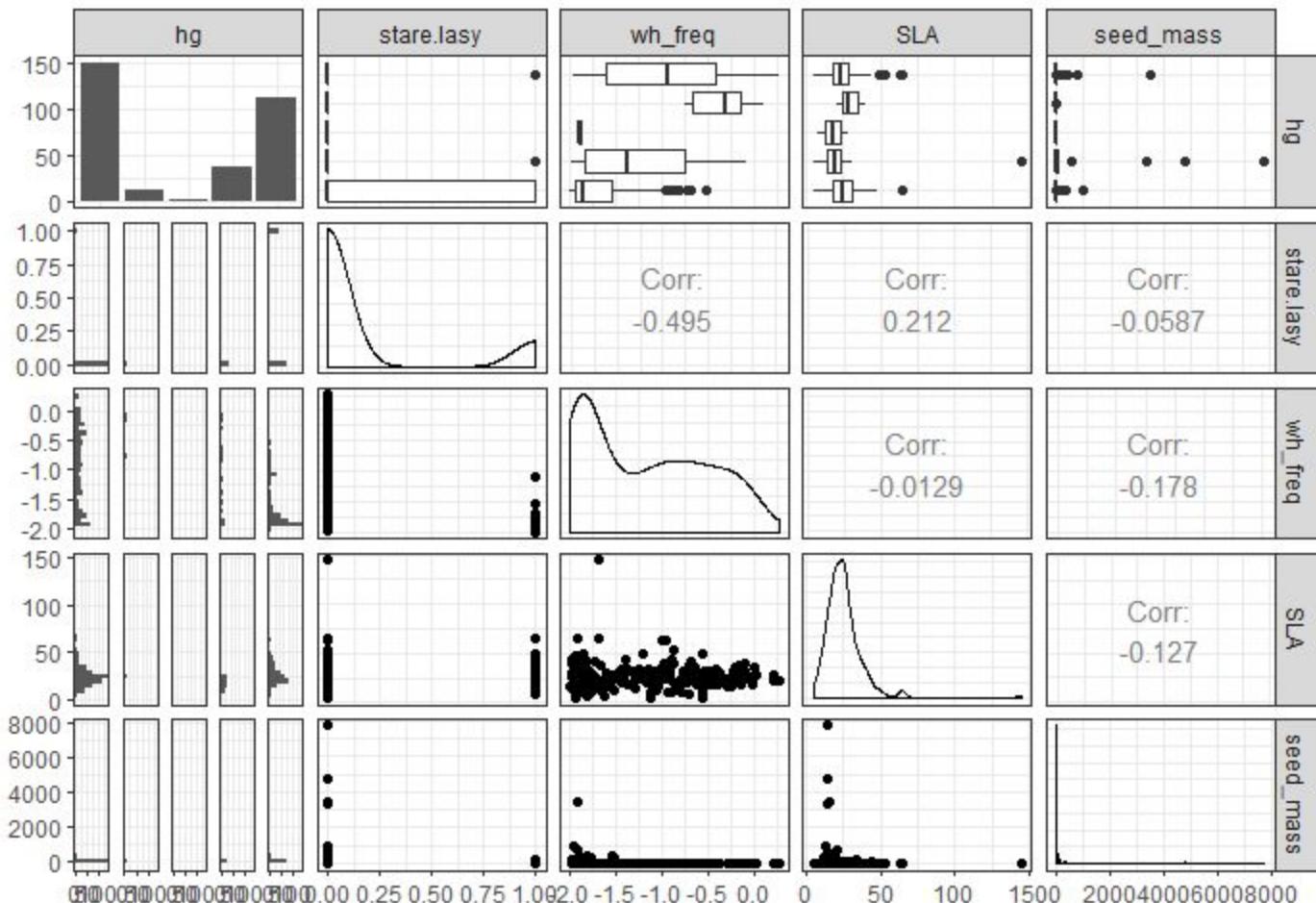
zobaczmy na kilku
kolumnach

ggpairs(eks[,c(2,4,11,14,19,21,24)])

ggpairs(eks[,c(2,4,11,19,21)])

ggpairs(eks[,c(2,4,11,19,21)])+theme_bw()

